

Jednání zastupitelstva navštívil senátor Ladislav Václavec

Restaurátoři zahájili práce na obou sochách na náměstí Míru

Foto: Kamerový záznam města – Okamžik výbuchu nástražného systému

ročník XXI.

Policisté četli seniorům z Černé kroniky

Krajská přehlídka dramatiků ZUŠ představila mladé talenty

Malí i velcí zdolávali v pořadí již šestou osmitisícovku – Cho Oyu

Letní sezóna 2019 květen–září

Hedva ČESKÝ BROKÁT

Dějiny textilnictví na Rýmařovsku

květen–září

úterý, čtvrtek, sobota

9.00–12.00, 13.00–16.00

50 Kč/základní, 30 Kč/snížené

KAPLE v Lipkách

květen na objednání: 739 915 679, 554 212 381

červen–září

úterý, čtvrtek, sobota

9.00–12.00, 13.00–17.00

40 Kč/základní, 20 Kč/snížené

Prohlídky města RÝMAŘOV

červen–září

středa 10.00, 14.00

30 Kč/základní, 20 Kč/snížené

Zámek JANOVICE

červen

úterý, čtvrtek, sobota

10.00–12.00, 13.00–16.00

červenec–srpen

úterý, čtvrtek, sobota, neděle

10.00–12.00, 13.00–16.00

září

úterý, čtvrtek, sobota

10.00–12.00, 13.00–16.00

60 Kč/základní, 40 Kč/snížené,
150 Kč/rodinné, 20 Kč/skupinové

Více na: 554 212 381, 554 254 382

icko@inforymarov.cz, muzeum@inforymarov.cz

www.muzeumrymarov.cz, www.npu.cz

Náměstí zaplnily luxusní vozy Ferrari

Milovníci luxusních automobilů se v sobotu 27. 4. odpoledne mohli pokochat krásou ladných křivek vozů Ferrari, které ukončily svou spanilou jízdu na rýmařovském náměstí.

Každoročně v dubnu pořádá agentura Tripper, která se jinak specializuje na pěší turistiku po českých městech, spanilou jízdu Klubu majitelů vozů Ferrari. „Jde o dvoudenní akci. Vždy se přijede do daného místa, letos to byl zámek v Sobotíně, a v sobotu je organizována vyjížďka spojená s návštěvou regionální originální dílny. Něčeho, co je typické pro daný region a co je v rodinných rukou. Letos to byla Bezchlebova rodinná konzervárna Via Delicia v Zábřehu na Moravě, vyhlášená skvělými paštikami. Odtud se jelo do Štítů, dále do Hanušovic, kde byl oběd, pokračovalo se zatáčkami na Červenohorské sedlo, do Karlovy Studánky a pro zakončení jízdy jsme vybrali náměstí v Rýmařově, protože je vzdušné, otevřené a má

moc pěknou radnici. V průběhu cesty musely posádky plnit jednoduché a leckdy i vtipné kvízy,“ přiblížil Ferrari sraz organizátor Oldřich Bubeníček z agentury Tripper.

V sobotu odpoledne se rýmařovské náměstí zaplnilo zvědavci a obdivovateli luxusních strojů, jejichž prodejní cena se pohybuje od 7,5 do 35 milionů korun v závislosti na výbavě a na velikosti série modelu. Rok od roku výkon sériově vyráběných automobilů Ferrari stoupá, ročníky 2018 a 2019 mají pod kapotou od 750 do 800 koní. K vidění mezi devatenácti zaparkovanými vozy byly i nejmladší ročníky, nejstarší modely byly z let 1984 a 1986.

„Už jsme dokonce byli kontaktováni, abychom proti všem zvyklostem zorganizovali podzemní vyjížďku v září. Tu uspořádáme zřejmě na Karlovarsku, ale vše se odvíjí od toho, zda najdeme správný resort s dostatkem ubytovacích kapacit, vhodnými relaxačními podmínkami a počtem parkovacích míst,“ dodal Oldřich Bubeníček. JiKa

Ohlédnutí za Velikonocemi

V Nedělní škole ve Stránském si děti v sobotu 13. dubna zdobily velikonoční kraslice

Fota: Jakub Vala

...bez komentáře

Téma vydání

Rýmařovská radnice zažila bombový útok

Úterý 9. dubna 2019 se do paměti rýmařovských občanů vrylo černým písmem. Nikoho z místních by asi nenapadlo, že by se v malém poklidném městě v Jeseníkách mohl odehrát bombový útok. I když informace o explozi na rýmařovské radnici proběhla všemi tuzemskými sdělovacími prostředky, zrekapitulujme si události den po dni.

Úterý 9. 4., 16:45

Celé náměstí Míru se otřáslu ohlušující ránou, jejíž příčinou, jak se později ukázalo, byl výbuch v přízemí rýmařovské radnice. V té době ještě neznámý atentátník umístil výbušný systém za vstupní dveře radnice, do rohu chodby k ústřednímu topení. Vzápětí po explozi přivolala jednatelka Městských služeb Rýmařov Irena Orságová, která nakupovala v prodejně naproti radnici, telefonicky hasiče. Volajících na tísňové linky bylo bezesporu víc. Na náměstí se okamžitě začaly sjíždět všechny složky Integrovaného záchranného systému, do akce byl povolán policejní vrtulník s termovizí a zásahová jednotka, prostranství kolem radnice bylo uzavřeno. Zasahující hasiči záhy vyvrátili spekulace o výbuchu plynu či o těžce zraněných.

Těsně před výbuchem se v budově radnice nacházely čtyři osoby: dva počítačová technici a dvě uklízečky. Čtvrt hodiny před pátem vyšla jedna z nich ven a zamířila na poštu. Před vchodem minula muže, který vcházel do budovy radnice. Krátce nato zazněla detonace. Muž zřejmě přinesl na radnici nástražný systém, položil ho u dveří na podatelnu v přízemí, aktivoval ho a utekl.

„Časová prodleva do výbuchu byla jen pár sekund,“ řekla místostarostka Lenka Vavříčková. Uklízečka se naštěstí nestihla vrátit, uvnitř ale zůstala její kolegyně a oba technici v horním patře budovy. Nikomu z nich se nic nestalo.

Ještě téhož dne vpoledvečer zadržela policejní zásahová jednotka muže podezřelého z odpovědnosti za výbuch. Nezadržela jej však ani v České spořitelně, ani ve výčepu u autobusového nádraží, jak informovala média, ale na ulici, když se ze zmíněné hospody vypotácel, což naši redakci potvrdilo i několik místních štamgastů. Muž zatím nebyl obviněn, policie ani neinformovala o tom, zda se k útoku doznal a jaký byl jeho motiv.

Podle nepotvrzených informací mělo jít o muže ve věku 30 až 40 let z rýmařovské městské části Janovice. „Zadrželi jsme osobu, která je prověřována v souvislosti s explozí. Mohu zatím sdělit jen to, že technická závada za explozí nebyla. Další okolnosti jsou předmětem prověřování,“ řekla v úterý večer mluvčí policie Pavla Jiroušková. Místo činu převzali pyrotechnici, kteří do raných hodin následujícího dne zajišťovali stopy.

Středa 10. 4.

Ve středu ráno potvrdil starosta Luděk Šimko, který si v noci budovu pod dozorem policistů prohlédl, že největší škody byly na vyražených oknech a interiérových dveřích. „V přízemí se to týká podatelny a kanceláře, kde se vydávají pasy a občanské průkazy. Žádné dokumenty výbuchem poškozeny nebyly. Vyraženy jsou i dveře v nadzemních podlažích, například do kanceláří matřiky, finančního odboru a dveře na toalety. K újmě došlo hlavně na dveřích, které se otevírají do místností. Ty, které se otevírají do chodby, se opřely o zárubně, takže poškozeny nejsou. Žádné další škody na nábytku nebo například na elektronice jsem tam neviděl,“ uvedl dále starosta. Velké štěstí podle něj bylo, že k výbuchu došlo po pracovní době, kdy v budově byla jen jedna uklízečka a dva úředníci, kteří ale byli v dostatečné vzdálenosti od výbuchu, a nebyli tudíž zraněni.

„Šel jsem z pošty, zespodu jelo právě auto, minulo mě a za chvíli se ozvala rána. Asi bouchla pneumatika, napadlo mě, a jak jsem se otočil, najednou byl všude dým a já si říkal, tak pneumatika to nebyla,“ popsal okamžik výbuchu Miroslav Hradil z Rýmařova.

Ve středu vedení radnice informovalo na webových stránkách města a prostřednictvím mobilního rozhlasu o mimořádné události, která se na radnici stala, a také o tom, že radnice bude s největší pravděpodobností do pátku pro veřejnost uzavřena. Pyrotechniky vystřídali vyšetřovatelé a pracovali na místě výbuchu až do pozdních večerních hodin.

Čtvrtek 11. 4.

Ve čtvrtek 11. dubna ráno byla radnice zpřístupněna pro zaměstnance úřadu a média, která si místo výbuchu mohla zdokumentovat. Proběhlo hodnocení škod v 1. a 2. podlaží, následovaly odborné prohlídky statiky budovy a rozvodů elektřiny a plynu. Poté začala likvidace škod – nezbytné opravy, aby byla budova přes noc zabezpečena proti vniknutí. „Přemýšlel jsem o tom hodně a jsem zvědav na výsledky vyšetřování policie, protože nemohu přijít na to – proč,“ prohlásil starosta Luděk Šimko. Na radnici nepřišly žádné výhružné dopisy, neřešil se tu žádný velký spor, nenapadl jej žádný případ či nespokojený občan. „Budovu dnes prohlédli odborníci. Byl tady statik, byla provedena revize elektřiny a plynu, zkontrolovali základní funkce a konstatovali, že je všechno v pořádku. Zhruba od 8:00 už uklízíme, spravujeme, zasklíváme, tak abychom byli na zítřek připraveni a schopni normálně úřadovat. Budova je kulturní památka a památkáři samozřejmě chtějí, abychom to dali do stavu, v jakém to bylo. Opravu s nimi budeme průběžně řešit,“ dodal starosta.

Pátek 12. 4.

Od pátku byl v budově již standardní provoz. Protože není znám motiv činu ani bližší údaje, nebyl podle starosty Ludka Šimko zatím důvod přijímat nějaká větší bezpečnostní opatření.

Úterní podvečerní výbuch otřásl nejen budovou radnice, ale i místními lidmi. Na takové dramatické okamžiky není poklidné město zvyklé. Ale rychle se vzpamatovalo. Incident mezi místní obyvatelé strach nezasel. Ke klidu přispělo i to, že policisté ještě v úterý večer muže podezřelého z útoku zadrželi. Lidé mají za to, že šlo v jeho případě o zkratkovité jednání.

Státní zástupce nejvyššího státního zastupitelství v Olomouci s pobočkou v Ostravě Alexandr Dadam naši redakci potvrdil, že útok byl činem jednotlivce bez vazeb na nějakou skupinu osob nebo s mezinárodním přesahem. Zatím není nikdo trestně stíhán, podezřelý je v péči lékařů psychiatrie. „Momentálně se zjišťují podmínky pro zahájení trestního stíhání s ohledem na zdravotní stav. Čekáme na vyjádření, zda ho v tuto chvíli vůbec můžeme stíhat. Znalci musí posoudit, zda zadržovaný muž není duševně nemocný nebo zda v době spáchání činu nebyl nepřítel. Lhůta na vypracování znaleckého posudku byla stanovena na tři měsíce s ohledem na vytíženost znalců, ale vyhotovení posudku může být vypracováno samozřejmě dříve. V současné době probíhají úkony přípravného řízení a bylo zabráněno tomu, aby se podezřelá osoba mohla dopustit dalšího protiprávního jednání,“ sdělil naši redakci v den uzávěrky (26. 4.) státní zástupce Dadam.

Vývoj budeme nadále sledovat a v případě nových skutečností přineseme aktuální informace v následujícím vydání.

JiKo

Poděkování

Vedení města děkuje všem firmám, které pomohly v rekordně krátkém čase uvést objekt radnice do původního stavu, za mimořádnou ochotu a úsilí. Děkujeme Ing. Romanu Macoszskovi (statické posouzení), Romanu Snášelovi (revize elektro), Josefu Bittalovi (revize plynu), Zdeňce Zbořilové (sklenářské práce), Jaromíru Lachnitovi (truhlářské práce) a Ladislavu Máckovi (oprava zdiva, výmalba budovy).

Ing. Luděk Šimko, starosta
Ing. Lenka Vavříčková, místostarostka

V tomto čísle najdete

Téma vydání

Rýmařovská radnice zažila bombový útok ..... str. 5

Aktuálně z města

Z jednání zastupitelstva ..... str. 6

Chcete žádat o kotlíkovou dotaci a využít přitom bezúročnou půjčku od města? ..... str. 8

Město nechá opravit sochy na náměstí Míru ..... str. 9

Recyklojízda připomene důležitost recyklace baterií .... str. 9

Školství

Mezinárodní velikonoční turnaj v basketbale hochů .... str. 11

Krajská přehlídka dramatiků ZUŠ představila mladé talenty ..... str. 12

Taneční sezóna úspěšně zahájena ..... str. 13

Policejní zápisník

Police četla seniorům z Černé kroniky ..... str. 13

Na kole bezpečně ..... str. 14

Hasiči v terénu

Tři požáry v přírodě na Rýmařovsku zaměstnaly hasiče str. 15

Městské muzeum a Galerie Octopus

Galerie Octopus plná *meotarismů* Marcela Bárty ..... str. 21

Nálezy detektorářů v galerii Pranýř ..... str. 21

Ocenění česko-polské spolupráce zamířilo do Městského muzea Rýmařov ..... str. 22

Nezapomeň na labuť... a na naději! ..... str. 22

Přírůstek do sbírek

Duben: Soubor diapositivů (70.– 80. léta 20. století).... str. 23

Městská knihovna

Krásy světa v tradičním podání Růženy Sedlářové ..... str. 25

Dahl a Čapek na scéně ..... str. 25

Čtenářská výzva

Petr Stančík: Nulorožec ..... str. 26

Jazzclub

Sax&Crime aneb Kräuterova proměna v hipíka ..... str. 27

Organizace a spolky

Kuchařská party IV ..... str. 28

Z okolních obcí a měst

Lázně Karlova Studánka zahájí sezónu ve velkém stylu str. 31

Biologická olympiáda 2019 ..... str. 31

Z historie

Rýmařovské uměleckohistorické předměty v cizích muzeích a sbírkách

4. Muzeum v Bruntále, p. o. .... str. 32

Moravskoslezský kraj informuje

Kůrovcová kalamita poničila cesty, kraj požádal vládu o pomoc ..... str. 34

Kraj podporuje cestovní ruch, Malá Morávka získala speciální čtyřkolku ..... str. 34

Zajímavosti z přírody

O květeně Rýmařovska aneb Od podléšky k zvonku vousatému

II. část – Rýmařov a okolí (1) ..... str. 36

Tajemství lesa ..... str. 37

Sport

Horolezci zdolali šestou osmitisícovku Cho Oyu ..... str. 39

Zhodnocení sezóny 2018/2019 v KK Jiskra Rýmařov .... str. 39

Atletika pro celou rodinu ..... str. 45

Aktuálně z města

Z jednání zastupitelstva města

Ve čtvrtek 25. dubna se ve velkém sále Střediska volného času Rýmařov konalo páté řádné zasedání zastupitelstva města. Na programu jednání byl závěrečný účet města za rok 2018, schválení účetní závěrky města za rok 2018, zpráva o hospodaření města k 31. březnu a výhled hospodaření k 31. prosinci – rozpočtová opatření č. II. Dále zastupitelé vzali na vědomí hospodářské výsledky společností Teplo, Městské služby a Spojené lesy, s. r. o., za rok 2018, zprávu o hospodaření Bytermu Rýmařov za rok 2018 a aktuální stav ve společnosti VaK Bruntál, a. s. Dalším bodem jednání byla výstavba domu s pečovatelskou službou, dále vytvoření dětské skupiny a byl schválen záměr investiční akce vybavení kuželný drahami.

Dalším bodem bylo využití možnosti dotace na projekt Rozvoj informačních systémů obcí/krajů a související analýzy pro zlepšení komunikace uvnitř veřejné správy i navenek a závěr jednání tvořily majetkové záležitosti – záměry prodeje a vlastní prodeje pozemků nebo jejich částí. Zastupitelé projednali celkem jedenašedesát bodů.

V úvodu jednání zastupitelstva přivítal starosta Luděk Šimko senátora za bruntálský obvod Ladislava Václavce, který krátce diskutoval se zastupiteli zejména na téma zdravotnictví a dopravy.

Město má v plánu postavit nový dům s pečovatelskou službou

Zastupitelé naplánovali vybudování nového domu s pečovatelskou službou (DPS), který by měl vyrůst na Lidické ulici, na prostranství vedle stávajícího DPS, s tím, že město požádá o dotaci Ministerstvo pro místní rozvoj. Výzva bude pravděpodobně vyhlášena v listopadu 2019. Novostavba by měla mít jedenadvacet bezbariérových bytů, které budou určeny k sociálnímu bydlení osob v nepříznivé sociální situaci způsobené věkem (65+ let) nebo zdravotním stavem. Podlahová plocha pečovatelského bytu nesmí překročit 50 m². V pořadníku o přidělení bytu v DPS je v současné době třináct uchazečů, z nichž dva nemají trvalý pobyt v Rýmařově. Celkové náklady na výstavbu se odhadují na 23 milionů a sto tisíc korun, z toho dotace ministerstva by měla činit 12,6 milionů korun.

Dětskou skupinu bude provozovat Diakonie ČCE

Od 1. září bude ve městě provozovat Diakonie ČCE dětskou skupinu, která může pečovat o děti ve věku 1–6 let. Diakonie ČCE považuje provozování dětské skupiny za svou prioritu a má potvrzený zájem rodičů 15 dětí, proto podala 28. března žádost o dotaci prostřednictvím Místní akční skupiny Rýmařovsko na provozování dětské skupiny v tomto počtu. Provoz dětské skupiny budou zajišťovat tři chůvy, dále zde bude pracovat jedna manažerka a cena za pobyt je předběžně stanovena na 800 korun za měsíc vč. stravy. Provoz dle zájmu rodičů bude od 6:30 do 17:00. Bude možné zde umístit děti z celého regionu obce s rozšířenou působností. Diakonie je připravena ze svých prostředků plně uhradit náklady na vybavení prostor – půjde o starší nábytek upravený pro potřeby dětí. Zastupitelé schválili zřízení dětské skupiny, dále přestavbu středního pavilonu na Revoluční ulici 30 pro potřeby dětské skupiny, financování stavebních úprav z rozpočtu města a provozování dětské skupiny Diakonií ČCE – střediskem Rýmařov.

Rýmařovská kuželna bude mít nové čtyřdráhy

Rýmařovská kuželna bude v budoucnu vybavena novými drahami tak, aby splňovala požadavky na kvalitativní třídu B dle Technických předpisů České kuželkářské asociace (ČKA). Projekt nazvaný „Vybavení kuželny drahami“ dosáhne výše 1,8 mil. korun bez DPH, a protože na podobné projekty není vyhlášen dotační titul, bude projekt hradit město ze svého rozpočtu. Stávající dráhy nevyhovují požadavkům na úroveň kuželny v soutěži, kterou KK Jiskra Rýmařov hraje. Po projednání s vedením České kuželkářské asociace (ČKA) bylo sděleno, že kuželna v Rýmařově splní se stávajícími rozměry, po provedení výměny drah a automatických stavěčů kuzelek požadavky dle Technických předpisů ČKA na kvalitativní třídu B. Technologie bude provedena tak, že mezi dráhami 1–2 a 3–4 nebudou umístěny dráhy zásobníků koulí, které by se nevešly, ale povedou pod povrchem a samotné zásobníky budou umístěny za rozběžištěm. Zastupitelstvo města schválilo realizaci záměru investiční akce Vybavení kuželny drahami.

Město chce využít dotaci na rozvoj informačních systémů

Město plánuje využít možnost dotace na Rozvoj informačních systémů obcí/krajů a související analýzy pro zlepšení komunikace uvnitř veřejné správy i navenek.

Protože jde o již vypsany dotační titul, je nutné jednat bez zbytečného odkladu a bude nutno provést zpracování Studie proveditelnosti a podat žádost o dotaci v co nejkratším termínu. Studie proveditelnosti by měla napomocť vyjmenování jednotlivých procesů na MěÚ Rýmařov a v jeho příspěvkových organizacích, kterých by se měla elektronizace dotknout. Cílem bude využít vložené finance co nejúčelněji tak, aby se zlepšila celková komunikace v rámci organizace i směrem ven k občanům. Protože prozatím není zhotovena studie proveditelnosti, nelze odhadnout rozsah částky, o kterou bude město Rýmařov žádat.

Možnost využití dotace by spočívala zejména v rozvoji stávajících či zavádění nových nástrojů zlepšování komunikace veřejné správy směrem k občanům:

- zpracování a rozvoj analytických, metodických, evaluačních a dalších obdobných dokumentů týkajících se komunikace s veřejností,
- informační kampaně,
- webové portály – modernizace webových stránek, responzivní nastavení stránek, interaktivní prostředí,
- webové a mobilní aplikace – mapové portály (GIS), rozklikávací rozpočet, aplikace hlášení závad na majetku obce, on-line objednávkové systémy, komplexní mobilní aplikace úřadu, mobilní rozhlas,
- open data,
- rozvoj komunikace na sociálních sítích (analýza komunikace obce na sociálních sítích, vzdělávací kurzy ke komunikaci na sociálních sítích, zpracování strategie komunikace na soc. sítích,
- sjednocení portálů pro občany – provázání portálů obcí s Portálem občana,
- zajištění elektronické úřední desky,
- modernizace korporátní identity (zpracování manuálu jednotné vizuální komunikace),
- zajištění zpětné vazby od občanů – klientů úřadu,
- výše uvedené aktivity Přívítivého úřadu lze kombinovat se souvisejícími vzdělávacími aktivitami (kurzy, semináře, stážemi na území ČR), sdílením dobré praxe, včetně možnosti pořízení souvisejícího softwarového nástroje.

Město bude opět spolufinancovat výměnu kotlů

V minulých letech proběhly první dvě výzvy dotačního programu na výměnu kotlů na tuhá paliva v rodinných domech (kotlíkových dotací) na území našeho kraje. V současnosti se chystá třetí výzva, která bude v rámci tohoto dotačního programu zároveň výzvou poslední. S ohledem na skutečnost, že čistota ovzduší v Rýmařově dle sledování a vyhodnocení Zdravotním ústavem Ostrava stále není dobrá, je nutno maximálně využít možnosti tohoto dotačního programu. Jak vyplývá z vyhodnocení kvality ovzduší, jsou hlavním zdrojem znečištění v našem městě jednotlivé frakce polévatého prachu a benzopyreny, tedy látky zařazené mezi karcinogeny. Z výše uvedeného sledování též vyplývají původci tohoto znečištění, přičemž zdrojem nejvýznamnějším, podílejícím se v topném období až z 60 % na množství těchto polutantů v ovzduší, jsou jednoznačně lokální topeniště na pevná paliva. Tento stav lze zmírnit jedině výměnou kotlů lokálních topenišť, které nevyhovují emisním třídám, za nové.

V zásadě je možný pouze přechod na jiný způsob vytápění – tepelná čerpadla, kondenzační plynové kotle a náhrada zastaralých kotlů na pevná paliva kotli splňujícími přísnější emisní kritéria, konkrétně kotli 4. a 5. emisní třídy. Využitím dotace na výměnu kotlů se v prvních dvou výzvách podařilo v Rýmařově vyměnit cca **75 nevyhovujících kotlů** v rodinných domech. Celkový počet kotlů na tuhá paliva se pohybuje v Rýmařově okolo 450 kusů. **Počet takto vyměněných kotlů je v Rýmařově nízký.** Čas, který zbývá ze zákona daného povinného ukončení provozu zastaralých kotlů, je už pouze necelé tři roky (do 1. 1. 2022).

V rámci aktuální třetí výzvy dotačního programu na výměnu kotlů na tuhá paliva došlo k několika zásadním změnám. V první řadě již nejsou podporovány kotle spalující uhlí ani kombinované kotle na dřevo a uhlí. Kotle na biomasu (dřevo, peletky), automatické nebo ruční jsou podporovány nadále, ovšem za podmínky, že musí být napojeny na akumuláční nádrž na ohřev vody. Dále jsou samozřejmě podporovány plynové kotle a tepelná čerpadla. Druhou zásadní změnou je, že obec může předfinancovat výměnu kotlů občanům. Zde je velký pokrok oproti minulým výzvám, a je tak **umožněna výměna kotlů i sociálně slabším občanům.** Třetím a nemalým přínosem je skutečnost, že veškeré finanční prostředky, které budou v rámci předfinancování ze strany města vyplaceny na podporu výměny kotlů, se po jejich navrácení od jednotlivých žadatelů stávají prostředky, které může město nadále využít na zlepšení životního prostředí.

Zastupitelé proto schválili program Spolufinancování výměny stávajících ručně plněných kotlů na tuhá paliva na území města Rýmařova z rozpočtu města na rok 2019 a 2020 v rámci programu Kotlíkové dotace v Moravskoslezském kraji – 3. výzva v letech 2019 a 2020. Více informací k programu najdete na webu města. *JiKo, zdroj materiálu ZM*

Chcete žádat o kotlíkovou dotaci a využít přitom bezúročnou půjčku od města?

O možnosti získat dotaci na výměnu kotlů v rodinných domech průběžně informuje odbor regionálního rozvoje MěÚ Rýmařov na webových stránkách města. Aby si mohl požádat o dotaci na výměnu kotle co nejvíce občanů, mají nově možnost využít bezúročnou půjčku od města Rýmařova, kterou budou splácet až po získání dotace.

Odbor je připraven žadatelům poskytnout veškeré informace potřebné k podání žádosti o dotaci a pomáhat při jejím zpracování. Pokud chcete žádat o dotaci a využít současně bezúročnou půjčku od města Rýmařova, obraťte se na pracovníky odboru na níže uvedených kontaktech nebo vyplňte online formulář. Aby mělo město dostatek fi-

nančních prostředků na půjčky všem žadatelům o dotaci, bude samo podávat žádost o dotaci Státního fondu životního prostředí, a proto potřebuje vědět, o jakou částku má žádat. Pokud se nyní zapíšete mezi zájemce o půjčku, ale nakonec ji nevyužijete, nic se neděje – proto neváhejte a hlaste se!

Kontaktní osoby za město Rýmařov:

Petr Kudela, DiS., tel. 554 254 313, kudela.petr@rymarov.cz

Jaromír Krobot, tel. 554 254 321, krobot.jaromir@rymarov.cz

Online formulář: <https://bit.ly/2WeSIQj>

Zdroj: webové stránky města

Čekají nás volby do Evropského parlamentu

Letošní volby do Evropského parlamentu se budou konat v **pátek 24. května od 14:00 do 22:00** a v **sobotu 25. května 2019 od 08:00 do 14:00**.

Kdo může volit ve volbách do EP?

Volit může občan České republiky, který alespoň v sobotu 25. května dosáhne věku 18 let. Volit může každý, kdo je zapsán do seznamu voličů pro volby do Evropského parlamentu (dále jen „EP“) – tento seznam vedou obecní úřady a automaticky tam zapíše každého občana ČR, který má právo volit ve volbách do EP a má na území České republiky trvalý pobyt. Volič si může ověřit na obecním úřadě svůj zápis ve stálém seznamu voličů pro všechny druhy voleb na území České republiky nebo svůj zápis přímo v seznamu voličů pro volby do Evropského parlamentu.

Kde se může volit?

Volič hlasuje **ve volební místnosti** na území obce, u jejíhož obecního úřadu je zapsán v seznamu. Je-li v obci více volebních okrsků, hlasuje volič v té volební místnosti, kam podle místa svého bydliště patří. Starosta obce zveřejní nejpozději **do 9. května 2019** způsobem v místě obvyklým (většinou na úřední desce obce), které části obce náleží do jednotlivých volebních okrsků, a uvede adresy volebních místností.

Volič může požádat ze závažných, zejména zdravotních důvodů obecní úřad a ve dnech voleb svoji okrskovou volební komisi o to, aby mohl hlasovat mimo volební místnost. Okrsková volební komise však může vysílat své členy s přenosnou volební schránkou pouze v rámci svého volebního okrsku. Na základě žádosti vyšle okrsková volební komise k voliči dva své členy s **přenosnou volební schránkou**, úřední obálkou a hlasovacími lístky. Při hlasování postupují členové okrskové volební komise tak, aby byla zachována tajnost hlasování.

Volič může hlasovat v jakékoli volební místnosti na území České republiky, musí však ve volební místnosti (kromě prokázání své totožnosti a občanství) odevzdat okrskové volební komisi **voličský průkaz**. Volič může požádat o voličský průkaz ode dne vyhlášení voleb, a to osobně nejpozději **22. května 2019 do 16:00** nebo písemně tak, aby byla žádost doručena obecnímu úřadu nejpozději **17. května 2019 v 16:00**. Písemná žádost musí být opatřena úředně ověřeným podpisem voliče nebo zaslána v elektronické podobě prostřednictvím

datové schránky (nestačí pouhý email). Obecní úřad pak předá voliči voličský průkaz buď osobně, nebo osobě, která se prokáže plnou mocí s ověřeným podpisem voliče žádajícího o vydání voličského průkazu, anebo jej voliči zašle.

Jak se ve volbách hlasuje?

Hlasovací lístky obdrží všichni voliči na adresu trvalého pobytu nejpozději 21. května 2019. Hlasovací lístky si je možné vyžádat i ve volební místnosti. Volič hlasuje osobně, zastoupení není přípustné.

Volič musí ve volební místnosti prokázat svou totožnost a státní občanství ČR platným cestovním, diplomatickým nebo služebním pasem ČR anebo cestovním průkazem nebo platným občanským průkazem. Neprokáže-li volič svou totožnost a státní občanství, nebude mu hlasování umožněno. Pokud volič hlasuje na voličský průkaz, je povinen ho odevzdat okrskové volební komisi.

Volič obdrží od okrskové volební komise prázdnou úřední obálku opatřenou úředním razítkem. Na požádání mu komise vydá i sadu hlasovacích lístků.

S úřední obálkou a hlasovacími lístky vstoupí volič do prostoru určeného k úpravě hlasovacích lístků. Zde si vybere hlasovací lístek toho kandidujícího subjektu, pro který chce hlasovat. Na vybraném hlasovacím lístku může volič **nanejvýš dvěma kandidátům** udělit preferenční hlas. To učiní tak, že zakroužkuje jejich pořadové číslo. Pokud volič zakroužkuje více než dva kandidáty, nebude se přihlížet k žádnému přednostnímu hlasu. Jiné úpravy hlasovacího lístku nemají na jeho posuzování vliv. Poté vloží volič tento hlasovací lístek do úřední obálky. Volič by měl při vkládání hlasovacího lístku do úřední obálky dát pozor na to, aby omylem nevložit do úřední obálky (např. z důvodu slepení) více hlasovacích lístků. V takovém případě by se totiž jednalo o neplatný hlas voliče. Volič hlasuje tak, že úřední obálku s vybraným hlasovacím lístkem vloží před okrskovou volební komisi do volební schránky.

Bližší informace o volbách do Evropského parlamentu naleznete na stránkách Ministerstva vnitra ČR nebo na speciálních stránkách o evropských volbách www.tentokratbuduvolit.eu. Výsledky voleb a seznamy kandidátů naleznete na stránce Českého statistického úřadu www.volby.cz, kde budou také zveřejněny výsledky voleb.

Podle informací Ministerstva vnitra ČR zpracoval odbor školství a kultury

Informace pro občany města Rýmařova – volby do Evropského parlamentu

Pro odevzdání hlasovacích lístků a pro sčítání hlasů pro volby do Evropského parlamentu, které se konají ve dnech 24. a 25. května 2019, je město Rýmařov rozděleno do dvanácti volebních okrsků:

Okrsek č. 1

volí se v kanceláři osadního výboru Janovice – voliči s trvalým pobytem v místní části Janovice.

Okrsek č. 2

volí se v místnosti Městských služeb, Palackého 11, Rýmařov pro voliče s trvalým pobytem v ulicích Javorová, Jesenická, Julia Fučíka, Karla Schinzela, Květná, Na Mokřinách, Národní 10–34, Palackého a Podolská.

Okrsek č. 3

volí se ve velkém sále ZUŠ, Divadelní 383, Rýmařov – voliči s trvalým pobytem v ulicích Bartáková, Čapkova, Divadelní, Havlíčkova, Jelínkova, Julia Sedláka, Sadová a Sokolovská.

Okrsek č. 4

volí se v budově Základní školy, Školní náměstí, Rýmařov – voliči s trvalým pobytem v ulicích Horní, Jungmanova, náměstí Míru, Národní 2–15, Příkopy, Školní náměstí.

Okrsek č. 5

volí se v budově Základní školy na ulici 1. máje 32, Rýmařov – voliči s trvalým pobytem v ulicích Hornoměstská, Lidická, Větrná.

Okrsek č. 6

volí se v budově Městské knihovny, Sokolovská 25, Rýmařov – volíči s trvalým pobytem na náměstí Svobody a v ulicích Nerudova, Pivovarská, Radniční, 1. máje.

Okrsek č. 7

volí se v sále restaurace „U Kchachika“ v Jamarticích – volíči s trvalým pobytem v místní části Jamartice.

Okrsek č. 8

volí se ve velkém sále SVČ, Okružní 10, Rýmařov – volíči s trvalým pobytem v ulicích Komenského, Luční, Na Stráni, Nová, Okružní, Polní, Revoluční 1–14, Slunečná, Strálecká, Tomáše Matějky.

Okrsek č. 9

volí se v zasedací místnosti „Koliba“ v Ondřejově – volíči s trvalým pobytem v místní části Ondřejov.

Okrsek č. 10

volí se ve velkém sále SVČ, Okružní 10, Rýmařov – volíči s trvalým pobytem v ulicích Dukelská, Husova, Lipová, třída Hrdinů 1–14, Úvoz, Žižkova 1–14.

Okrsek č. 11

volí se ve společenské místnosti Domu s pečovatelskou službou na Revoluční 30, Rýmařov – volíči s trvalým pobytem v ulicích Bezručova, Máchova, Mlýnská, Opavská, Vrchlického, Revoluční 15–30A, Rudé armády, U Kaple, U Lomu, U Potoka, U Rybníka, 8. května a volíči z místní části Harrachov.

Okrsek č. 12

volí se v kanceláři Diakonie ČCE, tř. Hrdinů 48, Rýmařov – volíči s trvalým pobytem v ulicích Marxova, Nádražní, Na Vyhliídce, Pod Svahem, třída Hrdinů 15-60, Žižkova 17–41, Zahradní a volíči z místní části Stránské.

Město nechá opravit sochy na náměstí Míru

Restaurátorská dílna Mgr. Ladislava Werkmanna postavila lešení kolem barokní sochy Panny Marie na náměstí Míru a zahájila práce na jejím restaurování.

Socha z roku 1683 pochází pravděpodobně z dílny sochaře Františka Ferdinanda Leblase a představuje v regionu ikonograficky ojedinělý typ mariánského sloupu. Poslední restaurování této významné kulturní památky proběhlo v roce 2011.

Současný stav sochy je dobrý, je však nutno provést celkové očištění (odstranění prachu, špíny, mechu a lišejníků). Místy je uvolněno spárování, z otevřených spár vyrůstá zeleň. Na obvodovém stupni jsou praskliny, které zřejmě vznikly podmrzáním, protože základy schodů nebyly při posledním restaurování revidovány. Problémem sochy je špatná kvalita maletinského pískovce dolní římsy soklu, který prošel při minulém restaurování zpeřňováním. V hloubkách kamene jsou železité pecky, jež prostupují kamenem a povrchově působí esteticky rušivě, je tedy nutno jejich působení potlačit. Na ně-

kterých místech je zapotřebí doplnit vybarvení písma. Celkové náklady na obnovu sochy činí 44 700 korun vč. DPH.

Po dokončení této restaurátorské akce bude restaurována socha na druhé straně náměstí. Barokní pískovcová socha sv. Jana Nepomuckého pochází z roku 1736 a jejím autorem je sochař Jiří Antonín Heinz. Poslední restaurování proběhlo rovněž v roce 2011. V současné době je stav sochy dobrý, jen na soklu a na schodech jsou uvolněné tmely a spárování, místy jsou barevně odlišeny tmely. Na povrchu sochy se nacházejí tmavá místa (prach, zčernalá místa, biologické znečištění). Na dolních žulových schodech jsou zřejmě vlivem nedostatečného základu popraskané spáry, části schodu jsou vysunuty ze správné polohy a přední část je prasklá. Celkové náklady na obnovu této kulturní památky budou činit 38 600 korun vč. DPH.

Obě restaurátorské akce probíhají pod dohledem orgánů státní památkové péče.

Zdroj: webové stránky města, foto: archiv MěÚ Rýmařov

Socha Panny Marie

Socha Jana Nepomuckého

Recyklojízda připomene důležitost recyklace baterií

Město Rýmařov se stane sedmou zastávkou týmu Recyklojízdy, který v červnu projede Českou republiku od východu na západ, aby podpořil třídění a recyklaci baterií. A jak jinak než na kolech na baterky. Tříletý tým si dal za cíl na elektrokolech zdolat přes 800 kilometrů. Na cestě má 25 zastávek v českých a moravských městech. Na setkání s Recyklojízdu v Rýmařově se lidé mohou těšit ve čtvrtek 13. června 2019 od 8:30 do 9:00 na náměstí Míru.

„Celou akci děláme především proto, že chceme jít mezi lidi, mluvit s nimi o tom, že i když se někomu mohou zdát baterky malé, do koše rozhodně nepatří. Je potřeba je odnést na sběrná místa, odkud putují na recyklaci. Chráníme tím životní prostředí,“ říká Eva Gallatová, která je členkou týmu Recyklojízdy a zároveň zastupuje neziskovou společnost ECOBAT. Ta v České republice již 17 let zajišťuje zpětný odběr a recyklaci přenosných baterií. Cesta Recyklojízdy začíná v severovýchodní části republiky

v Českém Těšíně a končí o deset dní později v Ostrově na úpatí Krušných hor. Zástitu nad Recyklojízdu v Moravskoslezském kraji převzala náměstkyně hejtmana Jarmila Uvírová.

Vzkaz od Recyklojízdy: Přineste nám baterky

Při své zastávce v našem městě bude mít Recyklojízda krátké setkání s obyvateli, školáky a se zástupci městského úřadu. Pro příchodí budou zdarma připraveny krabičky ECOCHEESE na skladování a třídění baterií v domácnostech. Tým Recyklojízdy už dnes vzkazuje: „Největší radost nám uděláte, když nám přinesete použité baterie. Na kolech je sice neodvezeme, ale rádi se pro ně po Recyklojízdě vrátíme.“

Použité baterie pro Recyklojízdu můžete už nyní odevzdávat na podatelně úřadu, v informačním centru, v SVČ, knihovně a na školách. Recyklojízda je otevřený projekt, a pokud si vedle sběru baterií chcete užít i společné zážitky, můžete se k týmu Recyklojízdy připojit

a část nebo celou cestu s nimi zdolat na kole či elektrokole. Bližší informace o trase jsou k dispozici na webu recyklojizda.ecobat.cz.

Zatím jen polovina baterií končí na recyklaci, pojďme to změnit! Zatím jen necelá polovina baterií, které jsou v Česku dány do oběhu, končí na recyklaci. Mělo by jich být mnohem víc, protože každá baterie, která skončí ve směsném odpadu, škodí přírodě. A to je hlavní cíl Recyklojízdy – přesvědčit lidi, aby použité baterie odevzdávali na recyklači. Když hodíte baterii do popelnice na směsný odpad, skončí na skládce nebo ve spalovně. V obou případech se z ní uvolňují škodlivé látky, včetně těžkých kovů, které znečišťují ovzduší, půdu, podzemní a povrchové vody. Když ale absolvujete pár kroků navíc k nejbližšímu sběrnému místu, pak nejenže přírodu neznečišťujete, ale navíc ji šetříte, protože díky recyklaci z použitých baterií získáváme druhotné suroviny, zejména kovy, které mohou sloužit k výrobě nových produktů. Sběrných míst je v ČR už přes 20 tisíc. Asi nejznámější jsou červené venkovní kontejnery na třídění drobných elektrospotřebičů a baterií.

RECYKLOJÍZDA 2019 – základní fakta

- ✓ Startuje 11. června 2019 v Českém Těšíně a končí 20. června 2019 v městě Ostrově nad Ohří.
- ✓ 3členný základní tým Recyklojízdy stráví 10 dní v sedle elektrokola a zdolá přes 800 km.
- ✓ Po cestě zavítá do 25 českých a moravských měst a obcí.
- ✓ Sledujte nás na Facebooku **RECYKLOJÍZDA** a na webu recyklojizda.ecobat.cz.

Na popularitě získává odevzdávání baterií v obchodech. Kdykoli tedy půjdete nakoupit do supermarketu, můžete zde odevzdat i baterie. A pokud ještě nevíte, kde máte nejbližší sběrné místo, určitě ho najdete na vyhledávači mapa.ecobat.cz.

Eva Gallatová
manažerka marketingu

Projíždí republiku od východu na západ a na kolech podporují třídění a recyklaci baterií.

Zveme vás na setkání s nadšenci projektu

RECYKLOJÍZDA

13. června 2019 v 8:30-9:00 hod

náměstí Míru, Rýmařov

Přijďte si pro krabičku ECOCHEESE na třídění baterií ve vaší domácnosti.

Pokud jste sportovně zdatní, můžete s týmem Recyklojízdy zdolat další úsek jejich trasy. V tom případě přijďte na setkání s vlastním kolem. Více o projektu na recyklojizda.ecobat.cz a Facebooku RECYKLOJÍZDA.

Tříděním baterií chráníte přírodu!

V Česku je přes 20 tisíc sběrných míst, kde můžete odevzdat použité baterie (červené venkovní kontejnery, obchody, úřady, školy nebo firmy). Vyhledat je můžete na mapa.ecobat.cz.

Recyklojízdu organizuje ECOBAT s.r.o.

RECYKLOJÍZDA

Zátití nad projektem převzala Jarmila Uřová, náměstkyň hejtmána

Střednědobý plán sociálních služeb města

Projekt **Střednědobý plán sociálních služeb města Rýmařova na období 2019–2023 se v těchto dnech dostává do finální fáze. Do návrhu plánu zůstává zapracovat podněty a připomínky veřejnosti.**

Jde o třetí koncepční dokument v této oblasti. Na tvorbě nového plánu se podílely dvě pracovní skupiny, každá se věnovala problematice jiné cílové skupiny potenciálních klientů. Ve skupinách byli zastoupeni poskytovatelé i uživatelé služeb, veřejné instituce, zájmové spolky i laická veřejnost. Výstupy pracov-

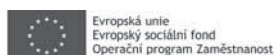

ních skupin byly do plánu zapracovány formou hlavních cílů a opatření, jež se primárně týkají sociálních služeb definovaných zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.

I když součástí projektu byly i další aktivity, jako pravidelná setkání pracovních skupin, získávání analytických podkladů a další, hlavním výstupem je přirozeně vlastní střednědobý plán, jenž navrhuje kroky ke stabilizaci sítě a postupnému zlepšování nabídky sociálních služeb v našem městě v horizontu příštích čtyř let. Návrh tohoto plánu je od 15. dubna 2019 zveřejněn na webových stránkách města.

Zdroj: [webové stránky města](http://webove.stranky.mesta)

Seznamte se s Analýzou místní sítě služeb pro děti v Rýmařově

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

PRÁVO NA DĚTSTVÍ

Obec s rozšířenou působností (dále jen ORP) Rýmařov je od července 2016 zapojena do projektu „Systémový rozvoj a podpora nástrojů sociálně právní ochrany dětí“ Ministerstva práce a sociálních věcí, který je realizován ve 12 krajích ČR. Usiluje mimo jiné o to, aby se nadále snižoval počet dětí, které musí svou rodinu opustit, a podpora a rozvíjí náhradní rodinnou péči. Jednou z aktivit projektu je podpora síťování služeb na lokální úrovni (dále jen síťování), v rámci které lokální síť v ORP Rýmařov napomáhá propojení sociální, školské a zdravotnické sféry v kontextu péče o děti a jejich rodiny.

Jak vypadá síť služeb pro děti a jejich rodiny na Rýmařovsku, co se podařilo a kde je prostor pro její rozvoj, aby dokázala včas zachytit ohrožení dítěte? Nejen s těmito podněty se můžete seznámit v materiálu „Analýza místní sítě služeb pro děti a návrh její

optimální podoby“ (dále jen analýza), který zpracoval lokální síťář.

Analýza je založena na rozhovorech s místními aktéry (zástupci služeb, škol, zdravotníků, úřadů atp.) a jejich hodnocení kvality spolupráce a provázání sítě služeb pro děti. Byla dokončena v září 2018. Dokument se zabývá tím, kdo a jak je v našem regionu schopen **naplnit potřeby dětí a jejich rodin v oblastech vztahů, bezpečí, zdraví, učení se, chování a materiálního zajištění.**

Obyvatelé Rýmařova mohou z dokumentu získat představu o tom, kdo všechno je součástí sítě služeb pro ohrožené děti. Nejde však o adresář služeb, ale o materiál, který reflektuje zjištěné potřeby v lokalitě a popisuje možnosti rozvoje sítě, aby mohla pružně reagovat na měnící se potřeby dětí a jejich rodin.

Kde je prostor pro rozvoj sítě?

Výstupem analýzy jsou konkrétní doporučení pro rozvoj sítě služeb,

například v oblasti služeb pro děti s rizikovým chováním a vzniku nízkoprahového zařízení pro děti a mládež v Rýmařově. Dále pak zajištění poradenských služeb pro rodiny s dětmi přímo v Rýmařově a pokračování mezioborové spolupráce aktérů či efektivní využívání dostupných služeb pro děti s potřebami v oblasti duševního zdraví. Analýza je dostupná na webu www.pravonadetstvi.cz/dokumenty/analzy-siti-sluzeb/, kde jsou i veškeré informace o projektu, který končí v červnu 2019. Je zde však naděje, že lokální síťování v kraji bude po-

kračovat od září 2019 pod Krajským úřadem Moravskoslezského kraje. Chtěl bych poděkovat všem aktérům sítě pro děti a jejich rodiny v ORP Rýmařov za čas, který síťování věnovali, za jejich vysoké pracovní nasazení, profesionalitu a ochotu hledat nová řešení v nejlepším zájmu dětí a jejich rodin.

Tomáš Vaněk

lokální síťář, ORP Rýmařov

Ministerstvo práce a sociálních věcí

www.pravonadetstvi.cz

Byterm Rýmařov, p. o., správce majetku města Rýmařova, vyhlašuje výběrové řízení na místo: referent evidence nájemného

Místo výkonu práce:	Byterm Rýmařov, příspěvková organizace
Předpokládaný nástup:	1. června 2019
Pracovní poměr:	na dobu neurčitou
Pracovní úvazek:	1,0
Platové zařazení:	8. platová třída – v souladu se zákonem č. 262/2006 Sb., zákoníkem práce, a nařízením vlády č. 564/2006 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě, vše ve znění pozdějších předpisů + osobní příspěvek

Požadavky:

- způsobilost k právním úkonům, trestní bezúhonnost,
- požadované vzdělání: střední vzdělání s maturitní zkouškou (vzdělání ekonomického směru výhodou),
- obecná znalost bytového a nebytového fondu,
- velmi dobrá uživatelská znalost práce na PC a internetu,
- velmi dobré komunikační schopnosti a profesionální vystupování,
- schopnost samostatného jednání,
- odolnost vůči stresu,
- řídičský průkaz skupiny B výhodou.

Předpokládaný rozsah pracovní činnosti:

- vedení evidence předpisu nájemného, záloh a nákladů na služby spojené s užíváním bytových a nebytových prostor,
- kontrola a evidence vyúčtování záloh za služby,
- zpracování nájemních smluv na byty a nebytové prostory,
- zpracování podkladů pro vymáhání dluhů,
- vedení spisové služby, vyřizování běžné korespondence.

V případě vašeho zájmu zašlete svůj životopis a ověřenou kopii dokladu o nejvyšším dosaženém vzdělání nejpozději do **20. 5. 2019** na adresu: Byterm Rýmařov, p. o., Palackého 11, 795 01 Rýmařov.

Bližší informace v případě dotazů podá Bc. Ivana Sitorová, ředitelka, tel.: 554 703 431. *Bc. Ivana Sitorová, ředitelka organizace*

Školství

Mezinárodní velikonoční turnaj v basketbale hochů

Ve středu 3. dubna se v tělocvičně Gymnázia a SOŠ Rýmařov pořádal 16. ročník Velikonočního turnaje v basketbale. Letošního ročníku se zúčastnily čtyři týmy. První příčku obsadili žáci SZTŠ a VOŠ Opava, na druhém místě skončila SPŠ a OA z Bruntálu, třetí

místo si odvezlo družstvo z Ozimku a naši žáci obsadili čtvrté místo. Děkujeme městu Rýmařovu za finanční příspěvek na konání turnaje, klukům za účast a rozhodčím Pavlu Konštickému a Ivu Štěpánovi.

Hana Švejdíková, foto: Aneta Čermíková

Krajská přehlídka dramaťáků ZUŠ představila mladé talenty

V pátek 5. a v sobotu 6. dubna hostilo Městské divadlo Rýmařov na sto padesát dětí ve věku 4–15 let z patnácti základních uměleckých škol Moravskoslezského kraje. Uskutečnila se zde krajská soutěžní přehlídka literárně-dramatických oborů v kolektivní dramatické tvorbě.

Vyhlašovatelem krajské přehlídky, která se koná jednou za tři roky, je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR a Krajský úřad Moravskoslezského kraje. Stejně jako před třemi lety i letos byla jejím pořadatelem Základní umělecká škola Rýmařov ve spolupráci s Městským divadlem Rýmařov. Velkou zásluhu na tom, že se přehlídka uskutečnila po třech letech opět v Rýmařově, mají učitelka dramatického oboru rýmařovské ZUŠ Silvie Jablončíková a koordinátorka přehlídky Markéta Jurošková Bezručová ze ZUŠ Krnov.

A protože byla přehlídka soutěžní, v publiku zasedla i odborná porota, jejímž předsedou byl režisér, dramaturg a spisovatel Radovan Lipus. Společně s ním úroveň jednotlivých představení hodnotili Michaela Pál, učitelka dramatického oboru ZUŠ Boskovice, a herec činohry ostravského Divadla Petra Bezruče a lektor Janáčkovy konzervatoře Milan Cimerá.

V průběhu pátečního odpoledne a celé soboty se divákům v sále divadla i v koncertním sále ZUŠ Rýmařov představilo patnáct souborů základních uměleckých škol z Havířova, Ostravy, Třince, Klimkovic, Krnova, Frýdlantu nad Ostravicí, Hlučína, Bohumína, Karviné, Českého Těšína a Rýmařova. Za zmínku stojí například českotěšínské představení *Chlapec v pruhovaném pyžamu*, havířovský *Alan*, třinecké představení *Dáte si?* nebo *Vačice, která se nesmála*, bohumínský *Pan Smraddock*, karvinské představení *Až vyrostu*, rýmařovské *Námluvy u staré čarodějnice* nebo *Hlavně buď někdo* ZUŠ Krnov. Po závěrečném sobotním představení a rozpravě porotců s vedoucími jednotlivých dramatických oborů nastala dlouhá chvíle čekání na verdikt.

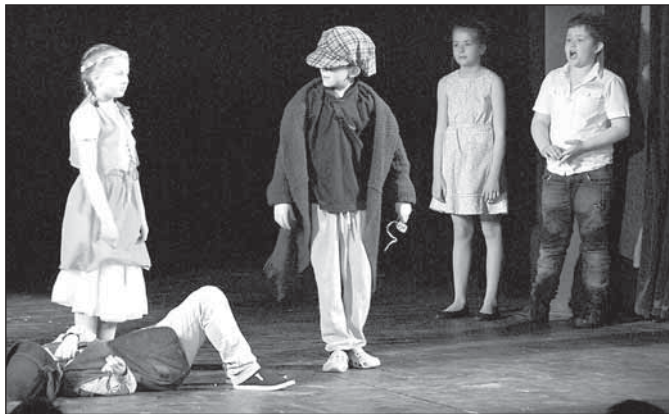
„Byl to náročný ročník, bylo hodně představení, která byla velmi zajímavá, pěkná, rozmanitá, a to textově, formálně i žánrově. Byli jste hrozně fajn. A ti, kdo od nás nedostali ceny z kovů, nebuďte smutní, protože to neznamená, že jste horší nebo špatní, ale je to tak, že nemůžou postoupit všichni, ale jen jeden soubor a jeden s doporučením. Nejpodstatnější je vzájemné setkávání, s textem, s učiteli, divadlem,

hrou a literaturou,“ sdělil před samotným udělením cen režisér Radovan Lipus. Ocenění byla rozdělena na bronzová, stříbrná a zlatá pásma. Bronzové pásmo si z letošní přehlídky odnesli žáci ZUŠ Karviná s představením *Až vyrostu* a rýmařovská ZUŠ a její *Námluvy u staré čarodějnice*. Stříbrné pásmo získala ZUŠ Třinec a její *Vačice, která se nesmála*, dále havířovský *Alan*, který rovněž obdržel Cenu diváků, a hlučinské představení *Milý Bože, tady Oskar*. Poslední stříbrné pásmo získala ZUŠ Klimkovic a její *Chlapec v pruhovaném pyžamu*. Zlaté pásmo si odnesl *Rychlossen* ZUŠ Frýdlant nad Ostravicí, dále *Čert a Káča* ZUŠ Havířov a *Pan Smraddock* ZUŠ Bohumín, který rovněž obdržel Cenu diváků. Zlaté pásmo s doporučením na postup do národního kola získala ZUŠ Krnov s představením *Hlavně buď někdo* a zlaté pásmo a přímý postup do národního kola získala třinecká ZUŠ a její představení *Dáte si?*

„První pocity z vítězství jsou smíšené a zmatené, protože jsme hráli bez jedné hlavní postavy, takže na poslední chvíli se role musela přebasdit,“ řekla Markéta Jurošková, vedoucí krnovského souboru ZUŠ, kterému porota udělila zlaté pásmo s doporučením na postup. „Jednou jsem šla pozdě do školy, zbývaly asi dvě minuty do zvonění a najednou se mi v hlavě zrodila myšlenka na příběh s názvem ‚Hlavně buď někdo‘. Sedla jsem si před školu, vytáhla deník a pustila se do psaní. Do školy jsem dorazila o hodinu později, ale asi to stálo za to, když jsme vyhráli a postupujeme s doporučením,“ svěřila se s čerstvými zážitky autorka textu, teprve čtrnáctiletá Adriana Slováčková.

„Letošní ročník byl velmi nabitý, a to jak počtem souborů, tak i rozmanitostí představení. Byly tady texty nebo tituly, které vycházely přímo z autorské tvorby, byly tady klasické, prověřené texty, ale i texty objevené, nové. Byli jsme svědky různých způsobů uchopení látky od pohybového divadla až po iluzivní. Scénování bylo v mnoha případech pečlivé. Šlo opravdu o velmi zajímavý a vyrovnaný ročník z pohledu výkonů. O tom svědčí i celkový počet udělených pásem,“ sdělil bezprostředně po skončení přehlídky předseda poroty Radovan Lipus. Na otázku, jaká byla úroveň letošního rýmařovského ročníku ve srovnání s republikovými přehlídkami, Radovan Lipus uvedl, že Moravskoslezský kraj je baštou dramatické výchovy i co do počtu literárně-dramatických oborů na ZUŠ. Vyzdvihl jejich úroveň a především učitelské osobnosti. Všichni členové poroty pochválili přínosný dialog při rozpravách se všemi pedagogy o tom, jak divadlo funguje nebo jak může fungovat.

A jak hodnotí průběh letošní přehlídky organizátorka Silvie Jablončíková? „Podle mě se oba dny vydařily skvěle. Ani jsem netušila, co mě čeká za pořádání. Ale klaplo to perfektně, všichni byli spokojeni. A chválím i svoje žáky z dramaťáků, protože fungovali skvěle a pomáhali mi. Je na ně spolehnout, byli mi pořád po ruce. Děkuji všem, kdo se podíleli na bezchybném průběhu krajské přehlídky, zejména pracovníkům Městského divadla Rýmařov, ZUŠ Rýmařov, mé kolegyni z Krnova, koordinátorce Markétě Juroškové Bezručové, studentům, kolektivu Domova mládeže Gymnázia a Střední odborné školy a všem sponzorům, kteří nám pomohli, aby se přehlídka mohla konat,“ shrnula Silvie Jablončíková. JiKo

Taneční sezóna úspěšně zahájena

Neděle s datem 24. března byla termínem soutěže o Českořebebovský pohár. Taneční obor AT DANCE ZUŠ Rýmařov měl zastoupení v kategorii juniorů – parketové taneční kompozice – pokročilí. V konkurenčním boji velkých klubů získali se skladbou *Písečná fantazie* krásné prvenství!

V neděli 31. března se uskutečnila v opavské sportovní hale regionální soutěž vyhlášená Czech Dance Organization (CDO). Porotě předváděly své výkony soubory z celého Moravskoslezského kraje, mezi nimi také AT DANCE ZUŠ Rýmařov v juniorské kategorii. Za choreografii *Písečná fantazie* získal stříbrnou medaili, ocenění poroty a postup na Mistrovství Moravy, které se bude konat 8. května v Bohumíně.

Děkují tanečnickům za velmi pěkné výkony a těším se na další soutěžní klání.
Alena Tomešková, AT DANCE ZUŠ Rýmařov

Přišel o bundu s peněženkou

V rýmařovské Flemmichově zahradě došlo 9. dubna ke krádeži bundy. Pachatel využil nepozornosti poškozeného, který si ponechal v altánku bundu s peněženkou, doklady, platební kartou a hotovostí přes 6 tisíc korun. Způsobená škoda přesáhla 13 tisíc korun.

Krádež dřeva

Rýmařovští policisté přijali oznámení o krádeži dřeva. K činu došlo v době od 15. března do 11. dubna na skládce vytěženého dřeva v lese mezi Břidličnou a Malou Štáhlí. Pachatel odcizil smrkové dřevo v celkové hodnotě 25 tisíc korun.

Z chaty vzal, co se dalo

Zloděj vnikl 8. dubna do jedné z chatek v zahrádkářské kolonii u hřbitova v Břidličné. Odcizil stan, lůžkoviny, spací pytel, skládací židle, alkohol i odpadkový koš. Majiteli vznikla škoda za více než 9 tisíc korun. Jakékoli informace, které by napomohly ke zjištění pachatele, je možné telefonicky sdělit, i anonymně, rýmařovským policistům na tel. číslo 974 732 751.

Dostala smyk

Mezi Malou Štáhlí a Rýmařovem v sobotu 13. dubna havarovala 45letá řidička volkswagenu. V zatáčce dostala smyk na mokré silnici a vyjela do příkopu. Při havárii se lehce zranila. Způsobená škoda činí 50 tisíc korun.

Násilník skončil na záchytce

Rýmařovští policisté zasahovali v neděli 14. dubna u rodinného incidentu v Rýmařově. 50letý muž vyhrožoval manželce fyzickou újmou. Přivolaní policisté ho zajistili a při dechové zkoušce mu naměřili přes 1,5 promile alkoholu. Skončil na záchytné stanici v Opavě.

Z chalupy odcizil nářadí

Křovinořez, motorová pila a další věci zmizely majitelům chalupy v Ondřejově mezi 18. a 20. dubnem. Pachatel, který do objektu vnikl násilím, způsobil škodu za 5 500 korun.

Krádež kladiva

Policisté prověřují krádež bouracího kladiva, ke které došlo 26. dubna mezi 11. a 12. hodinou dopoledne na Národní ulici v Rýmařově, kde právě probíhala oprava živičného povrchu vozovky. Způsobená škoda činí 55 tisíc korun. Pachateli hrozí trest vězení až na pět let.

Nedání přednosti skončilo nehodou

V Rýmařově na Okružní ulici havarovala 26. dubna odpoledne 49letá řidička fiat. Na křižovatce nedala přednost v jízdě renaultu přijíždějícímu po hlavní silnici. Došlo ke střetu, fiat se převrátil přes střechem a zůstal ležet na boku. Řidička a její spolujedoucí byly preventivně převezeny k vyšetření do nemocnice. Požití alkoholu bylo u řidičů vyloučeno dechovými zkouškami. Způsobená škoda činí 80 tisíc korun.

por. Bc. Pavla Jiroušková, PČR, odd. tisku a prevence Bruntál

Policie četla seniorům z Černé kroniky

Také seniorům jsou určeny preventivní aktivity se čtením publikací, které vydalo Krajské ředitelství policie Moravskoslezského kraje. V okrese Bruntál jsme navštívili skupiny seniorů a seznámili je s nejčastějšími případy trestné

činnosti na jejich věkové skupině, která patří mezi nejohroženější.

V úterý 23. dubna policejní preventivní skupiny zavítaly do Diakonie ČCE, střediska v Rýmařově, na třídě Hrdinů. Představily seniorům publi-

kaci *Černá kronika aneb Ze soudních síní*, která zachycuje nejčastější či nejzávažnější trestné činy páchané na seniorech. Vzhledem k aktuálnímu tématu se senioři seznámili s povídkou *O vnucích* a dostali rady, jak se v případě podvodného jednání zachovat.

V této souvislosti zmínila policistka aktuální případy, kterými se policie zabývá, a probrala i další nástrahy. Posлуhači obdrželi publikaci a doprovodný materiál s preventivními radami. Setkání mělo velmi pozitivní ohlasy.

Preventivní akce pro seniory proběhly tento měsíc také v Bruntále, Krnově, Jindřichově ve Slezsku, Široké Nivě a další seniory hodlají policisté navštívit ve Slezských Rudolticích a Velké Štáhli.

Aktuální případy

V rámci Moravskoslezského kraje v letošním roce policisté prověřují

22 případů podvodu na seniorech pod legendou *vnuk*. Dva případy se udály 10. dubna v Krnově. Neznámý volající telefonicky kontaktoval nejprve 94letou ženu a při hovoru se vydával za vnuka. Požádal o zapůjčení peněz, jelikož má v bance problémy. Seniorka si vše ověřila u rodinných příslušníků a případ oznámila policistům. Ti zjistili, že podobný telefonát měla také další seniorka bydlící poblíž. Ta však předala telefon synovi a pachatel zavěsil. Obě seniorky se zachovaly obezřetně.

Základní rada

Pokud volá osoba, která se vydává za vnuka a požaduje po vás peněžní hotovost, vždy si ověřte zpětným telefonátem uváděné skutečnosti, a to u samotného vnuka anebo u dalších rodinných příslušníků. Cizím lidem žádné peníze nedávejte.

por. Bc. Pavla Jiroušková, foto: redakce

Na kole bezpečně

S jarem nastalo období, kdy se budou v silničním provozu stále častěji setkávat řidiči motorových vozidel a cyklisté. Ti společně s chodci a motocyklisty patří mezi nejhroženější účastníky silničního provozu. Nejsou chráněni deformačními zónami, bezpečnostními pásy ani dalšími prvky pasivní bezpečnosti. Proto je na místě připomenout povinnosti i možnosti, které cyklisté mají pro zvýšení své bezpečnosti.

Technický stav a povinná výbava

Před první jízdou by cyklisté měli věnovat pozornost údržbě kola – nechat si důkladně zkontrolovat a seřídít kolo, mít správně nahuštěny pneumatiky, zjistit funkčnost brzd a osvětlení atd. Je třeba zkontrolovat, zda má kolo všechny prvky povinné výbavy, což jsou dvě na sobě nezávislé účinné brzdy, přední odrazka bílé barvy, zadní odrazka červené barvy, oranžové odrazky na obou stranách pedálů, oranžové odrazky na paprscích kol, zaslepení konců řídítek. Zakončení ovládacích páček musí být obalena materiálem pohlcujícím energii a matice nábojů kol, pokud nejsou křížové nebo rychloupínací, musí být zavřené.

Za snížené viditelnosti musí mít kolo vepředu světlo bílé barvy a vzadu světlo červené barvy a také zdroj elektrického proudu (např. dynamo), který svou kapacitou zajišťuje svítivost obou světel.

Blatníky, zvonek nebo kryt řetězu do povinné výbavy sice nepatří, ale z hlediska vlastní bezpečnosti cyklisty policisté doporučují, aby jimi bylo kolo také vybaveno. Užití cyklistické helmy je sice povinné pouze pro osoby do 18 let, ale policisté doporučují, aby ji při jízdě užívali cyklisté všech věkových kategorií. Přilba by měla být pohodlná, lehká, pokud možno co nejvíce kulatá a hladká, aby se při nárazu předešlo jejímu roztržení a také přenesla co nejvíce energie.

Reflexní prvky

Přestože povinná výbava pamatuje na prvky, které cyklistu činí pro okolí co nejviditelnějším (odrazky, světlomety), každý další nepovinný reflexní prvek zvyšuje jeho bezpečnost. Trh nabízí širokou škálu zboží z reflexního materiálu, ať to jsou batohy nebo potahy na batohy, reflexní pásy, šátky a mnoho dalších. Sportovní oblečení je reflexními prvky hojně opatřeno.

Jízda na kole z pohledu zákona

Zákon o provozu na pozemních komunikacích stanoví, že na jízdním kole se jezdí při pravém okraji vozovky, pokud je zřízen jízdní pruh, stezka nebo jiný vymezený prostor pro cyklisty, je cyklista povinen je použít. Na stezce, která je společná pro chodce a cyklisty, nesmí chodce ohrozit, a pokud jsou na ní pruhy pro oba účastníky odděleny, musí používat pouze pruh pro něj vyhrazený. **Cyklisté smí jet jen jednotlivě za sebou. Nesmí jet bez držení řídítek, držet se jiného vozidla, vést za jízdy např. psa, případně vozit předměty, které znesnadňují jízdu na kole (např. nákupní tašky na řídítkách).** Pokud cyklista hodlá přejít vozovku, přes kterou není vyznačen přejezd pro cyklisty, ale jen přechod pro chodce, musí sesednout z kola. V neposlední řadě je třeba připomenout, že je na cyklisty pohlíženo jako na řidiče a také oni se **musí plně věnovat řízení (což se týká hovorových zařízení a sluchátek v uších)** a nesmí v silničním provozu jezdit pod vlivem alkoholu nebo omamných látek.

Buďte ohleduplní k ostatním účastníkům silničního provozu, dávejte včas znamení o změně směru jízdy, ve skupině dodržujte dostatečné rozestupy, sledujte dobře vozovku. K ohleduplnosti vyzýváme také řidiče motorových vozidel. Vždyť jednou z mnoha zákonných povinností je „**chovat se ohleduplně a ukázněně, aby svým jednáním neohrožoval život, zdraví nebo majetek jiných osob ani svůj vlastní**“.

por. Mgr. Daniela Vlčková, Krajské ředitelství policie MSK

Fota: PČR a JiKo

Hasiči v terénu

Tři požáry v přírodě na Rýmařovsku zaměstnaly hasiče

Hned třikrát během čtvrtky 4. dubna musely vyjít jednotky profesionálních a dobrovolných hasičů k požárům v přírodě na Rýmařovsku.

Největší z nich hasiči likvidovali téměř šest hodin ve čtvrtek odpoledne a večer, a to v obtížně přístupném terénu na ploše pěti hektarů lesního porostu mezi obcemi Lomnice, Ryžoviště a Dětrichov nad Bystřicí. Hořela plocha po polomu a likvidaci kůrovce s vysázenými stromky. Příčina vzniku požáru je v šetření, stejně jako stanovení celkové škody.

Zasahovalo zde dvanáct jednotek hasičů – jedna profesionální z HZS MSK (stanice Bruntál), devět jednotek dobrovolných hasičů z Bruntálska – Lomnice, Bruntál, Krnov, Světlá Hora, Horní Město, Břidličná, Dolní Moravice, Dvorce a Horní Benešov, z okresu Opava přijeli na pomoc hasiči z Budišova nad Budišovkou a z Olomouckého kraje hasiči z Huzové.

Ve stejný den po 11. hodině hořel v Rýmařově odpad a klestí. Oheň likvidovalo pět jednotek hasičů – dvě ze stanic HZS MSK Bruntál a Rýmařov a tři jednotky dobrovolných hasičů z Rýmařova, Horního Města a Břidličné. Škoda je minimální.

A půl hodiny po poledni museli hasiči vyjet k požáru trávy a smrkového lesa do Jamartic. Škoda zatím nebyla nevyčíslena. Společně s jednotkou HZS MSK ze stanice Bruntál zde zasahovaly tři jednotky dobrovolných hasičů z Dolní Moravice, Rýmařova a Horního Města.

I když příčiny vzniku požárů nejsou u všech událostí známy, můžeme obecně říci, že osoby, které se zde pohybovaly, se chovaly neopatrně a nepočítaly s rizikovými skutečnostmi – suchým počasím a silným větrem.

por. Mgr. Petr Kúdela
tiskový mluvčí HZS MSK

Hasiči likvidují požár trávy a smrkového lesa v Jamarticích

Hasit lesní porost v katastru Dětrichova pomáhal i vrtulník s bambí vakem

Požár odpadu a klestí v Rýmařově

Fota: archiv HZS MSK

Záchranáři informují

V našem kraji odstartoval First responder systém

V pondělí 1. dubna byl v Moravskoslezském kraji uveden do provozu First responder systém, tedy spolupráce zdravotnické záchranné služby a dobrovolných záchránců. Registrovaní a vyškolení dobrovolníci mohou být v některých případech informováni operačním střediskem o výskytu pacienta v život ohrožujícím stavu ve své blízkosti a poskytnout mu základní první pomoc ještě před příjezdem posádky ZZS.

V těchto dnech jsou ve městech a obcích Moravskoslezského kraje distribuovány informace elektronickou cestou, stejně jako prostřednictvím letáků, tak aby bylo zajištěno povědomí obyvatel regionu o této možnosti pomoci.

Aktuálně je v systému zavedeno a vyškoleny 380 first responderů, kteří se již mohou do záchrany ohroženého pacienta aktivně zapojit. ZZS MSK zároveň eviduje další dvě stovky zájemců, kteří budou postupně proškoleni. Školitelé záchranné služby měsíčně připraví nejméně čtyři kurzy a do systému tak přibývá okolo osmdesáti first responderů. V každém kurzu přitom se zájemci pracují obvykle sedm školitelů a administrativních pracovníků. Zdravotnická záchran-

ná služba počítá s postupným zapojením osmi set až tisíce dobrovolných záchránců v Moravskoslezském kraji.

Absolvent pětihodinového přípravného kurzu obdrží průkaz first respondera, kterým se může prokázat při zásahu, symbolický pamětní odznak a resuscitační roušky.

PhDr. Lukáš Humpl, tiskový mluvčí ZZS MSK

FIRST RESPONDER ZZS MSK

Identifikační průkaz

Blanka Žůrková

Poskytovatel první pomoci

NABÍDKA, LETNÍCH, TÁBORŮ 2019

léto plné zážitků

Středisko volného času **SKC**
Okružní 10, Rýmařov

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Příměstský tábor „Prázdniny v pohybu“

Termín 8.7. – 12.7.2019
Čas 7:00–15:30 dřívější příchod a pozdější odchod lze domluvit
Cena 1 200 Kč zahrnuje obědy, pitný režim, vstupné, materiál, aktivity, pedagogický dozor
Program koně, soutěže, týmové hry, plavání, sportovní aktivity, celodenní výlet: ZOO Olomouc
Věk 5–15 let
Informace Marcela Pavlová, 737 177 033, pavlova@svcrymarov.cz

Spokojené děti a rodiče na Rýmařovsku, registrační číslo projektu. CZ.03.2.65/0.0/0.0/16_047/0009650, příměstské tábory 2018-2020, Operační program Zaměstnanost, Výzva 1 RÝMAŘOVSKO OPZ Prorodinná opatření

Pobytový tábor „Horolezecký tábor na Rabštejně“

Termín 8.7. – 11.7.2019
Místo Rabštejn
Cena 1 900 Kč zahrnuje lektorné, stravu, zapůjčení lezeckého vybavení, dopravu, ubytování ve stanech
Program základy a zdokonalování horolezeckých dovedností na skalách, sportovní hry, večerní táboračky, celotáborová hra, stezka odvahy, malé lanové centrum, střelba z luku atd.
Věk 8–18 let
Informace Jakub Vala, 737 751 283, vala@svcrymarov.cz

Příměstský tábor „Šikulové“

Termín 15.7. – 19.7.2019
Čas 7:00–15:30 dřívější příchod a pozdější odchod lze domluvit
Cena 1 200 Kč zahrnuje obědy, pitný režim, vstupné, materiál, aktivity, pedagogický dozor
Program deskové hry, hra na bubny, výtvarné činnosti, celodenní výlet: Zlatorudné mlýny
Věk 5–15 let
Informace Marcela Pavlová, 737 177 033, pavlova@svcrymarov.cz

Spokojené děti a rodiče na Rýmařovsku, registrační číslo projektu. CZ.03.2.65/0.0/0.0/16_047/0009650, příměstské tábory 2018-2020, Operační program Zaměstnanost, Výzva_1_RÝMAŘOVSKO_OPZ Prorodinná opatření

Fun and fitness week II.

Termín 22.7. – 26.7.2019
Čas 9:00–16:00
Cena 1 200 Kč zahrnuje obědy, pitný režim, vstupné, materiál, aktivity, pedagogický dozor
Program hry, kolo, lezení, lanové aktivity, in-line, tanec, aerobik, stolní tenis, bazén, hrátky s angličtinou, každý si zde najde to své
Věk 5–15 let
Informace Andrea Továrková, 724 643 022, andrea.tovarkova@gmail.com

Spokojené děti a rodiče na Rýmařovsku, registrační číslo projektu. CZ.03.2.65/0.0/0.0/16_047/0009650, příměstské tábory 2018-2020, Operační program Zaměstnanost, Výzva_1_RÝMAŘOVSKO_OPZ Prorodinná opatření

Příměstský tábor „Taneční týden s Anniou“

Termín 29.7. – 2.8.2019
Čas 8:30–16:00
Cena 1 200 Kč zahrnuje obědy, pitný režim, vstupné, materiál, aktivity, pedagogický dozor
Program společně se protančíme napříč světovými kontinenty, vyzkoušíme si řadu tanečních stylů i jejich mix na moderní hudbu
Věk 6–15 let
Informace Anna Cimbotová, tel. 723 749 709, anniya.orient@seznam.cz
 Spokojené děti a rodiče na Rýmařovsku, registrační číslo projektu. CZ.03.2.65/0.0/0.0/16_047/0009650, příměstské tábory 2018-2020, Operační program Zaměstnanost, Výzva_1_RÝMAŘOVSKO_OPZ_ Prorodinná opatření

Příměstský tábor „Outdoorový tábor VII.“

Termín 5.7. – 9.8.2019
Čas 9:00–16:00
Cena 1 200 Kč zahrnuje obědy, pitný režim, vstupné, materiál, aktivity, pedagogický dozor
Program týden plný sportu, výlety na kole, horolezectví, lanové aktivity, tvoření ze dřeva, atd.
Věk 8–15 let
Informace Jakub Vala, 737 751 283, vala@svcrymarov.cz
 Spokojené děti a rodiče na Rýmařovsku, registrační číslo projektu. CZ.03.2.65/0.0/0.0/16_047/0009650, příměstské tábory 2018-2020, Operační program Zaměstnanost, Výzva_1_RÝMAŘOVSKO_OPZ_ Prorodinná opatření

Příměstský tábor „Sportovní“

Termín 12.8. – 16.8.2019
Čas 7:00–15:30 dřívější příchod a pozdější odchod lze domluvit
Cena 1 200 Kč zahrnuje obědy, pitný režim, vstupné, materiál, aktivity, pedagogický dozor
Program koně, soutěže, sportovní aktivity, plavání, celodenní výlet: (bude upřesněno)
Věk 5–15 let
Informace Marcela Pavlová, 737 177 033, pavlova@svcrymarov.cz
 Spokojené děti a rodiče na Rýmařovsku, registrační číslo projektu. CZ.03.2.65/0.0/0.0/16_047/0009650, příměstské tábory 2018-2020, Operační program Zaměstnanost, Výzva_1_RÝMAŘOVSKO_OPZ_ Prorodinná opatření

Příměstský tábor „Přírodovědný“

Termín 19.8. – 23.8.2019
Čas 7:00–15:30 dřívější příchod a pozdější odchod lze domluvit
Cena 1 200 Kč zahrnuje obědy, pitný režim, vstupné, materiál, aktivity, pedagogický dozor
Program soutěže, přírodovědné aktivity, práce s lupou, mikroskopem, celodenní výlet: ZOO Ostrava
Věk 5–15 let
Informace Marcela Pavlová, 737 177 033, pavlova@svcrymarov.cz
 Spokojené děti a rodiče na Rýmařovsku, registrační číslo projektu. CZ.03.2.65/0.0/0.0/16_047/0009650, příměstské tábory 2018-2020, Operační program Zaměstnanost, Výzva_1_RÝMAŘOVSKO_OPZ_ Prorodinná opatření

Keramicko-výtvarné sympozium – Staré pověsti české

Termín 26.8. – 30.8.2019
Čas 9:00–15:00
Cena 1 200 Kč zahrnuje obědy, pitný režim, materiál, aktivity, pedagogický dozor
Program keramická plastika koně, malba na plátno, kresba tužkou, výpravy do přírody, kresba v plenéru, jarmark, závěrečná výstava, hudební dílny, malba na hedvábí
Informace Eva Kudláková, 554 254 372, EKudlakova@seznam.cz

Sniženou cenu 500 Kč budou mít účastníci, jejichž rodiče doloží před nástupem dítěte na tábor tyto dokumenty: přihlášku, kopii kartičky ZP, prohlášení o bezinfekčnosti (odevzdat v den nástupu na tábor), potvrzení zaměstnavatele o zaměstnání (nebo u OSVČ potvrzení ČSSZ nebo u nezaměstnaných rodičů potvrzení Úřadu práce, že je rodič evidovaným zájemcem o práci nebo u studujících či rekvalifikujících se rodičů potvrzení školy či vzdělávacího zařízení o studiu či rekvalifikaci) a Monitorovací list podpořené osoby. Dokumenty najdete ke stažení na webových stránkách střediska volného času v záložce projekty. Na pobytový tábor na Rabštejně a příměstský Keramicko – výtvarné sympozium, nelze slevu uplatnit.

Projekt
SPOKOJENÉ DĚTI A RODIČE NA RÝMAŘOVSKU
 byl spolufinancován Evropskou unií.
 Cílem projektu je realizace celkem 22 multimedialních zaměřených letních příměstských táborů (2018 - 6 táborů, 2019 - 7 táborů, 2020 - 7 táborů) pro 550 dětí školního věku, jejichž zákonní zástupci spadají do ČR osoby pečující o malé děti.

EVROPSKÁ UNIE
 Evropský sociální fond
 Operační program Zaměstnanost

www.svcrymarov.cz

Spokojené děti i rodiče na Rýmařovsku CZ.03.2.65/0.0/0.0/16_047/0009650

KINO RÝMAŘOV

program na měsíc

KVĚTEN

SVČ RÝMAŘOV, Okružní 10, 795 01, Rýmařov - tel. 739 001 474, WWW.KINORYMAROV.CZ

Středa 1. 5. v 19:00

AVENGERS: ENDGAME / USA / 2019 / fantasy, sci-fi, akční, cca 180 min.
/ české titulky / 12+ / 130,-

2D

Čtvrtek 2. 5. v 19:00

AVENGERS: ENDGAME / USA / 2019 / fantasy, sci-fi, akční, cca 180 min.
/ český dabing / 12+ / 130,-

2D

Pátek 3. 5. v 19:00

LA LLORONA: PROKLETÁ ŽENA / USA / 2019 / horor, thriller, 93 min.
/ české titulky / 15+ / 120,-

Režie: K. Asbury, Scénář: E. Rivinoja
Hrají: český dabing

/ USA / 2019 / animovaný, rodinný, 88 min.
/ český dabing / mládeži přístupno / 120,-

Sobota 4. 5. v 16:00

UGLYDOLLS

Sobota 4. 5. v 19:00

OSTRÝM NOŽOM / Slovensko / 2019 / drama, 89 min.
/ původní verze / 15+ / 120,-

Režie: T. Kuhn, Scénář: J. Medvecký, Kamera: D. Buranová
Hrají: R. Luknár, M. Mitaš, E. Lehotská, M. Krobot a další.

/ Slovensko / 2019 / drama, 89 min.
/ původní verze / 15+ / 120,-

Středa 8. 5. v 19:00

THE BEACH BUM

Režie a scénář: H. Korine, Kamera: B. Debie
Hrají: M. McConaughey, Snoop Dogg, I. Fisher, S. LaVie Owen a další.

/ USA, VB / 2019 / komedie, 95 min.
/ české titulky / 15+ / 120,-

Čtvrtek 9. 5. v 19:00

PAŠERÁK

Režie: C. Eastwood, Scénář: N. Schenk, Kamera: Y. Bélanger
Hrají: C. Eastwood, B. Cooper, D. Wiest, T. Farniga a další.

/ USA / 2018 / drama, krimi, 116 min.
/ české titulky / 15+ / 120,-

Pátek 10. 5. v 19:00

TRHLINA

Režie: P. Bebjak, Scénář: T. Bombik, Kamera: M. Rau
Hrají: D. Hartl, M. Bartalos, M. Marušín, T. Maštařík a další.

/ Slovensko / 2019 / horor, thriller, 111 min.
/ původní verze / 12+ / 120,-

Sobota 11. 5. v 16:00

POKÉMON: DETEKTIV PIKACHU

Režie: R. Letterman, Scénář: N. Perlman, R. Letterman
Hrají: R. Reynolds, J. Smith, K. Newton, R. Ora a další.

/ USA, Japonsko / 2019 / akční, dobrodružný, 104 min.
/ český dabing / mládeži přístupno / 140,-

3D

Sobota 11. 5. v 19:00

ŽENY V BĚHU

Režie a scénář: M. Horský, Kamera: J. Drnek
Hrají: Z. Adamovská, T. Kostková, V. Kubařová, J. Boková, O. Vetchý a další.

/ ČR / 2019 / komedie, 93 min.
/ česká verze / mládeži přístupný / 110,-

Neděle 12. 5. v 9:30

POKÉMON: DETEKTIV PIKACHU

Režie: R. Letterman, Scénář: N. Perlman, R. Letterman
Hrají: R. Reynolds, J. Smith, K. Newton, R. Ora a další.

/ USA, Japonsko / 2019 / akční, dobrodružný, 104 min.
/ český dabing / mládeži přístupno / 120,-

2D

Středa 15. 5. v 19:00

ŽENY V BĚHU

Režie a scénář: M. Horský, Kamera: J. Drnek
Hrají: Z. Adamovská, T. Kostková, V. Kubařová, J. Boková, O. Vetchý a další.

/ ČR / 2019 / komedie, 93 min.
/ česká verze / mládeži přístupný / 110,-

Čtvrtek 16. 5. ve 20:15

TROJPROGRAM: WHEELDON / SIDI LARBI / PITE

BALET V KINĚ

/ VB / 2019 / přímý přenos baletu, cca 160 min.
/ beze slov / mládeži přístupno / 250,-

Pátek 17. 5. v 19:00

LÁSKA NA DRUHÝ POHLED

Režie a scénář: H. Gélín, Kamera: N. Massart
Hrají: F. Civil, E. Scob, J. Japy, B. Lavernhe a další.

/ Francie / 2019 / komedie, 117 min.
/ české titulky / 12+ / 120,-

Sobota 18. 5. v 16:00

V OBLACÍCH

Režie: Ch. Haas, A. Block, Scénář: A. Block, A. Melzener
Hrají: český dabing.

/ Německo / 2019 / animovaný, rodinný, 88 min.
/ český dabing / mládeži přístupno / 120,-

Sobota 18. 5. v 19:00

JOHN WICK 3

Režie: Ch. Stahelski, Scénář: D. Kolstad
Hrají: K. Reeves, H. Berry, I. McShane, J. Mantzoukas a další.

/ USA / 2019 / akční, krimi, thriller, 130 min.
/ české titulky / 15+ / 130,-

Středa 22. 5. v 19:00

KLIMT & SCHIELE - ERÓS A PSYCHÉ

režie: Michele Mally
Hrají: Filmem provází: Lorenzo Richelmy

/ Itálie / 2018 / výtvarné umění, 90 min.
/ české titulky / 12+ / 100,-

Pátek 24. 5. v 19:00

ZLO S LIDSKOU TVÁŘÍ

Režie: J. Berlinger, Scénář: M. Werwie, Kamera: B. Trost
Hrají: Z. Efron, L. Collins, K. Scodellario, H. Joel Osmenda a další.

/ USA / 2019 / drama, krimi, životopisný, 108 min.
/ české titulky / 15+ / 120,-

Sobota 25. 5. v 16:00

ALADIN

Režie a scénář: G. Ritchie
Hrají: M. Massoud, W. Smith, N. Scott, M. Kenzari a další.

/ USA / 2019 / muzikál, dobrodružný, 120 min.
/ český dabing / mládeži přístupný / 140,-

3D

Sobota 25. 5. v 19:00
SYN TEMNOTY

Režie: D. Yarovsky, Scénář: B. Gunn, M. Gunn, Kamera: M. Dallatorre
Hrají: E. Banks, D. Denman, J. A. Dunn, M. Jones a další.
/ USA / 2019 / horor, sci-fi, mysteriózní, 90 min.
/ české titulky / 15+ / 120,-

Neděle 26. 5. v 9:30
ALADIN

Režie a scénář: G. Ritchie
Hrají: M. Massoud, W. Smith, N. Scott, M. Kenzari a další.
/ USA / 2019 / muzikál, dobrodružný, 120 min.
/ český dabing / mládeži přístupný / 120,-

2D

Středa 29. 5. v 19:00
BOLEST A SLÁVA

Režie a scénář: P. Almodóvar, Kamera: J. L. Alcázar
Hrají: A. Banderas, P. Cruz, R. Arévalo, A. Etxeandia a další.
/ Španělsko / 2019 / drama, 108 min.
/ české titulky / 12+ / 120,-

Čtvrtek 30. 5. v 19:00
GODZILLA II - KRÁL MONSTER

Režie a scénář: M. Dougherty, Kamera: L. Sher
Hrají: M. B. Brown, V. Farmiga, S. Hawkins, B. Whitford
/ USA / 2019 / akční, dobrodružný, sci-fi, 132 min.
/ české titulky / 12+ / 150,-

3D

Pátek 31. 5. v 19:00
GODZILLA II - KRÁL MONSTER

Režie a scénář: M. Dougherty, Kamera: L. Sher
Hrají: M. B. Brown, V. Farmiga, S. Hawkins, B. Whitford
/ USA / 2019 / akční, dobrodružný, sci-fi, 132 min.
/ české titulky / 12+ / 130,-

2D

Podrobnější informace o filmech najdete na www.csfd.cz

Rýmařovský
horizont
Čtrnáctideník regionu Rýmařovska

Pro projekci jsou potřeba min. 4 platící diváci.

Společenská kronika**Blahopřejeme**

jubilantům, kteří od předcházejícího vydání oslavili 80 let a více

Dagmar Gregovská – Rýmařov	80 let	Kateřina Calábková – Rýmařov	84 let
Ladislav Tomešek – Rýmařov	80 let	Růžena Kopečná – Rýmařov	84 let
Štefan Furik – Rýmařov	80 let	Blanka Rozsivalová – Rýmařov	84 let
Svatopluk Gottvald – Rýmařov	80 let	Božena Horká – Rýmařov	84 let
Josefa Tomešková – Rýmařov	81 let	Šarlota Kmentová – Rýmařov	84 let
Květoslava Božková – Rýmařov	81 let	Jiřina Citovská – Rýmařov	84 let
Jiří Holý – Rýmařov	81 let	Otto Spitzer – Rýmařov	86 let
František Směkal – Rýmařov	82 let	Marie Zahradníčková – Rýmařov	86 let
Františka Tomanová – Rýmařov	82 let	Libuša Večeřová – Rýmařov	86 let
Božena Drlíková – Rýmařov	82 let	Jaroslav Stránský – Rýmařov	87 let
Jozef Starchoň – Rýmařov	82 let	Marie Hrabínová – Rýmařov	87 let
Jaroslav Krečmer – Rýmařov	82 let	Stanislav Hausknecht – Rýmařov	87 let
Stanislav Ondra – Rýmařov	83 let	Veronika Ujfaluši – Janovice	88 let
Lydie Voráčová – Janovice	83 let	Miroslav Hlaváč – Rýmařov	88 let
Hana Poláčková – Rýmařov	83 let	Florica Hlaváčová – Rýmařov	89 let
Elfrieda Heinischová – Rýmařov	83 let		

Rozloučili jsme se

Jiří Svoboda – Stará Ves	1951
František Hladký – Dolní Moravice	1956
Petronela Pořízková – Horní Město	1923
Ludmila Křápková – Stará Ves	1920
Eva Sedlářová – Rýmařov	1955
Anna Štefanová – Rýmařov	1934
Alena Spitzerová – Rýmařov	1935
Marie Piňosová – Rýmařov	1939
Jaroslava Ondrušíková – Dolní Moravice	1945
Božena Fajtllová – Dobřečov	1963

Evidence obyvatel MěÚ Rýmařov

Dne 17. května 2019
by se dožila 100 let
naše drahá maminka,
paní Anna Horáková.

Dne 23. března
uplynulo 15 let od chvíle,
kdy nás navždy opustila.
*S láskou vzpomínají dcery Anna
a Irena s rodinami.*

Vzpomínka

*Kdo v srdcích žije, neumírá,
kdo měl rád, nezapomíná.*

Dne 28. dubna 2019 jsme vzpomenuli
5. smutné výročí chvíle,
kdy nás beze slůvka rozloučení opustila
naše milovaná dcera, maminka, sestra
a vnučka

Kateřina Minichová.

*S láskou stále vzpomínají
tátinek s rodinou, maminka s rodinou,
dcera Hanka, sourozenci a babička s dědou.*

*Odešla jediná na světě,
jež nikdy nezradí,
na ni nám zůstane nejhezčí
vzpomínka,
to byla nejdražší,
to byla maminka.*

J. Seifert

Dne 5. května 2019 si připomeneme
7. smutné výročí okamžiku,
kdy nás navždy opustila milovaná maminka, sestra, teta a švagrová,
paní Marcela Petrošová z Rýmařova.
S láskou v srdci vzpomíná
dcera Markéta a ostatní členové rodiny.

Městské muzeum a Galerie Octopus

MĚSTSKÉ MUZEUM RÝMAŘOV * GALERIE OCTOPUS

HANA RYSOVÁ
ČAS A KAMENY

1/6 – 25/6/2019*vernisaž 1/6 16:00

muzeum RÝMAŘOV OCTOPUS RÝ

www.muzeumrymarov.cz – facebook Městské muzeum Rýmařov

muzeum RÝMAŘOV

Festival muzejních nocí 2019

RÝMAŘOV ZUŠ

MUZEJNÍ NOC
pro děti

V MĚSTSKÉM MUZEU RÝMAŘOV
na téma
VESMÍR

17. 5. 2019 od 17:30

představení literárně-dramatického oboru ZUŠ Rýmařov
plnění tematických úkolů
pozorování Měsíce a hvězd
hvězdářským dalekohledem
(v případě jasného počasí)
odměny

Festival muzejních nocí 2019 pořádá Asociace muzeí a galerií České republiky, z. s., s podporou Ministerstva kultury. Další festivalové akce naleznete na <http://www.muzejninoc.cz>.

MĚSTSKÉ MUZEUM RÝMAŘOV
GALERIE PRANÝŘ

**DETEKTOROVÉ NÁLEZY
Z UNIČOVSKA A RÝMAŘOVSKA**

Kovové artefakty z 18. století až 1. poloviny 20. století.

doba konání výstavy od 6/4 do 29/5/2019

muzeum RÝMAŘOV

GALERIE PRANÝŘ

www.muzeumrymarov.cz
facebook: Městské muzeum Rýmařov

muzeum RÝMAŘOV

OCTOPUS

Věra NOVÁKOVÁ sochy

Ivan SOBOTKA obrazy

Městské muzeum Rýmařov a Galerie Octopus vás zvou na výstavu předních výtvarníků

Výstava bude zahájena 4. května v 16 hodin
a potrvá do 29. května 2019

RÝ

Galerie Octopus plná *meotarismů* Marcela Bárty

V sobotu 6. dubna se v Galerii Octopus uskutečnila vernisáž výstavy jazzmana Marcela Bárty s tajemně znějícím názvem *Meotarismy*. Bárta na vernisáži též vystoupil v hudebně-poetické básni s básníkem Davidem Růžičkou.

Marcel Bárta (*1974) je uznávaný hudebník, skladatel, instrumentalista, saxofonista, klarinetista a v posledních letech také výtvarník. Jeho jméno se pojí zejména s jazzovou scénou, spolupracoval s řadou hudebníků a skupin – s Contrabandem Milana Svobody, Orchestrem Gustava Broma, violoncellovým duem Tara Fuki, kytaristou Vladimírem Václavkem či Lenkou Dusilovou, spoluzaložil uskupení Muff, Vertigo Quintet či DoMa Ensemble. Intenzivně se věnuje skladbě, kterou vyučuje na VOŠ Jaroslava Ježka. Spolupracoval též se známými divadelními osobnostmi, např. s Jaroslavem Duškem, Simonou Babčákovou nebo s výtvarníkem Petrem Niklem, který v Galerii Octopus vystavoval před pěti lety. Marcel Bárta je také nositelem několika ocenění Akademie populární hudby Anděl.

Jako výtvarník je samouk. Zpočátku vytvářel kresby, pastely, oleje a akryly, postupně se dostal k aranžovaným světelným kolážím, kterými mimo jiné ilustroval básnickou sbírku Davida Růžičky *Hory na hurá* (2010). Když jako hudební improvizátor vystupoval v živé performanci souboru Stratocluster, setkal se s jednoduchým analogovým projektorem neboli zpětnou promítačkou zvanou Meotar, kterou soubor využíval k projekcím. Princip meotaru jej okouznil, začal proto od roku 2013 zkoumat jeho možnosti a vytvářet originální díla, která nazval *meotarismy*, vlastní styl pak *meotarismus*.

Při prvním setkání s Bártovými meotarismy má divák pocit, že si prohlíží kresby, lepty či koláže. Konečným výstupem jsou však fotografie, kterým předchází pečlivá příprava ve formě promyšlené kompozice, vytvoření kreseb a mnohdy i scénářů, tedy postupů, kterými se bude řídit při vrstvení materiálů na osvětlené ploše meotaru. Na tu autor postupně pokládá nejrůznější druhy papíru, látku, ale také figurky z fotbálku nebo šamponový gel. Jednotlivé vrstvy perforuje, protrhává či vystřihuje, aby docílil efektu (polo)prostoupeného svět-

la. Světlo je totiž dalším materiálem, se kterým autor pracuje – mechanicky i obsahově (cyklus *Světazář*). Pak už zbývá výslednou kompozici, složenou na osvětlované desce či promítanou soustavou čoček na stěnu, vyfotit.

Výsledkem jsou lyrické, tajemné a zamžené kompozice (cyklus *Světazář*), ve kterých se cosi odehrává (cyklus *Příběhy horizontu*) – cosi mezi opuštěnými a snad i bloudícími postavami na zemi a vesmírem (cyklus *Co bude, už dávno je a Bytosti*). V Bártových meotarismech můžeme vystopovat autorovo okouzlení estetikou výtvarné Skupiny 42, konkrétně motivem balónů Kamila Lhotáka či nočních chodců Františka Hudečka. Některé kompozice nám vzdáleně mohou evokovat díla Jana Zrzavého či Vladimíra Boudníka. Těmito citacemi, ať už záměrnými či neplánovanými, autorovo dílo zdárně navazuje na tradici českého výtvarného umění.

V současné vizuální tvorbě asi těžko můžeme Marcela Bárta označit za zakladatele nového *-ismu*, v jádru své práce zůstává přece jen poněkud tradičním. Nicméně jeho díla lze nazvat esteticky pozoruhodnými a krásnými, užijeme-li pojmu vytlačovaného z oblasti současné estetiky a umělecké praxe. V záplavě krátkodechých a často i nudných videoartů a instalací jím objevená metoda vrací člověka k nadčasovému tématu, jakým je světlo. Autor naplňuje slova historika umění Jaromíra Zeminy, že „světlo svět nejen zjevuje, nýbrž i tvoří. Světlo je život, a nejenom fyzický!“. Sám Bárta řekl, že chtěl zachytit „světla vesmíru, a taky pocit, že vše je vlastně jeden starý příběh, který když přestaneme vyprávět, svět zhasne“.

Staví tak člověka před věčnou otázkou po smyslu bytí a našeho místa na zemi a ve vesmíru. Navrací diváka také ke snu a poesii života. Stejně jako básník a textař David Růžička (*1973), který do tónů saxofonu a klarinetu přednáší své verše: *je letní podvečer ale ještě světlo. / okna městského muzea se rozsvěcují a zhasínají jako světýlka na kolotoči.*

Fota a text: Michal Vyhlídal, Městské muzeum Rýmařov

Marcel Bárta

David Růžička

Nálezy detektorářů v galerii Pranýř

Během dubna a května mohou zájemci v komorním prostoru galerie Pranýř rýmařovského muzea zhlédnout výstavu detektorových nálezů z Uničovska a Rýmařovska. Co všechno z (ne)dávných dob se skrývá pod zemí?

Již před lety se v muzeu uskutečnila přednáška archeologů Miroslava

Popelky a Jakuba Těsnohlídka z Masarykovy univerzity v Brně o současném stavu problematiky detektorové prospekce a spolupráce s archeologickými ústavy. S nápadem uskutečnění aktuální výstavy nálezů z oblasti Uničovska a Rýmařovska tentokrát přišla archeoložka Mgr. Martina Kršková, která pracuje v Archeologickém centru Olomouc a Rýmařovsko poměrně dobře zná. Cílem výstavy bylo navázání kontaktů a spolupráce s rýmařovskými detektoráři, jakož i poučení široké veřejnosti o této ožehavé oblasti.

Už od 19. století se na budování archeologických a historických sbírek muzeí vedle profesionálů podílela také řada nadšenců a amatérů. Všechno postupně změnila logická a nutná profesionalizace oboru zejména v druhé polovině 20. století. Skutečný problém nastal s otevřením hranic po roce 1989. Amatérští hledači si začali pořizovat detektory a doslova plundrovat historická naleziště. Jak říká archeolog Jan Mařík, vzácné a cenné archeologické nálezy „se proměnily v prosté zboží, oprostěné od svého historického a kulturního

významu, jehož si tak cení odborná veřejnost“. Velice rychle v Česku vznikl černý trh, na kterém se s těmito artefakty začalo obchodovat, a to v množství desítek až stovek tisíc předmětů. Nastal problém, který stát musel řešit legislativně, de facto zákazem provádění průzkumů kýmkoliv jiným než odborným a profesionálním ústavem. Detektoring amatérů je tedy nelegální a zakázanou činností.

Většina odborníků si však uvědomuje, že u zákazu nemůže zůstat a naopak by mělo dojít ke spolupráci a osvětě. Tu má podpořit stanovení dlouhodobé strategie, pořádání přednášek, konferencí a vydávání nejrůznějších článků, studií a příruček. O problému se má především diskutovat. Nejdůležitější, oficiálně však nepsané zásady zní: nehledat v archeologických lokalitách, všechny nálezy pečlivě zaměřovat (dnes GPS souřadnicemi), fotit a publikovat, při větším počtu nálezů zavolat odborníky, neznečišťovat prostředí a po průzkumu je dát do původního stavu. Na závěr ta nejobecnější: „Vždy se chovat tak, aby hledání s detektorem kovů mělo co nejlepší pověst.“

Pokud budou muzea a archeologické ústavy budovat s amatérskými hledači kovů vztah založený na vzájemné spolupráci a hledači se budou řídit stanovenými pravidly, budou svými nálezy ústavy a muzea obdarovávat a konzultovat je s nimi, pak snad dojde k úspěšné sym-

bióze, což je cíl, ke kterému současná iniciativa směřuje.

Příkladem by mohl být úžasný nález eneolitické sekyrky, kterou do sbírek daroval na začátku letošního roku Josef Boxan (podrobný článek od Mgr. Jiřího Karla v RH 4/2019), nebo úctyhodné sbírky Jiřího Bosáka st. a Jiřího Bosáka ml., kteří je ochotně zapůjčili na aktuální výstavu. V nich se nachází velké množství mincí z doby od 16. do 2. poloviny 20. století, nejrůznější šperky, knoflíky, přezky, psí známky, rolničky nebo válečné předměty z 1. a 2. světové války. Jedněmi z nejstarších artefaktů jsou pražské groše Václava II. ze 14. století a typář z 16. století. Pro nás Rýmařovany je cenný odznak německého spolku střelců s motivem města či turistický štítek s vyobrazením postavy Praděda, oba z konce 19. či začátku 20. století. Součástí nálezů však často bývají i předměty ze skla a plastu. Prezentován je tak soubor sklenic z rýmařovských a janovických podniků nebo rozsáhlý soubor drobných charitativních předmětů zvaných Winterhilfe.

Výstava je k vidění do 29. května.

Lit.: <https://www.lovecpokladu.cz/poradna/zasady-hledace/>

https://www.idnes.cz/technet/veda/hledaci-pokladu-archeologove.A141008_153928_veda_mla

Fota a text: Michal Vyhliďal, Městské muzeum Rýmařov

Ocenění česko-polské spolupráce zamířilo do Městského muzea Rýmařov

Klásterská kaple v Jeseníku se ve středu 17. dubna stala místem konání slavnostní česko-polské konference Euroregionu Praděd, která představila nejvýznamnější uskutečněné projekty příhraniční spolupráce, a dvacet zástupců těch neúspěšnějších si odneslo ocenění. Mezi nimi ředitelka Městského muzea Rýmařov Růžena Zapletalová, která se každoroční spoluprací s polskými partnery na poli kultury intenzivně věnuje šest let.

Rýmařovské muzeum začalo od roku 2011 část své činnosti soustředit na každoroční realizaci projektů, prostřednictvím kterých do rozpočtu získá tolik potřebné finance na uskutečnění kulturních akcí od výstav a přednášek přes vydávání publikací, propagačních materiálů až po zajištění letní sezóny na janovickém zámku či realizaci kulturního programu v kapli V Lipkách. Částky jsou to nemalé a v rozpočtu organizace chybí, muzeum se proto snaží využívat grantů a dotací nabízených Moravskoslezským krajem, Ministerstvem kultury ČR či fondem mikroprojektů Euroregionu Praděd. Ten cílí zejména na příhraniční oblasti České a Polské republiky, mezi nimiž se má prostřednictvím společných aktivit udržovat a prohlubovat přátelský vztah, podporovat zájem o poznání obou oblastí a zvyšovat turistický ruch.

Poslední statistický průzkum pro Euroregion Praděd ukázal, že největší procento návštěvníků do našeho regionu jezdí za turistikou, sportem a poznáním, tedy obecně za odpočinkem a zejména na dovolenou. Zdrží se zde zhruba 4,5 dne a denně zde utratí kolem 700 korun. Zájem o návštěvnost příhraničních oblastí pozvolna stoupá. To se týká i Rýmařova, do kterého se vrací 70 % spokojených návštěvníků. Tomu má napomáhat i kvalitní a pestrá kulturní nabídka rýmařovského muzea, kterou spoluvytváří i příhraniční spolupráce. Díky projektům Městské muzeum Rýmařov získalo tyto dlouholeté partnery: Muzeum Wsi Opolskiej, se kterým dosud realizovalo nej-

více projektů, Muzeum Śląska Opolskiego, se kterým by chtělo uskutečnit velký projekt s rekonstrukcí budovy muzea, a Muzeum Ziemi Prudnickiej, s nímž letos v červenci otevře rozšířenou expozici o textilní výrobě v budově podniku Hedva Český brokát. Pracovníky všech organizací po úspěšné spolupráci pojí nejen kolegiální, nýbrž i přátelský vztah.

Za dobu šesti let se organizaci pod vedením Růženy Zapletalové podařilo realizovat 22 projektů, z toho 12 z fondu mikroprojektů Euroregionu Praděd. Zaokrouhlená částka všech získaných finančních prostředků činí 4 500 000 korun, z čehož 1 100 000 korun dofinancovalo město Rýmařov.

Foto a text: Michal Vyhliďal, Městské muzeum Rýmařov

Ředitelka muzea Růžena Zapletalová (druhá zleva) přebírá ocenění

Nezapomeň na labutě... a na naději!

Ve čtvrtek 25. dubna se v Městském muzeu Rýmařov uskutečnil literární podvečer ke knize slovenského spisovatele z Prešova Petera Juščáka ...a nezapomeň na labutě!, pojednávající o osudech trestanek v sibiřském Gulagu. Besedu ke knize vedla historička Helena Nosková, přítomen byl také autor románu Peter Juščák a mladý slovenský herec Matej Kováčik, který spolu s herečkou Monikou Pulíšovou příběh pod režijním vedením Zuzany Štancelové zdramatizoval do podoby audioknihy. I z ní přítomní pouštěli ukázky a návštěvníci si ji mohli odnést domů.

Tricet let se slovenský spisovatel Peter Juščák zabýval osudy Slováků, Maďarů i Němců, kteří byli z politických důvodů vězněni v Gulagu (Hlavní správa upravení lagerej, tedy Hlavní správa nápravně-pracovních táborů) na Sibiři. Pracovní tábory, jež spadaly pod správu tajné policie Sovětského svazu, se začaly budovat od roku 1919. Uvádí se, že jen za Stalinovy éry (1929–1953) Gulagem prošlo nejméně 8 milionů lidí, k tomu ještě 6 milionů lidí žilo ve vyhnan-

ství. Vrcholná fáze přišla ve 40. a 50. letech 20. století, kdy počet trestanců dosáhl čísla až 10 milionů (1948), před Stalinovou smrtí v roce 1952 pak 13 milionů. V táborech končili zločinci nebo třeba prostitutky, značnou část vězňů však představovali režimu nepohodlní lidé, šlechta a zejména inteligence, kterou sovětský režim z drtivé části vyvraždil.

Asi nejznámější díla popisující otřesné podmínky tohoto zařízení, jehož „úkolom byla ochrana společnosti před sociálně zvláště nebezpečnými zločinci prostřednictvím jejich izolace spojené se společensky prospěšnou prací“, jak zní definice Rady Lidových komisařů SSSR z roku 1930, představují *Souostroví Gulag* Alexandra Solženicyna, *Doktor Živago* Borise Pasternaka či *Synové Gulagu* Armanda Maloumiana.

K těmto a mnoha dalším knihám se zařadil i román Petera Juščáka, nesoucí symbolický název *...a nezapadni na labute!*, odkazující

Zleva Peter Juščák, Helena Nosková a Matej Kováčik

k motivu bělostných, elegantních a hlavně svobodných ptáků, které hlavní postavy trestankyň vidí pravidelně prolétávat. Příběh vycházející ze skutečných událostí, dobových dokumentů, deníků a zejména zpovědí pamětníků se odehrává v letech 1945 až 1954 v sibiřském Taskanu. V lágru tu skončí hlavní hrdinka Irena z Kežmaroku, po-

cházející ze slovensko-německo-rusínské rodiny. NKVD ji obviní ze špionáže a v dobytčáku odveze na 15 let do pracovního tábora. Zde se Irena setká s několika dalšími postavami – Polkou Danutou, odsouzenou za účast ve Varšavském povstání, ruskou profesorkou Žeňou odsouzenou za domnělou kontrarevoluční činnost, ruskou radistkou přezdívanou Pípačka, vyznamenanou za chrabrost v 2. světové válce, a dalšími ženami. Společně snášejí nelidské podmínky, těžší zlato a kácejí lesy. Avšak ani těmto úděsným místům se nevyhýbá láska. Irena se zamiluje do Gruzince Šoty, se kterým otěhotní. Narozeneho syna jí však sovětský režim nelitostně odebere...

Peter Juščák s Helenou Noskovou a Matejem Kováčikem s příběhem románu seznámili prostřednictvím besed širokou veřejnost na Slovensku i v České republice, kde jich uskutečnili již sedm. Do našeho kraje zavítali poprvé, zato hned se třemi besedami: v bruntálském divadle, poté pro studenty na Gymnáziu a SOŠ Rýmařov a nakonec v rýmařovském muzeu.

Román, napsaný s citem a pochopením ženské duše, již vyšel v maďarském a polském jazyce, v současné době se chystá i ruský překlad. V češtině pod titulem *...a nezapomeň na labuť!* vyšel právě 29. dubna. Můžete si jej zakoupit na pultech knihkupectví nebo půjčit v Městské knihovně Rýmařov.

Foto a text: Michal Vyhliďal
Lit.: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Gulag>, <https://www.juscak.com/>

Přírůstek do sbírek

Duben: Soubor diapositivů (70.–80. léta 20. století)

Sbírku diapositivů, a tudíž i fotoarchiv Městského muzea Rýmařov obohatil svým darem pan Jan Sláma, který v letech 1974 až 1988 žil v Rýmařově a pracoval v místním podniku na výrobu montovaných domků RD Jeseník (dnešní RD Rýmařov). Soubor 32 diapositivů fixovaných v umělohmotných a papírových rámečcích je cennou dokumentací městské zástavby, která se v průběhu druhé poloviny 20. století zásadně změnila. Podhorská zástavba dřívějšího německého obyvatelstva, pro kterou byly typické domy tzv. jeseníckého (sudetického) typu spolu s domy měšťanskými se štukovým dekorem zdobenými fasády, byla po bezohledném bourání nahrazena zástavbou panelovou, „určenou pro moderního socialistického člověka“. Spolu s panelovou výstavbou se budovaly také velké podniky, jako

již zmíněný RD Jeseník. To vše zachycují diapositivы pořizené Janem Slámou. Vedle stavenišť dvou v Rýmařově největších sídlišť Dukelská a Příkopy vyfotil třeba původní zástavbu s čerpací stanicí na ulici Revoluční, lyžování a sáňkování na Stráni, hrad Sovinec před rekonstrukcí, restauraci Anenská huť ve Staré Vsi nebo janovický zámeček a kapli v Lipkách. Soubor ne tak častých pohledů do ulice města je i dobovou kritickou sondou, jak jsme naložili s architektonickým dědictvím po předchozím obyvatelstvu.

Dárci Janu Slámovi mockrát děkujeme! Děkujeme také Zdeňku Černému, který diapositivы naskenoval a vyretušoval!

Michal Vyhliďal
Městské muzeum Rýmařov

Pohled na ulici Revoluční s čerpací stanicí, foto: Jan Sláma

Pohled z louky nad zahrádkářstvem nad třídou Hrdinů směrem k podniku RD Jeseník, foto: Jan Sláma

Akce hradu Sovince

PROGRAM - KVĚTEN 2019

30. 4.	ČARODĚJNICKÝ REJ NETRADIČNÍ PROHLÍDKY HRADU S ŠERMÍRSKOU SKUPINOU TAURUS. PRO ZAMASKOVANÉ ČARODĚJNICE VSTUP ZDARMA!
4., 5. a 8. 5.	KMOTRA SMRT VOJENSKÁ HISTORIE ANEB BOJOVÉ UMĚNÍ STŘEDOVĚKU, VÝVOJ CHLADNÝCH ZBRANÍ OD GOTIKY PO BAROKO.
11. a 12. 5.	POCTA VETERÁNŮM AKCE JE VĚNOVÁNA VŠEM VÁLČNÝM VETERÁNŮM NAPŘÍČ STOLETÍMI. HOLD JE JICH DOVAŽE A STÁTEČNOSTI VZDAJÍ BĚHEM SVÝCH UKÁZEK KLUBŮ VOJENSKÉ HISTORIE, MUŠKETÝRSKÁ JEDNOTKA A MNOHO DALŠÍCH.
18. a 19. 5.	KOLOTOČ PRÍMA POHÁDEK AKCE NA ZAKLETÉM HRADĚ URČENÁ HLAVNĚ PRO DĚTI.

VÝSTAVY

Michal Ptáček - Plastiky

KOVANÉ PLASTIKY V RŮZNÝCH PROMĚNÁCH

Beskydy 8x jinak

UNIKÁTNÍ PRODEJNÍ VÝSTAVA FOTOGRAFIÍ AUTORŮ: ADAMA MOJŽIŠKA, JOSEFA PLAČKA, MICHALA ŠOFERA, RENÉHO KAJFOSZE, BOGDANA KALETY, JANA BOCKA, RADOMÍRA KLIMŠA A TOMÁŠE VEVERKY.

WWW.MUBR.CZ

Citát: Čím horší má člověk vkus, tím tvrději se ho drží.

Jerome Klapka Jerome

(Nejen) literární výročí

1. 5. Svátek práce 2. 5. 1859 nar. Jerome Klapka Jerome, britský spisovatel a publicista (zemř. 14. 6. 1927) – 160. výročí narození 3. 5. Mezinárodní den svobody tisku 4. 5. 1919 zemř. Milan Rastislav Štefánik, slovenský politik a astronom (nar. 21. 7. 1880) – 100. výročí úmrtí 4. 5. 2009 zemř. Václav Cibula, novinář, spisovatel a překladatel (nar. 7. 11. 1925) – 10. výročí úmrtí 5. 5. Významný den ČR – výročí Květnového povstání pražského lidu v roce 1945 6. 5. 1879 nar. Bedřich Hrozný, chetitolog (zemř. 12. 12. 1952) – 140. výročí narození 6. 5. 1899 nar. Karel Schulz, prozaik (zemř. 27. 2. 1943) – 120. výročí narození 6. 5. 1949 zemř. Maurice Maeterlinck, belgický spisovatel, nositel Nobelovy ceny (nar. 29. 8. 1862) – 70. výročí úmrtí 8. 5. Státní svátek ČR – Den vítězství, výročí kapitulace Německa v roce 1945 10. 5. 1969 zemř. Josef Váchal, grafik, řezbář a prozaik (nar. 23. 9. 1884) – 50. výročí úmrtí 10. 5. 1989 zemř. Dominik Tatarka, slovenský prozaik a literární vědec (nar. 14. 3. 1913) – 30. výročí úmrtí 13. 5. Svátek matek (druhá květnová neděle)	13. 5. 1944 nar. Petr Hapka, skladatel, zpěvák a dirigent (zemř. 25. 11. 2014) – 75. výročí narození 15. 5. 1929 nar. Jan Trefulka, prozaik, publicista a scenárista (zemř. 22. 11. 2012) – 90. výročí narození 16. 5. 1909 nar. František Kožík, spisovatel (zemř. 5. 4. 1997) – 110. výročí narození 17. 5. 1989 zemř. Ota Hofman, prozaik a scenárista (nar. 10. 4. 1928) – 30. výročí úmrtí 20. 5. 1799 nar. Honoré de Balzac, francouzský prozaik (zemř. 18. 8. 1850) – 220. výročí narození 20. 5. 1989 zemř. Pavel Juráček, filmový režisér, scenárista a prozaik (nar. 2. 8. 1935) – 30. výročí úmrtí 22. 5. 1859 nar. Arthur Conan Doyle, anglický prozaik (zemř. 7. 7. 1930) – 160. výročí narození 22. 5. 1939 zemř. Jiří Mahen, vl. jm. Antonín Vančura, spisovatel (nar. 12. 12. 1882) – 80. výročí úmrtí 28. 5. 1779 nar. Thomas Moore, irský básník (zemř. 25. 2. 1852) – 240. výročí narození 31. 5. Světový den bez tabáku 31. 5. 1809 zemř. Joseph Haydn, rakouský skladatel (nar. 31. 3. 1732) – 210. výročí úmrtí 31. 5. 1819 nar. Walt Whitman, americký básník a publicista (zemř. 26. 3. 1892) – 200. výročí narození

Nová otvírací doba knihovny:

Po	8:00–17:00	St	zavřeno	Čt	8:00–17:00
Út	8:00–17:00			Pá	8:00–16:00

www.knihovnarymarov.cz

NOC LITERATURY
Rýmařov

ČTVERTEK 9. KVĚTNA OD 18:00
JANOVICE - BÝVALÝ ZÁMECKÝ PIVOVAR

18:00 - prohlídka bývalého pivovaru s komentářem

19:00 - ukázky z evropských literárních novinek - čte Vladimír Stanzel

VSTUP ZDARMA (DEKU A BATERKU S SEBOU)

Noc literatury 2019
Česká sentra zvou na 19. ročník
www.nocliteratury.cz
[fb/nocliteratury](https://fb.nocliteratury)

Česká zemědělská univerzita v Praze
Provozně ekonomická fakulta
VUBV
Městská knihovna Rýmařov

**Městská knihovna Rýmařov
a Česká zemědělská univerzita v Praze
zahajují**

VIRTUÁLNÍ UNIVERZITU TŘETÍHO VĚKU

- Výuka:** videopřednášky v knihovně a samostudium
- Zahájení:** pilotní semestr proběhne v září
1. semestr začne v říjnu 2019
- Téma:** pilotní semestr je zaměřen na **astronomii**
téma na 1. semestr si zvolí studenti sami
- Kurzovné na semestr:** 150 až 300 korun
(v ceně jsou materiály k výuce, občerstvení a registrace do knihovny zdarma)
- Podmínky přihlášení:** status důchodce

Zájemci se mohou přihlásit do 30. 6. 2019

Kontakt pro přihlášení a bližší informace:
Městská knihovna Rýmařov
Mgr. Michaela Jiroušková
tel.: 554 212 566, 778 532 965
e-mail: dospela@knihovnarymarov.cz

Více informací také na www.e-senior.cz

Krásy světa v tradičním podání Růženy Sedlářové

Po výstavě portrétů se do galerie městské knihovny v dubnu vrátil námět krajiny. Svůj hold „krásám světa“ zde složila bruntálská malířka Růžena Sedlářová.

Cesta Růženy Sedlářové k výtvarnému umění vedla oklikou. Přestože k malování tíhla už v dětství, na přání rodičů se vydala na praktičtější dráhu a stala se zdravotní sestrou. Vystudovala Střední zdravotnickou školu v Kyjově a svému povolání se věnovala mnoho let, dokud ji od náročné práce u nemocničního lůžka neodvedly vlastní zdravotní problémy. Poté si doplnila pedagogické vzdělání a stala se vychovatelkou.

V polovině 90. let se rozhodla odcestovat do Anglie. V ostrovní zemi prožila pět let, osvojila si jazyk a po návratu domů působila jako učitelka angličtiny. V důchodovém věku se do Anglie vrátila a právě tento druhý pobyt byl pro její tvorbu klíčový. V Londýně se tehdy spřátelila s malířkou polského původu Elizabetou Chojak Mysko. Tato výtvarnice, kurátorka a organizátorka kulturního života ji uvedla do tamního uměleckého světa. Růžena Sedlářová se stala její žáknyní, díky ní poprvé veřejně vystavovala. Absolvovala další výtvar-

ný kurz v Cornwallu a s prvními úspěchy získala potřebnou sebedůvěru, aby se do malování pustila naplno. Od té doby se účastnila několika kolektivních výstav v Británii i Česku a představila se též samostatně, např. v Bruntále, Šumperku, Opavě, Karlově Studánce, Vrbně pod Pradědem nebo Kyjově.

„Malování mi přináší velkou radost. Každému, kdo už je v důchodu, doporučuji, ať se něčemu podobnému věnuje,“ svěruje se Růžena Sedlářová. Sama je dokladem toho, že na tvorbu není nikdy pozdě. Inspiraci nachází při procházkách krajinou. Nespolehá se jen na fotografické předlohy, ale vždy na vlastní prožitky z daného místa. Krajinu si přímo v plenéru skicuje, a díky tomu při převádění námětu do malby akrylovými barvami uchovává její autentickou atmosféru. Galerie u Stromu poznání městské knihovny představila Růženu Sedlářovou poprvé v Rýmařově. Na výstavě byly k vidění vedle scenerií z okolí Bruntálu či Slezské Harty i výjevy mořského pobřeží v Cornwallu a Brightonu nebo zákoutí londýnských parků, jak je znamenala vnímavá autorka, která se netají obdivem k impresionistům.

ZN

Růžena Sedlářová

Dahl a Čapek na scéně

Přilákat děti ke čtení je čím dál těžší. Důvody jsou známe – knížkám konkurují vedle televize i počítače, tablety a chytré telefony, a pokud nejsou děti ke čtení vedeny v rodině, nemají tendenci knížky vyhledávat. Následky jsou zřejmé – děti hůře čtou, špatně se soustředí, chybí jim slovní zásoba, schopnost se vyjadřovat, rozumět textu, přemýšlet. Jednoduše hloupnou.

Zabránit ústupu knih ze života mladé generace se snaží učitelé, knihovníci a v posledních letech i herci, kteří převádějí literární díla do podoby scénického čtení. Rýmařovská knihovna zařazuje jejich pořady každoročně do programu akcí pro školy. Ve středu 24. dubna vystoupili herci Slováckého divadla v kinosále před dětským publikem i před studenty. Mladším divákům, letošním pátákům, bylo určeno scénické čtení z knížky *Čarodějnice* Roalda Dahla, britského autora, jehož vtipné příběhy byly i úspěšně zfilmovány (kromě *Čarodějnic* třeba *Karlík*

a *továrna na čokoládu*). Pro studenty Gymnázia a SOŠ herci připravili novinku ze svého repertoáru pod názvem *Skandální aféra Josefa Holouška*. Sarkastická povídka Karla Čapka na případu novinami uštvaneho muže a jeho uměle vyvolaného „skandálu“ odhaluje, jak snadné je pošpinit pověst člověka a přivést ho na úplné dno. Povídku Čapek napsal před devadesáti lety (a jako by si v ní předpověděl vlastní osud), neztratila ale nic ze své aktuálnosti ani dnes. Na scénu přináší nejen téma manipulace médií a skrze média, ale navíc brilantní jazyk, kterým klasik české literatury balancuje mezi humorem a absurditou až děsivou.

Irena a David Vackovi jako postavy Dahlových *Čarodějnic* i společně s Jiřím Hejmanem v titulní roli Josefa Holouška před očima mladých diváků oživilo příběhy ukryté v knihách – jako nabídku, jako výzvu ke čtení, k objevování a přemýšlení.

ZN

Čtenářská výzva

Zapojit se do Čtenářské výzvy stále může kdokoliv, kdo rád čte a nebojí se pojmout výběr čtiva jako hru. Stačí přečíst dvacet titulů podle dvaceti pokynů, které vyhlásila Databáze knih. Kdo si na plný počet knih netroufá, může si s námi vyzkoušet mírnější verzi a vybrat alespoň deset titulů. V každém z letošních čísel RH pro inspiraci představíme knihu, kterou se připojujeme k výzvě. Můžete si nechat poradit i přímo v knihovně, knížky na výběr jsme pro zájemce už přichystali.

Knihovnice

Kniha, která vás zaujala svou obálkou Petr Stančík: Nulorožec

Petr Stančík je básník, prozaik a dramatik, do roku 2007 píšící pod pseudonymem Petr Odillo Stradický ze Stržic. Setkala jsem se s ním jako s autorem knih pro děti, nejprve v nápaditém příběhu *Mrkev ho vcucla pod zem*, v němž i zelenina umí chodit, potom v sérii knih o jezevci Chrujdovi, který například staví urychlovač a potom pomalíč nebo točí film.

Kniha *Mlín na mumie* byla v roce 2015 oceněna Magnesií literou v kategorii prózy a čtenáře zaujala humorem a groteskní nadsázkou. Čtivý příběh o pátrání po sériovém vrahovi je situován do Prahy druhé poloviny 19. století a propojuje smyšlené události s autentickými reáliemi.

Knihu *Nulorožec* jen těžko zařadíme do nějakého žánru. Navzdory dějové lince není detektivkou ani konspirační zprávou o boji mezi dvěma spikleneckými společnostmi o nadvládu nad světem. V knize hraje roli také deník Johanna Wolfganga Goetha a interpretace obrazů Jana Preislera. Samotářský inspektor Libor Lavabo, který vyšetřuje úhyn dvanácti samic nosorožců, je sympatický svým projevem a rozhledem, ale i cynismem a zkažeností, které mu umožňují postupovat přímočaře ve vyšetřování smrti zvířat. Šestadvacet kapitol knihy je uvozeno symbolickými citacemi z jiných děl, od Platóna přes Haška, Poea po markýze de Sade, které v jistém směru předjímají následující děj. Do příběhu zasáhne i šilená nadpraporečnice Marhanová a poselství obrazů černého jezera přivede Lavaba až do nitra vyhaslé sopky Komorní hůrka, kde se skrývá ne-

čekané rozluštění celé záhady.

Nulorožec je vtipná, svérázná a jazykově hravá kniha, jejíž děj teče jako rychlý potok a vy máte chuť smát se nahlas.

Tvrď alkohol se nepije pro chuť ani pro radost, i když to někdy taky. Tvrď alkohol se pije jako rituální autodestrukce. Koneckonců je to buněčný jed. Hoří oranžovým plamenem, dezinfikuje rány, nakládají se do něho dvojhlaví hadi a podobné preparáty. Opilectví je aktem existenciálním. Piják páchá sebevraždu, aby se ujistil, že žije. (...) Bloudí mezi duchy zemřelých a potkává svoje předky, kteří mu vyjevují hrůzná rodinná tajemství. A ráno podstoupí znovuzrození v porodních bolestech opice. Patří k nim nezvladatelný třes končetin, střídající se návaly zimy a vedra, svalové křeče a úporná bolest hlavy, kterou nerozežene ani vědomí, že je to bolest fantómová, protože v mozku nejsou žádná nervová zakončení, a tudíž nic necítíte, ani když se vám skrze závitý prohrývá brouk Mozkožrout.

To však není zdaleka všechno. Pravidelné požívání alkoholu člověka vzdaluje věcem poměrně, jako je rodinný život, hromadění majetku nebo pracovní kariéra, a přibližuje těm věcným: muzické inspiraci, šilným láskám, porozumění podstatě vesmíru a bytí. U muzikantů je jaterní cirhóza nemoc z povolání. Básník nepiják je oxymoron: Zbortěné harfy tón, zašlé bludice pouť, mrtvé milenky cit, abstinujícího poety verš.

Petra Klimentová

MAREK ZOTH
fotografie

Galerie u Stromu poznání
2/5–14/6/2019
vernisáž 3/5 16:00
www.knihovnarymarov.cz

Městská knihovna Rýmařov

Jazzclub

Sax&Crime aneb Kräuterova proměna v hipíka

Pravidelní návštěvníci rýmařovského jazzclubu mají nejspíš v paměti strhující vystoupení rakouské jazzpunkové trojice Tres Hombres v malém sále SVC z října 2008. Od koncertu uběhlo deset let a leccos se změnilo. Především Tres Hombres přestali existovat, což jejich fanoušky naplnilo smutkem. Muzikanti sami ale pódia neopustili; Paul Ahorn s Marcelem Plonerem se v dubnu 2015 v Rýmařově objevili znovu coby podobně zběsilý projekt Sigismund von Stereo (hrálo se u Hrozna). A čas pro saxofonistu Haralda Kräutera nastal teď – v pátek 12. dubna se se svým dlouholetým spoluhráčem Thomasem Viglem představil místnímu publiku jako duo Sax&Crime v současných prostorách Jazzclubu SVC.

I Harald Kräuter se změnil. Nikoliv zálibou v dámském ošacení. Před deseti lety si tu zahrál v luxusní krajkové sukni, nyní v zavínovací kalhotové sukni, která opět vypadala jako uloupená z manželčina šatníku. A nezměnil se ani jeho expresivní hráčský styl, ošperkovaný nejrůznějšími pazvuky a perkusními hrátkami, ani jeho pohybová kreativita. Kräuter v sobě nezapře onoho pohanského démona, který jako by nevydržel ani na moment v klidu. Ve srovnání s ním působil kytarista Thomas Vigl jako soustředěný, nenápadný protipól, na pohled vážný, nicméně s pobavenou jiskrou v oku, která se v sólovém výstupu rozhořela na vášnivý plamen.

Co se ale nejspíš změnilo, je „poselství“, to, co Sax&Crime explicitně sdělují slovy i melodií. Jazzový punker Kräuter z Tres Hombres se proměnil ve funky hipíka, ne-li sluníčkáře, který hlásá prosté pravdy o šťastném životě, jaký si může dovolit každý. Stačí vidět svět z lepší stránky, usmívat se, rozhýbat tělo, vyjít si do lesa, nechat se zaplavit hormony štěstí, zkrátka užívat si života. A když je člověku zle? „Cigarety, alkohol ani drogy ti nepomůžou,“ zpívá se v písni *I vigl you*

up a v jiné, titulní skladbě nejnovějšího alba *Wawubapilimohomoba*, zní jednoduchá rada: běž ven, do přírody. Jazykolamně zaklínadlo v názvu desky není ničím jiným než zkratkou hlavních ingrediencí lesa (stromy, kořeny, choroše, houby, čistý vzduch, sluneční paprsky, trouchnivě dřevo, mech, potok). Podle Kräutera a Vigla stačí najít si v přírodě svoje místo, své útočiště, zdroj energie.

Kdyby totéž zpíval někdo jiný, mohlo by to působit naivně, asi jako když vám někdo místo pozdravu přeje „sluníčkový den“. Od Sax&Crime to zní přijatelně. Dokonce jim to věříte. Asi proto, že k tomu dokážou zahrát tak skvělou muziku a taky trochu divadla. Asi proto, že to sdělují upřímně, ale s nadsázkou. ZN, foto: Michal Vyhliďal

KONCERT V RÁMCI SDRUŽENÍ VÝTVARNÍKŮ OCTOPUS RÝMAŘOV

muzeum RÝMAŘOV

OCTOPUS

SVC RÝMAŘOV

HUDEBNÍ SVETOBĚŽNÍK

KOONDA HOLLA

22.5.2019 V 19:00

JAZZCLUB SVC RÝMAŘOV

KOONDA HOLLA

PSYCHE BUES KZ USA

RÝ

vstup zdarma!

spolupracoval např. FPB / UŽ JSME DOMA / LYDIA LUNCH / THE RESIDENTS

Přehled kulturních akcí – květen 2019

6. 4. – 29. 5.	M. muzeum Rýmařov Výstava: Detektorové nálezy	11. a 12. 5.	hrad Sovinec , Pocta veteránům
2.–31. 5.	M. knihovna Rýmařov Výstava: Marek Zoth – fotografie	17. 5.	17:30 M. muzeum Rýmařov Muzejní noc pro děti
3. 5.	16:00 M. knihovna Rýmařov Vernisáž: Marek Zoth – fotografie	18. a 19. 5.	hrad Sovinec Kolotoč prima pohádek
3. 5.	17:00 KD H. Město , Beseda: Titanic	21. 5.	19:00 MD Rýmařov Divadlo: Udělej mi dítě, prosím...
4. 5.	15:00 Nedělní škola Stránské , Vítání mláďat	22. 5.	19:00 Jazzclub SVC Koncert: Koonda Holaa
4. 5.	16:00 M. muzeum Vernisáž: Věra Nováková – sochy Ivan Sobotka – obrazy	24. 5.	kostel Tří králů Břidličná Noc kostelů
4.–29. 5.	M. muzeum Rýmařov Výstava: Věra Nováková a Ivan Sobotka	28. 5.	Horní Město Den deskových her – pro děti MŠ
4., 5. a 8. 5.	hrad Sovinec , Kmotra smrt hrad Sovinec Výstavy: Michal Ptáček – plastiky Beskydy 8x jinak	28. a 31. 5.	ZUŠ Rýmařov , ZUŠ Open
9. 5.	18:00 býv. zám. pivovar Janovice Noc literatury	30. 5.	16:00 ZUŠ Břidličná , Výstava: Vesmír
		1. 6.	16:00 M. muzeum Rýmařov Vernisáž: Hana Rysová – Čas a kameny
		1.–25. 6.	M. muzeum Rýmařov Výstava: Hana Rysová – Čas a kameny

Organizace a spolky

Kuchařská party IV

Po kratší odmlce se povedlo realizovat ve školní jídelně při Základní škole Rýmařov další, v pořadí již čtvrté setkání zástupců školních kuchyní a jídelen z celého regionu Rýmařovska.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Rýmařovsko

Akci uskutečnil tým projektu Místní akční plán II – rozvoj vzdělávání na území Rýmařovska (zkráceně MAP II) ve spolupráci s vedoucí školní jídelny Základní školy Rýmařov Janou Egidovou.

Zájemci o tuto kulinářskou událost se setkali 18. dubna, na Zelený čtvrtek, kdy si školáci užívali velikonočních prázdnin. Účast byla velice pěkná. Sešlo se celkem čtyřicet zástupců školních jídelen, účastníků z řad veřejnosti, zájem projevila také maminka na rodičovské dovolené, která přišla s 1,5letou dcerkou, u níž je podezření na intoleranci některých potravin.

Hlavní roli Kuchařské party sehrál šéfkuchař Albert Hauptmann, který zastupuje při svých prezentacích společnost Bonduelle. Ve školní jídelně v Rýmařově strávil celý den, jelikož zde s týmem Jany Egidové předchystal pokrmy, které byly odpoledne prezentovány a nabídnuty k ochutnávce všem zúčastněným. Některé z receptů připravil přímo

před zraky přítomných. Jelikož se blížily Velikonoce, nechyběla špenátová pomazánka, ale ani celá řada zeleninových salátů, masové a rybí pokrmy nebo moučníky.

Většina receptů měla společného jmenovatele – pepitky. Ptáte se, co to je? Stejný ruch se nesl mezi přítomnými ve chvíli, kdy pan Hauptmann zmínil tuto surovinu poprvé. Luštěninovo-zeleninové pepitky mají tvar zrněk. Hodí se jako hlavní jídlo, do polévek, salátů, jako příloha i do sladkých dezertů. V jednom kilogramu pepitek je ukryto 8 kg luštěnin a zeleniny. Na výběr je z kombinací hrášek-cuketa, čočka-mrkev a cizrna-kukuřice. Jsou přirozeně bezlepkové, mají vysoký obsah bílkovin a jsou vhodné i pro vegany. Kuchaři ocení rychlou přípravu. Vaří se podobně jako těstoviny 7 až 8 minut. Návar dosahuje třinásovkou až pětinasobku.

Cizrnové pepitky by nikdo nečekal v těstu žluťoučích lívanců. Maso nechybí v pilafu z hráškových pepitek, zeleninové směsi a rajčat. Smícháním pepitek s barevnou zeleninou – duem mrkví, hráškem, kukuřicí, paprikovým triem, listovým špenátem, černým kořenem nebo se zelím – vznikají nekonečné kombinace pestrých příloh.

Všechny připravené pokrmy byly bezlepkové, vhodné do mateřských, základních i středních škol, do jídelen nemocnic či domovů důchodců. Na své si přišla i nejmladší účastnice party a musím uznat, že jí chutnalo. Pro přítomné byly připravené v tištěné podobě všechny prezentované recepty včetně kalkulace a normování.

„Pro organizátora jakékoliv akce je velice příjemné, když cítí, že je zájem, že se lidé na akci opakovaně vrací. Pak i semináře tohoto typu mají své opodstatnění a jejich pořádání má smysl,“ sdělila Ivana Lukešová, manažerka projektu. Na základě návrhů přítomných budou tématem dalšího setkání nejspíše recepty zaměřené na různá omezení ve stravování, tedy na diety. Ing. Ivana Lukešová, realizační tým projektu MAS Rýmařovsko

Fota: archiv RÝMAŘOVSKO, o. p. s.

Městské divadlo Rýmařov
MALÁ SCÉNA
komorní představení

MIRKO ŠTIEBER

UDĚLEJ MI DÍTĚ,
PROSÍM...

Hrají: BARBORA NIEBOVÁ, PAVEL KONŠTACKÝ

21. 5. 2019
19:00

MĚSTSKÉ DIVADLO Rýmařov malá scéna

Vstupenky v IC Rýmařov nebo na místě v pokladně divadla. 120 Kč

inforymarov.cz
HORIZONT

Realizace Strategie místního rozvoje na Rýmařovsku

Místní akční skupina RÝMAŘOVSKO, o. p. s., úspěšně podpořila projekty v rámci realizace Strategie komunitně vedeného místního rozvoje území z Programu rozvoje venkova.

EVROPSKÁ UNIE
Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
Evropa investuje do venkovských oblastí
Program rozvoje venkova

Projekty napomohou k rozvoji zemědělství v regionu, menších firem a v neposlední řadě obci k lepšímu hospodaření na svém majetku. Velkým přínosem podpořených projektů z Programu rozvoje venkova pro region je, že realizátor projektu musí vytvořit nové pracovní místo.

Pro letošní rok je vyhlášena 2. výzva pro příjem žádostí o dotaci z Programu rozvoje venkova s termínem pro podání od 24. 4. 2019 do 23. 5. 2019. Podrobné informace k výzvě jsou na webových stránkách <http://mas.rymarovsko.cz/>. Rádi podpoříme další žadatele, kteří budou mít zájem získat finanční prostředky pro svůj rozvoj.

Petr Pecha, MAS RÝMAŘOVSKO, o. p. s.

Podpořené projekty z 1. výzvy Programu rozvoje venkova

Název Subjektu	Název projektu	Dotace (Kč)
Naděžda Šedá	Trvale udržitelný rozvoj na farmě v Jiříkově	598 200
Farma Dobřečov, s. r. o.	Pořízení manipulátoru	1 200 000
Pavel Vinohradník	Rekonstrukce střech na objektu OMD	2 095 513
Ing. Veronika Stránská	Investice do zemědělských podniků	1 020 020
Ing. Alena Harazinová Janíková	Horizontální balicí stroj – flow-pack pro balení tyčinek	597 644
FERRUM FORM, spol. s r. o.	Pořízení automatické pásové pily	294 480
Obec Dětrichov nad Bystřicí	Pořízení lesní techniky	500 000

V úterý 7. května v 15:00 se uskuteční pietní akt u památníku osvobození v parku na ul. Julia Sedláka za účasti zástupců města

Městská organizace KSČM Rýmařov

Z okolních obcí a měst

Stránské, z. s.
pořádá
VÍTÁNÍ MLÁDAT
4. května od 15:00

ve Stránském na farmě Nedělní školy řemesel

Program:

- ✓ přivítáme všechna nově narozená jehňata
- ✓ komentovaná prohlídka farmy
- ✓ ukázka stříhání ovcí
- ✓ soutěže pro děti i dospělé
- ✓ opékání špekáčků
- ✓ hraje skupina DUNIBUCH

Těšíme se na Vás! www.stranske.websnadno.cz

**Obec Malá Morávka, IČ: 00296201,
Malá Morávka 55, 793 36 Malá Morávka, okres Bruntál**

Tajemník obecního úřadu Malá Morávka vyhlašuje v souladu
s ust. § 6 zákona č. 312/2002 Sb., o úřednících územních
samosprávných celků a o změně některých zákonů,
ve znění pozdějších předpisů

Veřejnou výzvu

Výběrové řízení na obsazení pracovního místa účetní na OÚ Malá Morávka

Místo výkonu práce: Obecní úřad Malá Morávka
Malá Morávka 55
793 36 Malá Morávka

Náplň práce:

- Vedení účetnictví, zpracovávání účetních výkazů a předkládání údajů měsíčních účetních uzávěrek na KÚ, provádění veškerých operací souvisejících s vedením účetnictví a archivací účetních dokladů.
- Vystavování faktur, složenek.
- Příprava podkladů k návrhu rozpočtu.
- Přiřazování rozpočtové skladby k jednotlivým finančním operacím.
- Zajišťování platebního styku s bankou.
- Zpracovávání podkladů pro vymáhání pohledávek.
- Vykonávání správy místních poplatků, vedení evidence a vybírání poplatků.
- Vypracování a podávání daňového přiznání obce.
- Vedení evidence majetku obce, zpracovávání přehledů, výkazů a statistiky.
- Příprava podkladů pro inventarizaci majetku.
- Zpracování a evidence povinně zveřejňovaných informací obce.
- Příprava podkladů pro jednání zastupitelstva a jeho výborů (zejména finančního a kontrolního).
- Průběžné informování starosty o finančním stavu obce a pohybech na účtu obce.
- Zabezpečování aktualizace směrnic a vnitřních předpisů týkajících se účetnictví.
- Provádění vidimace a legalizace.
- Práce se spisovou službou.

Podmínky:

- Nástup od 01.06.2019 nebo dle dohody.
- Pracovní poměr na plný úvazek, na dobu neurčitou se zkušební dobou 3 měsíce.
- 10. platová třída dle nařízení vlády č. 564/2006 Sb. ve znění pozdějších předpisů.

Požadavky:

- Minimálně středoškolské vzdělání ukončené maturitní zkouškou.
- Znalost dvojnásobného účetnictví, mezd, odpisů apod.
- Dobrá znalost práce na PC (např. MS Excel, MS Word, Outlook).

- Výborná znalost českého jazyka.
- Schopnost kultivovaného slovního a písemného projevu.
- Morální bezúhonnost (podle ust. § 4 zákona č. 312/2002 Sb.), organizační schopnosti, komunikativnost, samostatnost, schopnost jednat s lidmi, příjemné vystupování, ochota dále se vzdělávat.
- Flexibilita.

Výhodou:

- Orientace v účetnictví obcí.
- Znalost a praxe se softwarem firmy Alis (programy Keo).
- Řidičský průkaz skupiny B.
- Znalost AJ, NJ.
- Znalost zákona o účetnictví, zákona o obcích a rozpočtových pravidlech územních celků, znalost správního řádu.

Náležitosti písemné přihlášky:

- Jméno, příjmení a titul uchazeče.
- Datum a místo narození.
- Státní příslušnost.
- Místo trvalého pobytu.
- Číslo občanského průkazu, popř. číslo dokladu o povolení k pobytu.
- Telefonní kontakt.
- Datum a podpis.

Povinné přílohy k přihlášce:

- Strukturovaný životopis s uvedením údajů o dosavadním zaměstnání s důrazem na odborné znalosti a dovednosti týkající se požadovaných činností.
- Originál nebo ověřená kopie výpisu z evidence Rejstříku trestů ne starší 3 měsíců.
- Ověřená kopie dokladu o nejvyšším dosaženém vzdělání.
- Další doklady, které se týkají odborné způsobilosti uchazeče.

Lhůta pro dodání přihlášky:

- **do 20.05.2019 do 14 hodin**
- obálku označte heslem
„Výběrové řízení – ÚČETNÍ OBCE“ – NEOTVÍRAT

Přihlášky zasílejte na adresu: Obec Malá Morávka
Malá Morávka 55
793 36 Malá Morávka

Na zadní straně obálky uveďte své jméno, příjmení a adresu.

Vyhlašovatel si vyhrazuje právo zrušit toto výběrové řízení i bez uvedení důvodu kdykoli v jeho průběhu. Proti zrušení výběrového řízení se nelze odvolat.

Rozhodnutí výběrové komise bude uchazečům oznámeno písemně až po ukončení výběrového řízení. Uchazeč nese náklady, které mu účastí ve výběrovém řízení vznikly. Podáním přihlášky uchazeč souhlasí s tím, že zadavatel bude pro potřeby výběrového řízení nakládat s jeho osobními údaji. Po ukončení výběrového řízení budou dokumenty s osobními údaji a výpis z RT zaslány doporučenou zásilkou zpět uchazečům.

Ing. Svatopluk Gottvald, tajemník OÚ Malá Morávka

Lázně Karlova Studánka zahájí sezónu ve velkém stylu

Letošní zahájení lázeňské sezóny v Karlově Studánce se ponese v duchu oslav výročí 234 let místních lázní.

V neděli 12. května na všechny návštěvníky čeká bohatý program už od dopoledních hodin. Oslavy budou zahájeny v 11:00 mší svatou ve filiálním kostele Panny Marie Uzdravení nemocných za účasti biskupa Mons. Františka Václava Lobkowicze. Následovat bude průvod a slavnostní akt žehnání pramenům. Současně si návštěvníci budou moci poslechnout cimbálovou muziku, která rozezná altánek u hlavní lázeňské budovy Libuše. K poslechu i tanci zahraje folklórní skupina Kubálovci, jejíž repertoár zahrnuje nejznámější lidové písně Čech, Moravy i Slezska.

Následný průvod olomouckých mažoretek bude symbolickým startem bohatého doprovodného programu. Dechová kapela Věrovanka navazuje na tradici muzicírování, jehož kořeny sahají až do dob Rakouska-Uherska. Komorní pěvecký sbor Con Spirito z Olomouce propojí ve svém vystoupení sborový zpěv s beatboxem, zatímco dív-

čí kapela Vesna se ve své hudební a taneční show obrátí ke slovan-ským kořenům. Hudební program uzavře folk-popový zpěvák a písničkář Voxel s kapelou.

Tím ovšem výčet zábavy nekončí. Děti se budou moci projet na konicích z ekofarmy v Karlovicích, zařadit si ve skákacím hradu, zkrášlit se malováním na obličej a s rodiči si vyzkoušet aquazorbing. Sbor hasičů předvede ukázkou kolové techniky. Po celém areálu lázní budou k dispozici stánky s prodejem regionálních produktů, suvenýrů a upomínkových předmětů a v průběhu celého dne budou mít návštěvníci možnost projít se Karlovou Studánkou s průvodcem. Lázeňská Hudební hala nabídne výstavu maleb Tomáše Němce nebo historických fotografií.

Celá akce se uskuteční díky spolufinancování z Programu podpory aktivit v oblasti kultury v Moravskoslezském kraji na rok 2019. Akci organizuje obec Karlova Studánka ve spolupráci s Horskými lázněmi Karlova Studánka. *Martin Holouš, marketingový specialista*

Sobotní výuka

V sobotu 30. března se mladí přírodovědci ze ZŠ Břidličná vydali na cestu za poznáním.

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

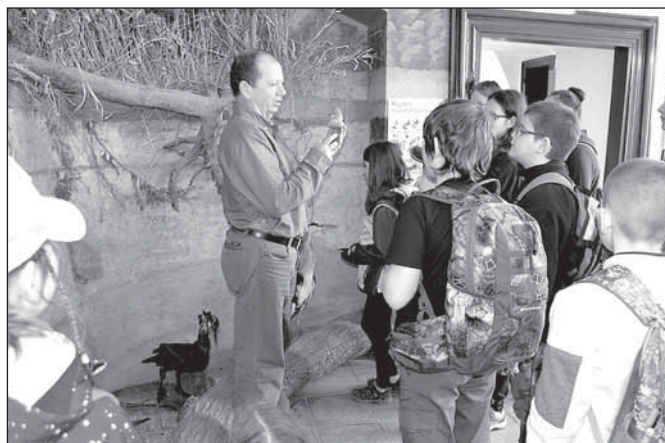
Rozjeli se do nejstarší záchranné stanice ve střední Evropě, do Bartošovic. Šlo o další část programu Voda v krajině, dílčí část grantu, který získala Asociace středoškolských klubů České republiky, z. s. Celý projekt Středoškolské kluby – programy pro rozvoj zájmů, cesty k celoživotnímu učení, byl podpořen Evropskou unií a MŠMT ČR.

Žáci během exkurze poznali handicapované živočichy ve stanici a povída-

li si o příčinách ohrožení živočichů ve volné přírodě. Hlavním cílem výukového programu však bylo seznámení s přírodou Poodří, s problematikou zadržování vody v krajině a s možnostmi zlepšení současné situace.

V Muzeu přírody Poodří si prohlédli jednotlivé biotopy, vzácné rostliny a živočichy a zopakovali si třeba rozpoznávání vodních ptáků podle vzhledu i hlasu. Po skončení výuky nevynechali návštěvu nedalekého zámeckého parku, kde roste největší platan javorolistý v České republice, šestý největší platan v Evropě. Při cestě domů si ještě prohlédli vodní nádrže Kružberk a Slezská Harta.

Mgr. Květa Děrdová, vedoucí SK Břidličná

Biologická olympiáda 2019

V dubnu se každoročně koná okresní kolo Biologické olympiády, kterého se účastní i nadaní žáci ZŠ Břidličná v kategorii D (6.–7. třídy) a C (8.–9. třídy).

BIOLOGICKÁ OLYMPIÁDA

Ve středu 10. dubna nás v SVC Krnov reprezentovali žáci 7. A Kateřina Bartozelová a Miroslav Loukota. Celkem se okresního kola v kategorii D účastnilo čtrnáct žáků ze základních škol a gymnázií okresu Bruntál. Na výsledkovou listinu se nám letos dívá opravdu krásně, protože Miroslav Loukota obsadil 3. místo a Kateřina Bartozelová vybojovala 2. místo. Spolu s Radkem Tupým ze ZŠ Město Albrechtice, který skončil první, si zajistili postup do krajského kola v Ostravě, které se uskuteční v pátek 24. května.

O týden později, v úterý 16. dubna, se uskutečnilo okresní kolo Biologické olympiády kategorie C. I zde jsme měli zastoupení. Do boje se pustili Libor Jacko a Anna Sedláčková z 8. A. Nevedli si vůbec špatně. Z třinácti soutěžících obsadil Libor Jacko 7. místo a postup do krajského kola v Ostravě si zasloužila Anna Sedláčková, která se umístila čtvrtá. Krajské kolo se uskuteční 16. května.

Gratulujeme a držíme palce do dalšího klání! *Mgr. Květa Děrdová*

Úspěšní soutěžící – zleva Kateřina Bartozelová, Radek Tupý (1. místo – ZŠ Město Albrechtice) a Miroslav Loukota

Z historie

Rýmařovské uměleckohistorické předměty v cizích muzeích a sbírkách

Jak se dostaly sbírky rýmařovského Okresního vlastivědného muzea do Muzea v Bruntále, to je poměrně málo známá epizoda. Čtvrté pokračování seriálu *Rýmařovské uměleckohistorické předměty v cizích muzeích a sbírkách* alespoň zčásti poodhalí několik nejvýznamnějších předmětů z Rýmařova ve sbírkách Muzea v Bruntále.

Jak se můžeme dozvědět z internetových stránek bruntálského muzea, „*Muzeum v Bruntále je přímým kontinuálním pokračovatelem městského muzea, jehož počátky spadají do let 1898 až 1907, kdy z muzejní společnosti vznikl muzejní spolek*“, a tím se řadí k podobným osvětovým a filantropickým institucím jako Městské muzeum Rýmařov, založené radním a podnikatelem Wilhelmem Ludwigem (1853–1943) již v roce 1901. V roce 1915 získalo bruntálské muzeum koupí tzv. Gabrielova domu na dnešním náměstí Míru svou první budovu, po odsunu došlo postupně k přestěhování do různých prostor a nakonec do budovy zámku.

I) První vlna přírůstků je podobně jako v městském rýmařovském muzeu spojována s běžnou sbírkotvornou činností; byla zahájena v Bruntále v roce 1925 městským muzejním kustosem Erwinem Weiserem a přírůstky zahrnovaly také předměty z Rýmařovska.

II) V letech nacistické okupace a 2. světové války byly do sbírkových fondů začleněny předměty z *Muzea Německého řádu ze zámku Bruntál* a některé předměty z majetku osob, kterým byl tento arizován.

III) Docházelo i ke ztrátám sbírkového fondu muzea. Bezprostředně po 2. světové válce byly sbírky ochuzeny o předměty, které nevyhovovaly představám nových českých správců muzea.

IV) Po roce 1953 se Muzeum v Bruntále stává muzeem okresním, a tak převzalo postupně v několika vlnách do péče řadu významných památek; dochází k většímu rozvoji, obohacení a zvýšení prestiže instituce. Okresní muzeum začalo po roce 1954 přebírat fondy rušených (či po 2. světové válce neobnovených) městských muzeí (fond muzea ve Vrbně pod Pradědem, část fondu muzea v Horním Benešově v bývalém okrese Opava). Okresní muzeum v Bruntále v roce 1958 nakonec přebralo i většinu sbírek ze zrušeného Okresního vlastivědného muzea v Rýmařově.

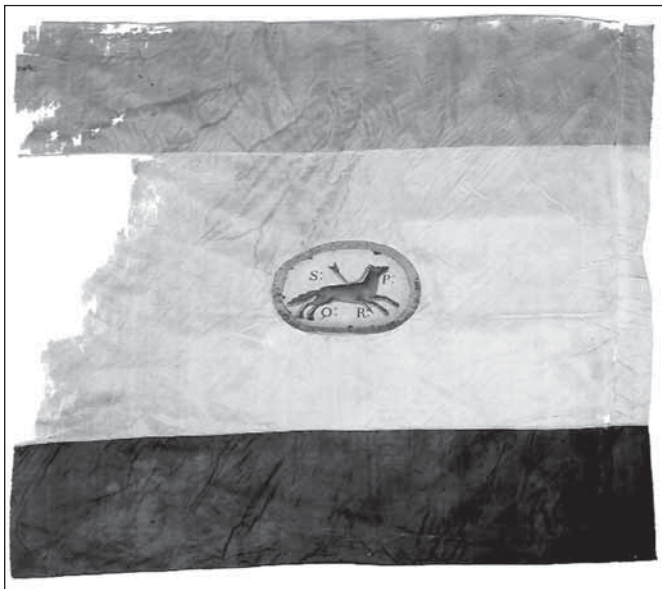
Jak uvádí oficiální webové stránky Muzea v Bruntále, „*ze zajímavějších souborů získaných v této době nutno uvést modrotiskovou matrice z rukodílné výroby J. Ducháče v Rýmařově*“. Podívejme se však i na další předměty, které původně patřily do sbírky muzea v Rýmařově nebo které jsou s Rýmařovem spojovány. Jsou poměrně přesně zdokumentovány na starých soupisech muzeálního fondu Městského muzea v Rýmařově.

Před předáním měla muzeální sbírka v Rýmařově ucelený sběratelský charakter, a to ryze praktické povahy, kladoucí důraz na místní produkty, kterými se oblast chlubila na přelomu 19. a 20. století: nejlepší výrobky z oblasti nábytku, textilu, výšivek, malby mistrů nebo příkladné výrobky firmy Franke a Scholz, rýmařovské filiálky ve Frýdlantu n. Mor. (Břidličné), fy Olbrich na výrobu řetězů, drátů a hře-

bíků v Malé Morávce, výroby kamnářských kachlů fy A. Moravczik (Máchova ulice č. 19, Rýmařov) a dalších. Sbírká však obsahovala i předměty typické pro region (z oboru geologie, folkloristiky, etnologie). Pedagogický a výchovný charakter muzeálních sbírek podtrhávaly např. sbírky „užitečných“ nebo „škodlivých druhů“ přírodnin či „cenných nerostů“ apod. Sbírkou rýmařovského městského muzea doplňovala schémata, malé modely průmyslových, lesnických a zemědělských strojů, leteckého motoru, matrice strojů užívaných v okolí (lesní měřidla, nářadí apod.). Tyto části sbírek a expozice zřejmě oceňovali učitelé z okolních škol, kteří tak doplňovali hodiny výuky na školách obecních i odborných, např. tkalcovské (*Flemmich's Söhne*), hutnické (kovohutě v Břidličné), nábytkářské apod.

V první řadě zmíníme jeden velmi cenný soubor rýmařovských sbírek převedený do Muzea v Bruntále, a to soubor zbraní městské gardy, domobrany. Soubor zbraní, darů místních lovců, snad i myslivců hraběte Harracha, datovaných i před 19. století, obsahuje přes 70 položek.

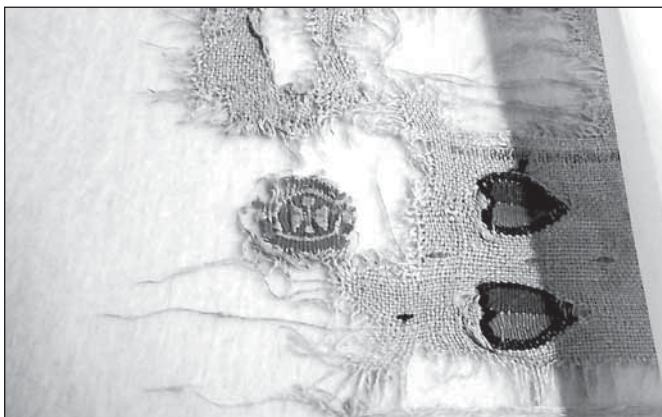
Značnou část pochopitelně tvořila sbírka textilií, znaky, stuhy, odznaky, prapory, kostelní a spolkové korouhve. V této sbírce vyniká kolekce praporů města Rýmařova (*Přírůstková kniha MMR*, položky č. 276–281) nebo městských spolků; příkladem je podnes zachovalý slavnostní prapor města Rýmařova z roku 1765 (*Muzeum v Bruntále*, př. č. 2495/63). Prapor na všíte malbě jasně zobrazuje znak města s vepsanými písmeny SPQR. Prapor byl zřejmě radními pořízen

Prapor města Rýmařova z roku 1765 (*Muzeum v Bruntále*, př. č. 2495/63, původně sbírky MMR)

Budova Muzea v Bruntále

Koptský textil (rozměry 892 x 716 mm), detail látky z 3.–4. stol. (přírůstkové číslo rýmařovského muzea 350/55, dnes Muzeum v Bruntále, př. č. 3634-63-3); foto: Muzeum v Bruntále

k vyvěšení dne 18. srpna 1765 při příležitosti prohlášení Josefa II. císařem Svaté říše římské národa německého.

Do sbírky patřil i soubor přesahující svým významem region Rýmařovska a tvořený dary v podobě koptského textilu z vlny a lnu větších rozměrů (892 x 716 mm). Textil byl po válce nalezen na půdě bývalé tkalcovské školy v Rýmařově, předán Okresnímu vlastivědnému muzeu v Rýmařově a nakonec bruntálskému muzeu. V přírustkové knize bruntálského muzea je uveden zápis: „*Vzorky starých tkanin, nalezeno na půdě bývalé tkalcovské školy. Původně sbírka Fachschule für Weberie in Römerstadt.*“ Látka (útkový rypš 1/1 : 1) pochází z Egypta 3.–4. století. Plátno je zdobeno vertikálními *clavy*, bordurami, výplň tvoří souběžné řady listových motivů střídavě s body. Sbírkou podobných starých tkanin představovaly významné studijní materiály, dokumenty vývoje výroby a technologie tkaní a podnes jsou pýchou světových muzeí v Paříži (Louvre), Londýně, Lyonu, Berlíně nebo Petrohradu.

Rozsáhlá byla i sbírka kovu, demonstrující, že z kovu může být vyrobeno většina užitkových předmětů (od hraček a nádobí až po kuchyňské stroje). Cenný základ sbírky tvořila řada pohárů, svícňů, lamp, závaží, vah, zvonů a zvonků, starých vývěsních štítů, klíčů, zámků, figurek, křížů a uměleckých soch (např. císaře Františka Josefa II. aj.) nebo dobových byst tehdejších osobností. Velkou část tvořila rozsáhlá sbírka pečetí a razítek z celé říše, mj. velké slavnostní pečetidlo městské rady Rýmařova, *SIGILLUM MAIUS CIVITATIS ROMANOPOLENSIS* z roku 1671 (dle seznamu z roku 1955, č. 269, 1. 6. 71), které pro svůj řecko-latinský text nemá v českých zemích obdoby. Uvedené pečetidlo je uloženo dnes např. v SOKA Bruntál společně s dalšími, např. cestovními typáři. Rozsáhlost sbírek dosvědčuje fakt, že některé soubory, jako moderní razítka velvyslanectví cizích států, byly ihned v prvních dnech po osvobození ze sbírek muzea odebrány pracovníky ONV v Rýmařově.

V archeologických sbírkách se nacházel vzácný pravěký sekeromlat, velmi vzácný kulovitý mlat (bulava) s dalšími předměty. Sbírkou tvo-

řily i hudebniny, hudební nástroje a hudební folklór. Z roku 1956 pocházel vzácný přírustek, nález pana Fölkela, ředitele osvětové besedy v Horním Městě. Dne 24. 7. 1956 nalezl na místě těžby v Horním Městě soubor stříbrných mincí ražených v českých zemích v období 17.–18. století, poklad byl však přímo deponován v KVM v Olomouci (viz *Zprávy KVMOL* 1957, s. 82 aj.). Další archeologické nálezy pana Fölkela, např. starý hornický kahan, archeologie a keramika ze štol, zůstaly v majetku rýmařovského muzea (*Seznamy*, s. 96, kat. č. 781 ad.).

Rozsáhlá byla sbírka archivních dokumentů Rýmařovska. Do sbírky patřila i unikátní a doposud největší mapa historického Rýmařovska, cenný dobový dokument správy velkostatku (v rámu o rozměrech 290 x 150 cm). Mapa katastru panství Janovice byla zhotovena geometrem a inženýrem Josefem Surgantem v roce 1747 a dle rozhodnutí ze dne 28. 3. 1959 byla předána janovickému archivu. Dnes je restaurována a uložena v SOKA Bruntál.

Cenné mohly být zajisté i olejové malby, obrazy, některé ze 17. století (viz např. *Seznamy*, kat. č. 262 s nápisem „*Zur Gedachttnis Mathei Frederici Josephi Schmidts von Römerstadt so Anno 1685 Auf dem Magistrat in Olmütz zur Zeit des Türkenkriegs*“), ale i dobové historické veduty obcí (např. Horního Města, kat. č. 326, 507, nebo Ryžoviště, kat. č. 124, 531 aj.). Některé obrazy přešly nikoli do Bruntálu, ale přímo do olomouckého KVM (např. kat. č. 191). U některých nalézáme poznámky prvního poválečného správce a kurátora sbírek muzea v Rýmařově Zdeňka Henycha, např. „*nevidovaný portrét ženy, pro poškození vyřazeno*“, příp. „*vyřazeno na návrh Krajské galerie ze sbírek muzea*“ (kat. č. 362), nebo „*vyřazeno ze sbírek jako méněcenný materiál, 25. 5. 1957, 1 ks ponechán*“. Takto byly např. v roce 1956 vyřazeny medaile s portrétem Bismarcka, medaile Na paměť padlých I. světové války nebo medaile sv. Jiří ad. (viz *Soupis předmětů*, s. 28).

Neocenitelnými dobovými dokumenty Rýmařova byla ocenění a diplomy udělované městským úředníkům (velkoformátové tisky, reprezentativní rytiny, např. pro člena městské rady Gustava Schöna, kat. č. 328) nebo rýmařovským říšským zástupcům v parlamentu, rýmařovským poslancům v říšském senátu (např. říšskému poslanci Flemmichovi) a jiným významným veřejným činitelům. Bruntálské muzeum některé dokumenty, např. fotografie školní gymnaziální rady ze 70. let 19. století, zapůjčilo k dočasnému vystavení MMR (viz kat. č. 303); dnes je umístěna ve vstupním foyer v prvním patře rýmařovského muzea.

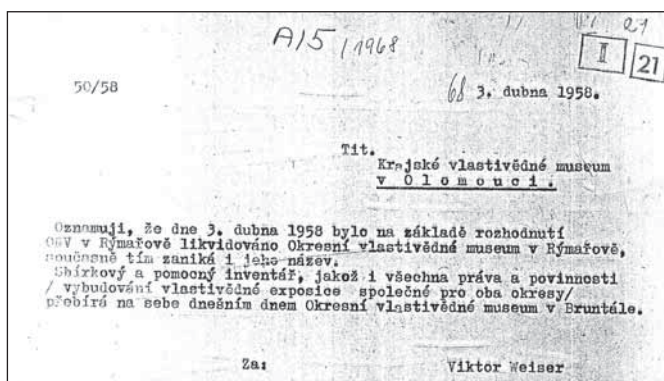
Do archivní sbírky městského muzea v Rýmařově patřily ojedinělé etnografické dokumenty, např. fotografie *Hahnesschlagfest* z roku 1905 či *Nordmährer Königswagen* („slavnost zabíjení kohouta“; kat. č. 336–337; vzdávání holdu Jahnovi, kat. č. 358) aj. Dokumentární povahu měl soubor 32 fotografií tkalcovské školy v Rýmařově nebo fotografie zaměstnanců fy Bachrach z Horního Města (kat. č. 131 ad.). Bruntálskému muzeu byly odevzdány i rýmařovské dokumenty z období 2. světové války, jako např. gestapem pořízené svazky seznamů členů komunistické strany, členů sociální demokracie, archivní to pozůstatky činnosti služebny šternberského gestapa v Rýmařově, ale i seznamy a inventáře ženského kláštera německých rytířů v Ryžovišti. Do sbírek Okresního vlastivědného muzea v Rýmařově

Velká slavnostní pečeť města Rýmařova; dnes je uložena na několika místech ČR (např. v MZA Brno; fond G 125 Sbírkou typářů, razítek, odličků a ústřížků s pečetěmi, sign. B 886, nebo nejbližší v SOKA v Bruntále, Archiv města Rýmařova, inv. č. 984); otisk pečeti je ve stále expozici Městského muzea Rýmařov v prvním patře (č. F754, 2321/2001, 08133).

Kolorovaná mapa janovického panství, rozměry 282 x 138 cm, autor Josef Surgant, 1747 (dnes SOKA v Bruntále, Archiv města Rýmařova, inv. č. 981, původně Okresní vlastivědné muzeum v Rýmařově, č. 333; copyright ředitel SOKA Bruntál se sídlem v Krnově Mgr. Branislav Dorko, Ph.D.)

Dokument oznamující likvidaci Okresního vlastivědného muzea v Rýmařově

v roce 1958 ještě patřila přírůstková kniha *Stadt-Museum Römerstadt. Stadt Heimatmuseum Römerstadt, Römerstadt 1901–1945*, z níž má MMR jen kopii frontispisu.

Okresní vlastivědné muzeum v Rýmařově mělo v roce 1955 celkem 415 přírůstků, v roce 1956 celkem 193 přírůstků a v roce 1957 pouze 15 přírůstkových čísel; pokles přírůstků nastal vzhledem k depozici předmětů v jiných, větších muzeích, svým významem okresní muzeum převyšujících, např. v Krajském vlastivědném muzeu v Olomouci nebo Národním muzeu v Praze. Dne 27. 3. 1957 byl došavdním správcem muzea jmenován J. Kuzel a tuto funkci od něj převzal Josef Matyska, okresní státní archivář. V roce 1958 bylo přijato pouze 35 předmětů, jež nakonec předal Josef Matyska správci Okresního vlastivědného muzea v Bruntále Viktoru Waserovi.

Zrušením a předáním zbytku předmětů OVM v Bruntále skončilo více než půlstoletí obětavé sběratelské činnosti občanů Rýmařova, donátorů z řad místních podnikatelů, ale i práce kustodů. Byla přerušena sbírkotvorná činnost a také existence městského muzea

v Rýmařově. Občané si tak museli počkat až do sametové revoluce a na obnovení muzea, jehož prvním vedoucím se stal archeolog Mgr. Jiří Karel.

Petr Balcárek, Ph.D., foto: archiv MMR (Literatura: Seznam požadovaných předmětů ze Starého sbírkového fondu Okresního vlastivědného muzea v Rýmařově, původní fond Městského muzea v Rýmařově /1901–1955/ a fond získaný v době Okresního vlastivědného muzea v Rýmařově /1955–1958/, rkp., nedatováno /asi 1995/, rkp. Mgr. Jiřího Karla, nestr.; Soupis předmětů Okresního muzea v Rýmařově z roku 1955–1958, Rýmařov, nedatováno /asi 1959/, nestr.; Zprávy Krajského vlastivědného muzea v Olomouci, 1957, s. 82 (nález mincí z Horního Města), rkp.; Stadt-Museum Römerstadt. Stadt Heimatmuseum Römerstadt, Römerstadt 1901–1945, rkp. Internetové zdroje: <http://www.mu-br.cz/sbirky.php>.

Poděkování za cenné připomínky patří emeritnímu vedoucímu MMR Mgr. Jiřímu Karlovi, dr. K. Málkové, dr. T. Niesnerovi, Mgr. I. Horníšerovi z Muzea v Bruntále.)

Omluva

Omlouvám se čtenářům za chyby v popiskách ilustrací článku o nálezu eneolitické sekerky v minulém čísle Rýmařovského horizontu, mají být správně: str. 38 Eneolitická sekerka /katastr Ondřejov 2018/; Profil stejné měděné eneolitické sekerky; str. 38 **Tvář** Tollundského muže. Děkuji za pochopení!

Jiří Karel

Moravskoslezský kraj informuje

Kůrovcová kalamita poničila cesty, kraj požádal vládu o pomoc

Kůrovec napáchal největší škody v Moravskoslezském kraji, kde probíhá 40 % veškeré kůrovcové těžby v republice. Kromě lesních porostů trpí i cesty. Jsou poškozené kvůli několikanásobně intenzivnější těžbě kůrovcového dříví. Už teď se škody odhadují na více než půl miliardy korun, a to těžba ještě neskončila. Kraj nemá šanci poničené cesty opravit z vlastních zdrojů, o pomoc požádal vládu.

Moravskoslezský kraj

„Obrátil jsem se přímo na premiéra Andreje Babiše. Mnohé silnice se kvůli častým přejezdům těžkých návěsových souprav se dřevem dostaly do havarijního stavu. Těžba v Beskydech a zejména Jeseníkách je kvůli kůrovci více než sedminásobně intenzivnější než dřívě. A na cestách je to bohužel vidět. Bez příspěví státu nemáme šanci silnice opravit. Vše jsem podrobně vysvětlil i vyčíslil v dopise, který jsem panu premiérovi odeslal,“ uvedl hejtman Moravskoslezského kraje Ivo Vondrák a připomněl, že na vládu už kvůli opravám komunikací II. a III. třídy apelovali všichni hejtmani. „Stát krajům veřejně slíbil finance na opravy krajských silnic. Prostředky nutně potřebují všechny regiony, v Moravskoslezském kraji je situace kvůli kůrovci ještě komplikovanější. Požádal jsem o součinnost vlády a příslušných ministerstev, aby se situace začala co nejdříve řešit,“ řekl hejtman Ivo Vondrák.

Nejhorší situace je v Jeseníkách, silnice II. a III. tříd jsou nejvíce zničené v okrese Bruntál. Cesty kvůli kůrovci trpí i v Beskydech, hlavně na Jablunkovsku. „Těžké stroje devastují krajské cesty. Na Bruntálsku odhadujeme škody na asi 400 milionů korun, což je dvojnásobek oproti prostředkům, které Správa silnic Moravskoslezského kraje pro tuto oblast má. V Beskydech bude třeba dalších 200 milionů. Čísla se ale budou určitě měnit. Těžba kalamitního dříví ještě ne-

skončila, a tak musíme počítat s tím, že náklady na opravy porostou,“ vyčíslil náměstek hejtmána kraje pro finance, investice a majetek Jaroslav Kania a vysvětlil, že finanční možnosti pro opravy zdevastovaných silnic jsou limitovány schváleným rozpočtem. „Další prostředky k výraznějšímu navýšení krajského rozpočtu prostě nemáme. Bez podpory státu se v této situaci neobejdeme,“ dodal Jaroslav Kania s tím, že kůrovcová těžba poničila i silnice IV. tříd.

„Města a obce jsou v podobně těžké situaci jako my. Navrhl jsem, aby se případně státní dotační tituly nastavily tak, aby se vzniklá situace řešila komplexně na celém území. Jsme v mimořádné situaci, kterou se nebojím nazvat krizovým stavem. Na některých komunikacích mohou mít totiž problém bezpečně projet nejen větší auta, ale také záchranná,“ poznamenal Jaroslav Kania a dodal, že by považoval za vhodné ustavení centrálního krizového štábu, který bude řešit nejen obnovu porostů, ale i sekundární škody způsobené těžbou kůrovcového dřeva.

Kraj už s opravami některých úseků začal, aby udržel dopravní dostupnost nejen kvůli probíhajícím pracím, ale také kvůli zásobování nebo například dostupnosti lékařské péče. „Sedminásobná těžba dříví způsobuje trvalé poškození konstrukce vozovek, které nebyly dimenzovány na takovou zátěž. Těžká nákladní auta vyjela hluboké koleje, zdevastovala krajnice, způsobila síťové trhliny a výtluky. Aby cesty zůstaly průjezdné, byly nutně alespoň provizorní opravy a výsprávký živičnou směsí. Tento rok půjde z krajských peněz dalších 6 milionů korun na nejnnutnější opravy cest, které kůrovcová těžba poničila,“ řekl náměstek hejtmána kraje pro dopravu Jakub Unucka a zdůraznil, že jakákoli provizoria nejsou řešením. „Jako ideální postup vidím počkat, až kůrovcová těžba skončí, a pak systematicky začít s důkladnými opravami. Věřím, že se nám podaří potřebné finance od státu získat,“ uzavřel Jakub Unucka.

Moravskoslezský kraj podporuje cestovní ruch, Malá Morávka získala speciální čtyřkolku

Čtyřkolka s vlečným zařízením a sněžovými pásy bude sloužit potřebám Malé Morávky. Terénní čtyř-

Moravskoslezský kraj

kolka umožní vjet do hůře přístupných lokalit. V letním období tak pomůže odstranit spadané větve, na podzim poslouží při úklidu po těžbě kůrovcového dříví. V zimě zlepší podmínky pro běžkaře a prodlouží běžkařskou sezónu. Na nákup čtyřkolky přispěl Moravskoslezský kraj půl milionem korun.

„Náš kraj navštívil v loňském roce skoro milion turistů. Významná

část k nám přijela během zimy. Beskydy a Jeseníky jsou čím dál atraktivnější, což nás samozřejmě těší. Cestovní ruch v těchto oblastech je určitě na místě podporovat. Letos přispějeme 18 milionů korun na cyklotrasy, pomáháme turistickým infocentřům. Velkým trendem jsou jízdy na koních, takže jsme podpořili i jízďárny. Pravidelně přispíváme na úpravu běžeckých tras, nyní jsme zakoupili tuto čtyřkolku,“ uvedl náměstek hejtmána kraje pro cestovní ruch a regionální rozvoj Jan Krkoška, který se ve čtvrtek 11. dubna v Malé Morávce zúčastnil slavnostního předání čtyřkolky.

„Na úpravu tras už máme klasičtější rolnu. Pořídili jsme ji v minulém roce s poloviční finanční spoluúčastí Ministerstva pro místní rozvoj. Tento stroj se ale nedostane všude, takže jsme rádi, že budeme moci běžecké tratě upravovat i v hůře přístupných místech. Běžkaře tak čekají lepší podmínky i delší sezóna. Čtyřkolka totiž pomůže udržovat stopy i při menší sněhové pokrývce,“ vysvětlil starosta Malé Morávky Ondřej Holub a doplnil, že v okolí mají sportovci k dispozici téměř 80 kilometrů tratí.

Mgr. Nikola Birklenová
tisková mluvčí, odbor kancelář hejtmána kraje

Starosta Malé Morávky Ondřej Holub (vlevo) informuje náměstkraje hejtmána Jana Krkošku o nové čtyřkolce

Kam na výlet

Kolem Pasáka do Předního Alojzova

Z nádraží v Branně se můžeme vydat po naučné stezce Pasák ke stejnojmennému skalnatému ostrohu nad soutokem říček Branná a Hučava. Geologická a geomorfologická přírodní památka Pasák je tvořena skalním hřbetem 250 metrů dlouhým a až 30 metrů vysokým s mrazovými sruby a izolovanými skalisky. Najdeme zde vše, co si mohla duše dávného tvůrce legend přát. Skalní převisy, terasy s výhledem do údolí jsou neuvěřitelné. Mezi bizarními tvary nechybí skalní okno, kamenný hřib a další pozoruhodnosti. Geologovo srdce zaplesá nad pseudoškrapy, což jsou krasové jevy v horninách, které nejsou samy o sobě krasové.

Toto místo je opředené legendami. Izolovaná skála zde skutečně připomíná zkamenělou postavu a pověsti se točí hlavně kolem ní. Ta nejznámější říká, že v dávných časech žil na hradě v Branně (Kolštejně) komorník majitele panství pana Hynka z Vrbna jménem Antonio. Ten se náruživě zamiloval do Dorotky, dcery chalupníka z nedalekých Vikantic. Dívka ale jeho dvoření odmítala, protože měla ráda jiného. Mladý, byť nemajetný tkadlec ze Stříbrnic byl oním vyvoleným.

Odmítnutý Antonio se obrátil s žádostí o pomoc na Dorotčina bratra, chudého obecního pastýře, který se sestrou bydlel v chaloupce a protloukal se, jak se dalo. Zlákát jej vidinou zlatáků nebylo složité. Ale ani jeho domluvy na Dorotku nezabíraly. Nakonec ji tedy zavřel na noc do komory, vzkázal Antoniově, aby přišel, a nechal mu svou sestru napospas. Vyděšená dívka ovšem na panského floutka nečekala, vyskočila z okna a běžela pryč. Bratr s Antoniem ji pronásledovali a bohužel také brzy dopadli. Násilím ji dovlekli domů a Antonio se jí hrubě zmocnil. Dorotka se nemohla bránit, a tak proklela svého bratra, který ji hanebně vydal násilníkovi: „Kéž by ses proměnil v kámen,“ křičela na něj, „když tvé srdce neobměkčí ani nářek vlastní sestry!“

O několik dní později měl chlípňý Antonio se svým pánem odcestovat a chtěl ještě naposledy vidět Dorotku. Ta jej vylákala k jeskyni u Dutého kamene. Když vešel dovnitř, vrhla se na něj a vši silou mu do prsou vrazila ostře nabroušený nůž. Pak běžela za bratrem, který nedaleko pásl ovce. Ve chvíli, kdy jej s nožem v ruce spatřila, ozval se hrom a pasák se proměnil ve skalisko. Její kletba se vyplnila. Pološílená dívka se vydala v slzách na hrad Kolštejn, kde se pánu z Vrbna přiznala, že zabila komorníka. Spravedlivý vládce kraje nechal celou událost vyšetřit, a když zjistil, jak se věci měly, nechal veřejně vyhlásit Dorotku za nevinou. Ani v dávných dobách nebylo trestné hájit svou čest.

Když se člověk dost nabaží výletem za kamenou krásou tohoto koutu Jeseníků a vydá se po naučné stezce po okraji lesa, dostane se na rozsáhlé louky. Uprostřed první z nich stojí skupinka starých stromů a mezi nimi pozůstatek božích muk. Původní malba zde už dávno není, nahradil ji drobný obrázek, který připomíná, že zde kdysi dávno bydleli lidé. Rozcestník na nejvyšším bodě louky prozradí, že se nacházíme nad osadou Přední Alojzov. V tu chvíli člověku dojde, že hromady kamení, které cestou potkával, nejsou dílem přírody, ale lidských rukou. Však také další zastavení prozradí, že tyto hromadnice stavěly celé generace osadníků Předního Alojzova. Z vyhlídky je krásný pohled na Brannou, ale i na celou oblast Staroměstska a Králického Sněžníku.

Když máte štěstí, můžete zde potkat plaché laně nebo divočáky. V zimě je tato oblast doslova popsána stopami zvěře. Louky ocení běžkaři, kteří se mohou dostat až na cestu, která je pozvolným stoupáním dovede na Volskou louku a odsud třeba až na Vozku. My ale uděláme ještě malou odbočku. U zmíněných božích muk sestoupíme dolů do Předního Alojzova.

Zámek a zřícenina hradu Kolštejna

Zapomenutá osada Přední Alojzov

Pozoruhodné místo, o němž je řeč, si zamiluje každý vynavač horských krajů. Je zde sice jen asi šest stavení, ale velmi citlivě udržovaných. Pod domy je malé prostranství, kde stojí kříž z roku 1910 a pitoreskní sochy, patrně dílko některého z místních chalupářů. Přední Alojzov je poněkud tajemná osada, které dal jméno kníže Alois z Lichtenštejna, který nastoupil k moci rok po jejím založení. Vznikla na vrchnostenské půdě v roce 1783, kdy každý osadník dostal pronajatý jeden lán silně kamenitých pozemků, které si musel

vysbírat a tak si zajistit půdu k obživě. Velká část dřívějších pozemků obce už zanikla a zarostla lesem. Koneckonců část terasových polí bychom minuli, i pokud bychom se vraceli dolů k nádraží v Branné. Přímo nad touto osadou začíná stěna výrazného skalnatého Bradla, jehož výška mnohdy převyšuje 15 metrů. Využívají je horolezci a je to málo známý skalní útvar Branenska, který však rozhodně stojí za to vidět.

Fota a text:

Miroslav Kobza (*Cestou necestou za tajemstvím Hrubého Jeseníku*)

Zajímavosti z přírody

Od podléšky k zvonku vousatému

II. část – Rýmařov a okolí (1)

Ač je okolí Rýmařova značně odlesněno, má tato oblast po stránce botanické co nabídnout. Mnohé byliny totiž nepatří mezi vysloveně lesní druhy, a tak zaplnily louky a pastviny, mokřady a rašeliniště a další biotopy.

Jaro je u nás poněkud odlišné než v údolí Oslavy a v lesích kolem něj. Nepřevládají zde lesy, je zde o něco chladněji a také výkyvy teplot jsou větší. Jen horní části údolí (Huntava, Strálecký potok, Oslava) a některá závětrná místa více či méně orientovaná k jihu můžeme považovat za enklávy, které jsou rozvoji jarní květeny příznivější. Jaro proto u nás začíná váhavě a nejčasnější květenou tvoří devětisil bílý a lékařský, blatouch bahenní, mokřýš střídavolistý, violka vonná a rolní, sedmikráska a prvosienka vyšší. O něco později je to řeřišnice luční, šťavel kyselý, sasanka hajní, rozrazil perský, smetanka lékařská, pryšec chvojka, vlaštovičník větší a další.

U vlaštovičníku se zastavíme, neboť v lidovém léčitelství je považován, resp. jeho oranžové mléko, za prostředek proti bradavicím. Mléčnicemi je prostoupena celá rostlina. Jeden atlas uvádí, že toto mléko lze užít zevně kromě bradavic i k odstranění kuřích ok a pih, jiný atlas říká, že údajný účinek spočívá spíše v autosugesci než v tom, že by rostlina obsahovala skutečně účinné látky (zejm. chelidonin). Je tedy na vás, jak se k tomu postavíte. Pozor: rostlina obsa-

huje řadu jedovatých alkaloidů a vnitřně by se neměla používat vůbec! Potřením bradavic však nic neriskujete.

Typickými lučnicemi a polními rostlinami jsou kontryhely (mnoho stěží rozlišitelných druhů je shrnuto po názvu kontryhel obecný), jitrocele (na Rýmařovsku rostou všechny tři běžné druhy – kopinatý, prostřední, větší), rožec trsnatý a jeho příbuzný s většími květy rožec rolní, který najdeme také kolem silnic, a celá řada jetelů (luční, plazivý, polní, zlatý, kaštanový ad.). Některé polní rostliny jsou drobné a nenápadné, pilný pozorovatel si jich však všimne. Patří mezi ně chmelek roční, průtržník lysý, kuřinka červená, písečnice douškolistá, kolence rolní. Nejpůsobivější je však drchnička rolní s jasně červenými kvítky. Oproti této drobotině je nápadná chrpa modrá, která někdy ve velkém množství porůstá polní kultury, jako je tomu např. na návrší při cestě do Harrachova, a ještě nápadnější je červený vlčí mák. Na mnohých místech také najdete zeměděm lékařský, především v okopaních, avšak i ve městě (např. u prodejny Hruška na ul. 1. máje). Řadu zajímavých a chráněných druhů rostlin hostí přírodní rezervace, kterých je v blízkosti Rýmařova (do 10 km) hned sedm a mnozí se tam vypravují, aby ulovili pěknou fotku nebo se prostě jen pokochali. Vstup do těchto území není zakázán, ale platí, že se v nich musíme pohybovat zvlášť opatrně.

Vlaštovičník větší najdeme ve městech i v lesích; Velká Štáhle – kysečka, 5. 5. 2018

Jitrocel prostřední ze tří u nás běžných druhů kvete nejnápadněji; Janovice – zámek, 5. 7. 2018

Nejnápadnější rostliny Skalského rašeliniště, Pstružního potoka a rezervace U Slatinného potoka jsou vstavače, suchopýry (úzkolistý a pochvatý), vachta trojlístá, starček potoční a kamzičník rakouský. Ostatní jsou nízké, za pozornost však také stojí. Patří mezi ně např. violka bahenní, klička bahenní, rosnatka okrouhlolistá, ale také vítod obecný. Najít rosnatku je však pro-

Chrpa modrá bývala na našich polích častější; Harrachov, 17. 6. 2018

Vachta trojlístá na Skalském rašeliništi, 3. 5. 2018

blém a je lépe mít s sebou průvodce. Tato rostlina přesto mnohé laické zájemce zklame, pokud očekávají, že je větší nebo že uvidí, jak tato vyhlášená masožravka chytne i velký hmyz. Naše příroda taková představení nenabízí a účastník exkurze by se měl vybavit spíš lupou, aby nějaké zajímavosti viděl.

Kdy je nejlépe tato místa navštívit? Přibližně v polovině května, kdy začíná kvést nebo už kvete vachta, a v červnu, kdy je v plném květu vstavač prstnatec májový. Viola bahenní kvete od začátku dubna, ale vydrží dlouho, klikva kvete v červnu, na květ rosnatky si musíte počkat až do července.

Prstnatec májový je u nás nejhojnější vstavačovitou rostlinou a najdeme jej na mnohých místech i mimo rezervace. Neznamená to však, že by neměl být chráněn. V létě ho střídá prstnatec Fuchsův, který je ještě početnější. Není přímo vázán na rašeliniště, ale bez velké vlhkosti se neobejde. Jeho stanovišti jsou vlhké louky, bažiny, olšiny i příkopy lesních cest a silnic. Během let jsem zjistil, že snad není podhorské a horské údolí, kde by nerostl.

Viola bahenní; Skalské rašeliniště, 3. 5. 2018

Ze všech sedmi rezervací v okolí Rýmařova pouze jediná hostí vzácný kropenáč vytrvalý z čeledi hořcovitých (U Slatinného potoka). V Jeseníkách je znám už jen z dalších tří míst a v ČR se nachází kromě Jeseníků na Šumavě, v Krušných a Jizerských horách a v Krkonoších. Zmíněný vítod obecný není zdaleka vázán jen na vlhké prostředí, najdeme ho též na loukách, na kraji lesa nebo na lesních světlinách u cest. Začínajícího botanika mohou splést jeho dvě barevné variety – modrá a růžovo-fialová. Vede to k chybné domněnce, že jde o dva druhy. S barevnou variabilitou se setkáme i u jiných rostlin.

Zbylé rezervace jsou zajímavé převážně z jiných hledisek – geomorfologických, lesnických, ornitologických a zoologických. Např. v přírodní památce Rešovské vodopády se zachovaly přirozené smrkojedlové a smíšené porosty, v přírodní rezervaci Franz-Franz jsou to porosty jedlobukové. Jen o něco dál od Rýmařova se nacházejí ještě dvě rezervace – Rabštejn a Rašeliniště Skřítek; ty už jsou však za hranici našeho regionu.

Fota a text: Miloš Zatloukal

Kropenáč vytrvalý se vyznačuje neobvyklou barvou květů – tmavě fialovou, s jemným kropením na špičkách korunních plátků, odtud také české pojmenování

Tajemství lesa

V minulých dnech mému kamarádovi Martinovi vydal les překvapivé tajemství. Kolik posledních let toto tajemství les skrýval, nevíme. Při výběru stromů k těžbě Martin postřehl malého, pro naše lesy neobvyklého ptáčka. Napřed uslyšel jeho hlas a pak ho zahlédl přelétnout ze stromu na strom. Zaujalo ho to, šel za ním a hle on to byl **kulišek nejmenší**, u nás jeden z neohroženějších druhů nejmenších soviček, navíc v okolí Rýmařovska nevidaný ptačí druh.

Kulišek nejmenší: třída – ptáci, řád – sovy, čeleď – puštíkovití, rod – kulišek

Popis:

Kulišek nejmenší měří pouhých 16 cm, což je sotva velikost špačka. Rozpětí křídel je 34–45 cm. Základní barva vrchní části těla je tmavě hnědá s výraznými bílými či žlutobílými skvrnami, spodek je světlý s podélnými tmavými proužky. Na tmavohnědých letkách je světlý

lé skvrnění, které na křídle tvoří tři až čtyři příčné proužky. Ocas je také tmavohnědý, s bílými konci per a několika světlými příčnými proužky. Má v poměru k tělu malou kulatou hlavu s nepříliš zřetelným závojem, zbarvenou podobně jako záda. Duhovka je živě žlutá, klovec voskově žlutý, u kořene zelenavý, stojáky opeřené, špinavě bílé s hnědými skvrnami, drápy černohnědé. Samec a samice se navzájem neliší, mláďata jsou pouze tmavší. Let kuliška je vlnkovitý, v období hnízdění létá i ve dne. Na rozdíl od ostatních sov má poměrně vysoký pískavý hlas. Většinou se ozývá jednoduchým opakováním pískáním, ale může přidat i jakýsi trylek. Je velmi křehký, aktivní během denního světla a při východu a západu slunce.

Rozmnožování:

Hnízdo bývá umístěno ve starých dutinách po strakapoudech. Koncem dubna či začátkem května samice snáší 5–6 bílých, jemně

Kulišek nejmenší

Střízlík obecný

lesklých vajíček, na kterých sedí sama po dobu 28 dnů. Mláďata krmí asi 6 týdnů. Vejce je kulovitého nebo oválného tvaru, váží cca 7 g. Vejce jsou snášena v rozmezí dvou dnů a samice usedá až po snesení posledního. Samec obstarává pouze potravu. Samice zůstává na hnízdě i po vylíhnutí mláďat a potravu od samce přebírá a předkládá mláďatům. Vyváděna jsou zhruba ve stáří 30 dnů a ihned dobře létají. Následující tři týdny jsou ještě voděna rodiči. Pohlavně dospělá jsou patrně v jednom roce.

Potrava:

Potravu tvoří převážně drobní hlodavci a ptáci, mýsty i hmyz. Loví i za dne a troufá si lovit i drobné ptáky za letu. Někdy si dělá v dutinách zásoby potravy z ulovené kořisti. Má na svou velikost silné pařáty a loví i kořist větší, než je sám. Kulíšek si může uschovat potravu na zimou.

Rozšíření v ČR:

V České republice je rozšíření kulíška spíše ostrůvkovitě, soustředěné hlavně do oblasti jižních a západních Čech. Celkový počet se na začátku 90. let odhadoval na 900–1300 párů. V jižních Čechách jsou to především souvislé lesní porosty v nadmořských výškách od 390 do 1260 m. V západních Čechách kromě Šumavy a Českého lesa hnízdí například i na Chebsku, Rokycansku, v Brdech a na Karlovarsku. Hnízdění bylo prokázáno i v CHKO Labské pískovce, ale i ve východních Čechách na Náchodsku. Na Moravě se vyskytují v Beskydech, v Javorníkách, na Českomoravské vrchovině a v Oderských vrších.

(Zdroj – Wikipedie a publikace *Myslivost*)

Martin mi o sovičce povyprávěl všechno, co s ní během krátkého setkání zažil. Taková zácnost mi klidu nedala, a tak jsme se hned domluvili, že mne druhý den vezme s sebou do práce a já půjdu zkusit štěstí s fotoaparátém.

Do lesa přijíždíme kolem půl sedmé a Martin mi hned ukazuje, kudy se mám vydat. Trochu to tam znám z dřívějšíka, jen kývnu hlavou na kamarádovy rady, on si jde za svým a já za kulíškem. Daleko to nemám, ale les se rychle mění, cesty, linky jsou zničené od lesních strojů, vývrátů kolem plno, hrůza pohledět. Jen co zdolám úsek přes paseku a převezu pár vývrátů, okamžitě usedám ke statnému smrku, chvála bohu, nástrahy přírody a Českých lesů přežil. Výhled mám před sebe na makadamem pokrytou linku, vítr je studený, ale směr dobrý, kdyby náhodou měla nějaká zvěř jít přes průsek.

Nachystám si fotoaparát na batoh, zapnu reparaček a pouštím hlas kulíška. Já ho napodobit neumím, musí pomoci technika. Ještě nedohrála ani půlka a už ho slyším někde za zády, hned po levé straně a znovu za mnou, do toho se veškeré okolní ptactvo neskutečně roz-

křičelo z obav z blízkého predátora. Nesnášejí ho, ale pro mne to je fantazie! Jenže drobnou sovičku pořád nevidím, pro mé oko je stále daleko, odhaduji tak třicet metrů. Po chvíli vypínám hlas kulíška, dám mu chvíli pokoj. Les se uklidní a já zkouším na okamžik střížlíka, kterého jsem postřehl u protější hromady klestu. Vidím, jak poskakuje po větvíčkách, přelétá z místa na místo, až konečně sedl přede mnou. Dal mi šanci na jednu fotografii a byl pryč.

Naliji si čaj a přitom opět pouštím hlas kulíška. To jsem netušil, jaké divadlo nastane. Za stálého křiku ptactva, které postupně vyklízelo místo děje, v mžiku seděl kulíšek přede mnou na smrku. Dýchat jsem v ten moment skoro nemohl, snažím se uklidnit a pokusit se o první fotografie. Začíná ten správný adrenalinový boj o fotku! Jen co namířím fotoaparát na větev, kde sedí, už odlétá jinam! Snažím se znovu uklidnit. Oddechují, koukám na kulíška, sedí na větvíčce smrku po mé levici. Světla moc není, ale při troše štěstí snad budu mít aspoň jednu fotku, říkám si. Stoupám si za strom, modlím se, aby nevzlétl, opírám se a konečně fotím. Zjišťuji, že čas k fotografování je mizerný, k tomu moje třesoucí se ruce, vlastně celé tělo, nemůžu fotoaparát s teleobjektivem udržet v klidu. Nastavuji clonu 7,1; ISO 1000–1600; následuje série fotek, sovička znovu přelétá na jiný strom, hlídám ji okem. Jiný strom, jiné místo znamená jiné pozadí za kulíškem. Jenže drobné větvíčky mi neumožňují fotit, přemísťuji se. Mám strach, abych drobného tvorečka nezradil. Je problém udělat krok tise, můj pohyb musí vidět, určitě ulétne a už se nevrátí! Naštěstí se daří. Stojím znovu u jednoho mladého buku, opírám se celým tělem a hledám mezi větvemi průzor k fotografování, následuje další dávka fotek, nevěřím si s ostrostí. Což o to, fotoaparát i teleobjektiv to zvládnou, ale mé třesoucí se ruce, to je problém. Světlo chybí, ale prostředí skvělé, potemnělý les, na stromě kulíšek. Znovu ve mně graduje lovecká horečka, v rychlosti se snažím prohlédnout fotky. Nemá to cenu, musím hlídat sovičku a pokusit se ještě o jedno dějství. V myšlenkách mi začíná být drobečka líto. Někde je puštěný z reproduktoru jeho hlas a on to neví, létá ze stromu na strom a nějaký dobrodruh se ho snaží co nejlépe vyfotit. Ještě jedna série fotek a končím.

Jsem moc spokojený – kdo by nebyl?! Před odchodem smekám mysliveckou „čepici“, mnohokrát děkuji vzácné sovičce za trpělivost, přejí kulíškovi mnoho krásných let života, a hlavně aby zůstal jeho oblíbený biotop nedotčený. Potichu se vytrácím z jeho domoviny, těším se na Martina, hned za čerstva, ještě plný emocí, mu musím povyprávět. Pár větami to tady v lese nejde, ale u mě doma na verandě u horké kávy ano.

Fota a text: Václav Vašíček

Ovocnické rozhledy

Znáte jiný druh ovoce nežli jablko, který je tak variabilní ve svém tvaru, barvě, chuti, univerzálnosti a současně schopný dlouhého skladování? Zřejmě právě proto nechybí skoro na žádné české zahrádce. Ovšem někdy hon za nejskladovatelnějším jablkem nemusí být ku prospěchu konzumenta. Ovoce se zbytečně sklízí před optimální sklizňovou zralostí, ošetřuje koktejlem chemických látek bránících jejich dozrávání či hnití (např. SmartFresh™) a vybírají se preferenčně odrůdy,

kteří svojí pevností potěší jen málokoho. Často se uchovává celoročně pouze několik málo odrůd, u kterých je technologie skladování dotažená k dokonalosti (Golden, Idared či Jonagold). Naše zahrádky naopak mohou představovat „oázy různorodosti“. Poskytují nám možnost regulovat množství postřiků klidně na nulu či pěstovat odrůdy, které se v běžných obchodech koupit

nedají. Odměnou nemusí být největší výnos či mimořádná skladovatelnost, ale špičková chuť, rozplývavá jemná konzistence a šťavnatost. Jednou z těchto odrůd je Lipno. Původní česká odrůda s velmi šťavnatou jemnou dužninou, téměř předurčenou pro milovníky rozplývavých jablek. Ocení ji nejen děti.

23) Lipno

Původ: vyšlechtěna v ÚEB ve Střížovicích z křížení Vanda x Rubinola.

Strom: roste středně bujně se vzpřímeným až rozložitým habitem.

Plodnost: brzká, hojná, pravidelná.

Požadavky: pestitelsky nenáročná a kvalitní raně zimní odrůda s rezistencí vůči strupovitosti a střední odolností proti padlí.

Plod: středně velký až velký, ploše kulovitý, slabě žebrovaný. Slupka je tenká, slabě masná, nerzavá. Krycí barva je celoplošně červená s žiháním. Dužnina krémové barvy, sladce navinulé chuti, velmi šťavnatá, jemná, měkká. Sklízí se koncem září, konzumuje od října do února.

Špatné vlastnosti: měkká dužnina, masný plod.

Dobré vlastnosti: nenáročnost, pravidelná plodnost, odolnost chorobám. Měkká, šťavnatá dužnina.

Dimitrij Tyč ml.

(Zdroje: Nesrsta, D. Jádroviny. Olomouc: Baštan, 2011, s. 196. ISBN 978-80-87091-17-3;

<https://www.fruto.cz/jablon-lipno/z1066.htm>)

Sport

Horolezci zdolali šestou osmitisícovku Cho Oyu

Horolezecký oddíl Horal Rýmařov má za sebou šestý osmitisícový vrchol a zároveň šestou nejvyšší horu světa Cho Oyu (Čo Oju, 8201 m n. m.), kterou během sobotních závodů (13. 4.) na horolezecké stěně Střediska volného času pomyslně zdolala skupina sedmnácti dětí a třinácti dospělých lezců. Těm ke zdolání vrcholu stačily dvě a půl hodiny.

Seriál závodů Rýmařovské osmitisícovky byl zahájen v roce 2014 výstupem na Mount Everest (8848 m n. m.) a každý rok pokračuje zdoláním jedné z osmitisícovek (K2 – 2015, Kančendženga – 2016, Lhoce – 2017 a Makalu – 2018). Cho Oyu leží 20 km na západ od Mount Everestu a jde o jednu z nejsnáze dostupných osmitisícovek. Prvovýstup se zdařil 19. října 1954 rakouské expedici, s níž na vrcholu stanul také Herbert Tichy.

Osmitisícovka Cho Oyu, v tibetštině „Tyrkysová bohyně“, prověřila připravenost sedmnácti dětí ve věku od 6 do 15 let. Pro šestiletou Barboru Valovou a sedmiletého Oldřicha Neseta nebyla patřičná kategorie připravena, proto byli zařazeni mezi devítileté, ovšem rozhodně se neztratili. Start závodu byl pro dětské lezce posazen do výšky 4400 m n. m. a vrcholu Cho Oyu ve výšce 8201 m n. m. děti společnými silami dosáhly za hodinu a 20 minut. Umístění dětí v jednotlivých kategoriích zobrazují níže uvedené výsledky.

Kategorie 9–10 let:

1. Sára Habrovanská
2. Barbora Valová
1. Zdeněk Neset

Kategorie 13–15 let:

1. Veronika Švehlová
2. Anna Vincourková
3. Kateřina Malá
1. Adam Nikolov
2. Petr Hladký

Kategorie 11–12 let:

1. Ema Žáková
2. Lucie Martinčková
3. Natálie Havlíková
1. Marek Hladký
2. Matěj Fryblík
3. Tomáš Chytil

Odpoledního závodu dospělých se zúčastnilo deset mužů a tři ženy. Závod začal ve výšce 1800 m n. m. a vrchol byl dosažen za 2 hodiny a 30 minut. Závodu dospělých se zúčastnil i vítěz kategorie chlapců 13–15 let Adam Nikolov, který odpoledne zúročil své rozlezení v dopolední části závodu, ve sprintu se probojoval do finále a celkově mezi muži skončil pátý.

Kategorie žen:

1. Ivana Hofírková (360 nastoupaných metrů, součet časů sprintu z obou drah – 35,09 s)
2. Kateřina Fryblíková (320 metrů, součet časů – 40,67 s)
3. Marcela Dostálková (200 metrů, součet časů – 57,78 s)

Kategorie mužů:

1. Michael Soušek (840 metrů, součet časů – 13,82 s)
2. Michal Kuda (840 metrů, součet časů – 16,09 s)
3. Tomáš Neset (720 metrů, součet časů – 21,57 s)

Obě soutěže probíhaly opět současně a tím se řídilo i hodnocení. Nastoupané metry se dělily nejrychlejšími časy dosaženými v závodě na rychlost. Závodníci museli zabrat v obou disciplínách, protože kdo se šetřil ve vytrvalostní soutěži, tomu ani výborné výsledky

v soutěži na rychlost nepomohly k umístění v celkovém pořadí. „Závody tak reflektují dvě důležité schopnosti nutné pro lezení v horách, a tou je nezbytná vytrvalost, ale také rychlost, která snižuje faktor objektivního nebezpečí – pádu lavin, kamení nebo změny počasí,“ objasnil princip závodu Tomáš Neset. Věkové rozpětí účastníků letošního ročníku začínalo na šesti a končilo na jedenasedmdesáti letech. Vítězové obdrželi drobné horolezecké potřeby a diplomy. Závod mohl být uskutečněn díky partnerům a sponzorům SVC Rýmařov, městu Rýmařov a firmám KATR a STAN. JiKo

Zhodnocení sezóny 2018/2019 v KK Jiskra Rýmařov

Kuželkáři z KK Jiskra Rýmařov mají za sebou vydařenou sezónu, ve které se družstvo A umístilo na skvělém druhém místě ve 3. kuželkářské lize mužů, družstvo B si vyzkoušelo novou soutěž v podobě Severomoravské divize a družstvo C se umístilo na 3. místě v Meziokresním přeboru. Áčko do posledního kola bojovalo o možné první místo, bohužel družstvo Horního Benešova si udrželo ná-

skok pouhého jednoho bodu, a bralo tak postup do 2. ligy. Těší nás alespoň první místo v hodnocení jednotlivců pro kapitána družstva Ladislava Stárka s průměrem 565,59 kolků na zápas. Běčko bojovalo v divizi statečně, ale vybralo si nováčkovskou daň a bohužel po roce sestupuje zpět do krajského přeboru. Snad se podaří zabojovat a dojde k brzkému návratu do vyšší soutěže. Naším nejlepším hráčem

byl David Hampl na 11. místě s průměrem 433,2 kolků. V Severomoravské regionální soutěži mládeže jsme letos měli dvě družstva. Skončila na 4. a 5. místě, a jelikož většina z dětí hrála svou první závodní sezónu, jsme s jejich výsledky velmi spokojeni. Mezi nejlepší se dokázali dostat Tadeáš Piterka na 8. místě a o velké překvapení se postarala Tereza Davidíková, která se probjovala na krásné 10. místo. Následují na 12. místě Tadeáš Matušek, na 13. místě Matyáš Matušek a na 14. místě Martin Kovář. Tereza Davidíková se zároveň v celorepublikové soutěži pro jednotlivce, Poháru mla-

dých nadějí, probjovala mezi 16 nejlepších dívek a ve finále se umístila na výborném 6. místě.

Na mistrovství ČR jednotlivců se letos probjovali Petr Chlachula v kategorii mužů a Jaroslav Tezzele v kategorii seniorů. Budeme jim 4.–5. května držet palce na kuželně ve Valašském Meziříčí, respektive ve Vrchlabí.

Děkujeme za celoroční podporu všem našim sponzorům, především městu Rýmařovu, firmám Lamont Rýmařov, s. r. o., Klempířství Pipa, s. r. o., a KS-I Filtertechnik, s. r. o. *Romana Valová*

Tabulka družstev 3. KLM C

Pořadí	Název týmu	Utkání	2B	1B	0B	Průměr	Skóre	Dílčí	Body	+/-
1	TJ Horní Benešov	22	18	0	4	3209.4	111.5 : 64.5	287 : 241	36	14
2	KK Jiskra Rýmařov	22	17	1	4	3217.3	110 : 66	285.5 : 242.5	35	13
3	TJ Prostějov	22	14	0	8	3203.6	101.5 : 74.5	280 : 248	28	6
4	TJ Odry	22	13	0	9	3172.2	95.5 : 80.5	277.5 : 250.5	26	4
5	TJ Tatran Litovel	22	11	1	10	3186.1	92 : 84	275 : 253	23	1
6	TJ Sokol Bohumín	22	11	0	11	3140.8	91.5 : 84.5	267 : 261	22	0
7	TJ Opava	22	11	0	11	3166.1	91 : 85	266.5 : 261.5	22	0
8	TJ Sokol Machová	22	8	1	13	3131.2	74 : 102	243 : 285	17	-5
9	Sokol Přemyslovice	22	7	2	13	3176	81.5 : 94.5	275 : 253	16	-6
10	KK Zábřeh B	22	7	1	14	3119.1	69 : 107	230.5 : 297.5	15	-7
11	KK Šumperk A	22	7	0	15	3141	77.5 : 98.5	255.5 : 272.5	14	-8
12	KK Šumperk B	22	5	0	17	3144.7	61 : 115	225.5 : 302.5	10	-12

Tabulka družstev Severomoravské divize

Pořadí	Název týmu	Utkání	2B	1B	0B	Průměr	Skóre	Dílčí	Body	+/-
1	TJ Spartak Přerov B	22	15	1	6	2556	108 : 68	156.5 : 107.5	31	9
2	TJ Horní Benešov B	22	14	1	7	2545.1	101.5 : 74.5	143.5 : 120.5	29	7
3	TJ Odry B	22	13	1	8	2514.9	100 : 76	128.5 : 135.5	27	5
4	SKK Ostrava A	22	12	0	10	2539.9	95.5 : 80.5	135.5 : 128.5	24	2
5	TJ Michálkovice	22	12	0	10	2539.5	95 : 81	142 : 122	24	2
6	SKK Jeseník A	22	11	1	10	2516.4	91 : 85	133.5 : 130.5	23	1
7	TJ Sokol Sedlnice A	22	10	2	10	2548.5	92 : 84	136.5 : 127.5	22	0
8	TJ Sokol Bohumín B	22	10	1	11	2491	91 : 85	129.5 : 134.5	21	-1
9	KK Minerva Opava A	22	8	3	11	2520.8	81.5 : 94.5	129 : 135	19	-3
10	HKK Olomouc B	22	9	1	12	2442.2	74 : 102	121 : 143	19	-3
11	TJ Opava B	22	6	1	15	2444.5	62 : 114	103 : 161	13	-9
12	KK Jiskra Rýmařov B	22	6	0	16	2484.4	64.5 : 111.5	125.5 : 138.5	12	-10

Memoriál Petra Švédíka se konal podruhé

V sobotu 27. dubna se na rýmařovské kuželně konal 2. ročník Memoriálu Petra Švédíka, soutěže tělesně postižených kuželkářů, která je součástí seriálu Českého poháru 2019. Turnaje se zúčastnilo 36 hráčů z celé republiky. Naši opět neklamali. V kategorii TPM si vedl skvěle Bohumil Kocurek, který se ziskem 495 bodů získal stříbrnou pozici, první skončil Jozef Kuzma z Baníku Ostrava a třetí Luboš Červinka z Opavy. Skvělou formu potvrdil v kategorii LP1 také Jiří Polášek z KK Jiskra Rýmařov, ten dokonce se ziskem 424 bodů obhájil zlato před Petrem Kumstátem z Blanska a Josefem Klechem z Horního Benešova. Ani kategorie LP2 nezůstala pro naše hráče bez medaile. Postaral se o ni Ivo Mrhal, který se ziskem 404 bodů skončil třetí. Zlato si od-

nesl Jan Šmerda z Blanska a stříbro Jaroslav Brázda z Ostravy.

Na další turnaj se naši tělesně postižení kuželkáři vydají 11. května do Opavy.

„Turnaj proběhl bez problémů a organizace byla na velmi vysoké úrovni. Děkuji předsedovi oddílu KK Jiskra Rýmařov Ladislavu Stárkovi, Jaroslavu Tezzelemu, Jaroslavu Heblákovi, Michalu Ilnátovi, Antonínu Sochorovi, Romaně Valové, Jiřímu a Radmile Poláškovým. Za podporu bych chtěl poděkovat sponzorům: Klempířství Pipa, Městskému muzeu Rýmařov a městu Rýmařov,“ nechal se po turnaji slyšet již nehrající několiknásobný mistr České republiky Zdeněk Dočkálek. *JiKo*

NÁBYTEK *Polách*®

**Ve výrobním závodě
v Ryžovišti
proběhne
dne 11. 5. 2019
od 8:00 do 11:00
VÝPRODEJ POSTELÍ
ZA SUPER NÍZKÉ CENY
vyzorovaných
pro řetězec Sconto.**

SPECIÁLKA
u Michala
KOMPLETNÍ SERVIS KOL A LYŽÍ

Otevřeli jsme pro vás novou prodejnu.

Naší specializací je **cyklistika a lyžování**.
Myslíme si, že v Rýmařově a jeho okolí
jsou podmínky pro tyto sporty přímo ideální.
Nabídneme vám **kvalitní a rychlý servis jízdních kol, lyží a snowboardů**.

V cyklistice se postaráme:

o kompletní servis vašeho kola,
individuální stavby kol nebo přestavby.
Prodej náhradních dílů a doplňků.

Na zimní sezónu pro vás zajistíme:

zapůjčení kompletního lyžařského vybavení
jak na jeden den, tak i na celou sezónu.

Lyžařské vybavení budeme také prodávat.

Prodej se bude týkat celého sortimentu:
lyže, lyžařské boty, helmy, hole, lyžařské brýle a další.

Lyže a boty nabídneme také v testovacích verzích
(jedná se o mírně použité zboží ve velmi dobrém stavu).

Všem chceme nabídnout kvalitní služby s profesionálním a přátelským přístupem. Nejvíce ze všeho nám záleží na spokojenosti našich zákazníků.

Přijďte se za námi podívat do naší prodejny
na Radniční ulici č. 5 (v pasáži Hrádek)

Těšíme se na vaši návštěvu.

Michal Nehera a tým Speciálka u Michala

Otevřeno máme:

Po-Pá: 10:00-12:00 14:00-18:00, So: 10:00-12:00

Tel.: 739 437 061; e-mail: m.nehera@gmail.com

**KRMIVA a CHOVATELSKÉ POTŘEBY
PRO VŠECHNA ZVÍŘATA
i s ROZVOZEM .....**

Prodej i živých zvířátek.

Nově rozšíření prodeje
rybiček a všech potřeb
pro akvaristiku.

Najdete nás v: **Po-Pá 8-12 13-16**

So 8-11

Na adrese: **Osvobození 357, Břidličná**

a na **www.plamot.cz**

Tel. 604 440 569 - kdykoliv

PROVÁDÍME

- **Kanalizační přípojky**
- **Vodovodní přípojky**
- **Elektro přípojky**
- **Elektroinstalační práce**

Kontakt:

Pokorný Pavel, Opavská 18, 795 01 Rýmařov

Mobil: 608 830 881

E-mail: pokornypavel2@seznam.cz

— Rýmařovský —
horizont s.v.c.
Zpravodaj regionu Rýmařovska

Redakce Rýmařovského horizontu se stěhuje na radnici

Jak jste již možná zaznamenali, redakce Rýmařovského horizontu přesídí na městský úřad – redaktora Mgr. Jiřího Konečného (a posléze i jeho nového kolegu či kolegyni) zastihnete od 9. května ve 3. patře radnice na náměstí Míru, tel.: 554 254 374; mobil: 732 102 489, email: konecny.jiri@rymarov.cz, případně: rymarovsky.horizont@rymarov.cz.

Příspěvky do Rýmařovského horizontu lze předat rovněž na poštelně úřadu v přízemí budovy. Redakce RH

**Středisko volného času Rýmařov, CK Stará Ves a Ski klub RD Rýmařov
za finanční podpory města Rýmařova zvou na**

CYKLISTICKÉ ZÁVODY HORSKÝCH KOL

PO JESENICKÉ MAGISTRÁLE

12.5.2019
Rýmařov
Flemmichova zahrada

více na:

www.jesenickysnek.cz

www.magistrala.svcrymarov.cz

Jesenická magistrála

**závod je zařazen do seriálu JESENICKÝ ŠNEČEK,
ve kterém startují i ty nejmladší kategorie**

Prezence:

8:45–9:45 v lyžařské chatě ve Flemmichově zahradě

Start:

U lyžařské chaty ve Flemmichově zahradě

10:00 – Jesenický šneček

11:30 – start ostatních kategorií

Startovné:

150 Kč, kategorie Si, Sy, Kl, Ky - 50 Kč,
mladší zdarma

V ceně startovného občerstvení v cíli: klobásy, moučník,
pivo, limo!

Ceny:

Ceny pro první tři v kategorii

Rýmařov

DEN MĚSTA

14. 6. 2019 Rýmařov

NÁMĚSTÍ MÍRU OD 10:00

- 10:00** Divadelní představení - pohádka
- 14:00** Včelí květinová stezka - výtvarné včelí dílny
- 14:30** Rocková kapela ZUŠ
- 16:00** Michal z Kouzelné školky
- 17:00** Běh městem
- 17:40** Jazzušák - jazzový orchestr ZUŠ Valašské Meziříčí
- 19:00** Vyhlášení výsledků Běhu městem
- 19:15** RYO - rock Rýmařov
- 20:45** Fleret - folkrock
- 22:15** Hudba Praha Band - bigbeatová legenda
- 24:00** Ohňostroj

ATRAKCE PRO DĚTI, SOUTĚŽE, STÁNEK KNIHOVNY RÝMAŘOV, JARMARK, OBČERSTVENÍ...

ZMĚNA PROGRAMU VYHRAZENA

Rýmařov **svc**

Internet do každé vesnice

Venkov se stále potýká s nedostatečným internetovým pokrytím. To ztěžuje život a práci lidí, kteří žijí a podnikají v menších obcích a městech. Vše se ale může změnit. Místní akční skupiny chtějí podpořit zavádění vysokorychlostního internetu i do té nejmenší obce. Podmínky v současné době vyjednávají s Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR.

Český venkov podle Jiřího Krista, předsedy Národní sítě Místních akčních skupin, je stále oproti velkým městům znevýhodněn jak operátory, tak vládními úřady. Zejména hovoří o jejich přístupu k moderním technologiím, ať už jde o signál mobilních telefonů nebo vysokorychlostní internet. Přístup na informační síť s dostatečnou rychlostí a kapacitou dnes podle něj není nadstandard, ale norma. Proto by vysokorychlostním internetem měla podle něj disponovat i ta nejmenší obec. Lidé na venkově, kteří tu žijí nebo podnikají, se tak mohou začít radovat. Místní akční skupiny se spolu s dalšími organizacemi pouští do vyjednávání o vysokorychlostním internetu do každé vesnice.

„Na internetovém pokrytí jsou závislá řešení problémů venkova ve 21. století: kooperující síť malých a středních podniků v místních pod-

nikatelských areálech, práce z domu a chytré domácnosti, samoříditelná auta pro lepší dopravní obslužnost, rozvoz zboží zákazníkovi až domů, internetové celoživotní vzdělávání nebo náhrada sociálních ústavů domácí péčí,“ říká předseda Krist. Jak dále uvádí, vysokorychlostní internet je alfou a omegou robotizace v rámci Průmyslu 4.0 a Zemědělství 4.0, inteligentních energetických sítí využívajících místní obnovitelné zdroje nebo sítí domácích čistíren odpadních vod s recirkulací pro boj se suchem.

Místní akční skupiny tak budou usilovat o zapojení do Operačního programu Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost, kde chtějí vedle rozvoje podnikání na venkově pomoci také se zaváděním vysokorychlostního internetu i v malých obcích a podnicích. Klíčové pro to bude podle Krista nastavit vhodnou spolupráci s Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR. To je pro Národní síť Místních akčních skupin jedna z priorit pro tento rok.

O další práci a dopadech činnosti jednotlivých místních akčních skupin se můžete dočíst na webových stránkách www.mistniakcni.skupiny.cz. Jde o projekty ze světa podpory venkovského podnikání, sociálních služeb, vzdělávání nebo zaměstnanosti, ale také o technologické projekty a další. Dočtete se například o majiteli pivovaru, který dal lidem práci a kulturní život, o projektu, díky němuž dostali dlouhodobě nezaměstnaní lidé novou šanci, nebo jak v Královéhradeckém kraji poskytují paliativní péči a jak se starají o své seniory.

Klára Malá, tiskový servis, Národní síť Místních akčních skupin

JAK VYJDE

Další číslo

RÝMAŘOVSKÉHO HORIZONTU

bude v prodeji od 31. 5. 2019

6/2019

Uzávěrka pro vydání

je v pátek 24. 5. 2019

do 12 hodin

Těšíme se na vaše příspěvky!

SOUKROMÁ ŘÁDKOVÁ INZERCE JEN ZA 10 Kč!

REKLAMA

v RÝMAŘOVSKÉM

HORIZONTU

SKVĚLÁ INVESTICE

toto je plocha pro Vaši reklamu 1/4 A4

— Rýmařovský —
horizont
Čtrnáctideník regionu Rýmařovska

Ceny plošné inzerce

BAREVNÁ INZERCE
celá strana A4 barevné obálky.....4 400 Kč
1/2 strany A4 barevné obálky ..... 2 200 Kč
1/4 strany A4 barevné obálky..... 1 100 Kč

ČERNOBÍLÁ INZERCE
celá strana A4 ..... 2 000 Kč
1/2 strany A4 ..... 1 000 Kč
1/4 strany A4 ..... 500 Kč
1/6 strany A4 ..... 350 Kč
1/8 strany A4 ..... 250 Kč

Možnost slevy 10 % při opakovaném zveřejnění inzerce bez grafické úpravy nejméně 5x za sebou. Cena grafického zpracování je podle obtížnosti a velikosti inzerce od 100 Kč.

Soukromá řádková inzerce
Soukromá řádková inzerce je zpoplatněna částkou 10 Kč (max. 250 znaků), za rámeček nebo foto se připlácí 20 Kč.

Tel.: 732 102 489; 554 254 374
E-mail: rymhor@seznam.cz *Redakce*

toto je plocha pro Vaši reklamu 1/4 A4

Vydavatel: Středisko volného času Rýmařov, Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel.: 554 254 370, <http://www.rymarov.cz/mesto>. Neoznačené foto: Redakce. Uzávěrka dne: 26. 4. 2019. Redakce si vyhrazuje právo na zkrácení, případně úpravy nevyžádaných příspěvků a nemusí nutně souhlasit se stanovisky uveřejněnými v příspěvcích dopisovatelů. Redakce: Mgr. Jiří Konečný. Redakční rada: Bc. Leona Pleská, Mgr. Zdenka Přikrylová, Mgr. Vladimír Stanzel, Ing. Lenka Vavříčková. Adresa redakce: Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel.: 554 254 374, mobil: 732 102 489, e-mail: rymhor@seznam.cz, <http://svcrymarov.cz/horizont.php>. Vyšlo dne: 3. 5. 2019. Příspěvky laskavě zasílejte nejpozději do 24. 5. 2019. Další číslo vyjde 31. 5. 2019. Grafická úprava novin: Tiskárna APRO Bruntál, Ruská 10, 792 01 Bruntál, tel./fax: 554 23 00 27, e-mail: apro@iol.cz. Vydávání povoleno Ministerstvem kultury ČR pod značkou MK ČR E 11017. ISSN 1214-4517. Cena 15 Kč

Atletika pro celou rodinu

V Rýmařově vznikl nový sportovní klub **ATLETIKA Rýmařov, z. s.** Jde o samostatný subjekt, který je členem Českého atletického svazu.

Tým trenérů je svazem proškolen a všichni hlavní trenéři mají oficiální licenci trenéra atletické přípravy, předsedkyně klubu pak licenci trenéra žactva.

S pravidelnými tréninky dětí ve věku 5–11 let plánuje klub začít od září 2019, do budoucna se chtějí věnovat i žákům ve věku 11–15 let. Cílem atletické přípravy pro nejmenší děti je všestranný rozvoj základních pohybových schopností, zvládnutí co největšího množství pohybových dovedností, základů atletických disciplín, základů gymnastiky a podobně.

Sportovní klub představí své aktivity na rodinném závodě dvojic **Atletika pro celou rodinu**, který začne v pondělí 13. května 2019 od 16:00 na atletickém hřišti základní školy na ulici 1. máje. Děti ve věku 5–11 let mohou vytvořit dvojici s rodičem, prarodičem nebo starším sourozencem a vyzkoušet si jednoduché atletické disciplíny vytvořené speciálně pro tuto příležitost – slalomový běh na 20 m, štafetu 2 x 25 m, skok daleký z místa a hod pěnovým oštěpem. Pro všechny účastníky je připravena malá odměna.

*Jana Strnadlová
předsedkyně klubu ATLETIKA Rýmařov, z. s.*

ATLETIKA RÝMAŘOV VÁS ZVE NA RODINNÝ ZÁVOD DVOJIC

ATLETIKA PRO CELOU RODINU

PONDĚLÍ 13. KVĚTNA 2019
OD 16:00 DO 18:00, START ZÁVODU V 16:15
ATLETICKÉ HRŠTIŠTĚ ZŠ 1. MÁJE 32, RÝMAŘOV

Je Ti 5 - 11 let?
Tak vezmi tátu, mámu, dědu, babičku nebo staršího sourozence, vytvořte soutěžní dvojici a přijď si s námi vyzkoušet jednoduché atletické disciplíny vytvořené speciálně pro Tebe a Tvůj doprovod.

Co vás čeká?
Slalomový běh na 20 m, štafeta 2 x 25 m, skok daleký z místa a hod pěnovým oštěpem.
Představení nového oddílu ATLETIKA Rýmařov, jejich trenérů a první možnost přihlásit se na tréninky od září 2019.

Pro všechny účastníky závodu jsou připravené dárky.

ATLETIKA RÝMAŘOV **ATLETIKA PRO CELOU RODINU** **POHYBOVÁ GRAMOTNOST**

Více informací na tel. 776 565 346 nebo atletikarymarov@centrum.cz
www.facebook.com/atletikarymarov

AUTOKROS Rýmařov

Sobota 4. 5. 2019

Autokrosový areál pod fa. Styrotrade

8.00 - 9.15 hod.
Přejímka vozidel

9.30 hod.
Tréninkové jízdy

10.00 hod.
Start závodu

divize - N/sériovky
divize - škoda/sériovky
divize - OPEN

Schváta **JAS FRESH** **MĚSTO Rýmařov** **JWT Auto** **RDmont**
VÝROBA POKLADY **U & J DOPRAVA** **Petr Jazudek** ***** Ovil Braděd**
Tikaram Progress s.r.o. **MOBISS** **PIPA** **Městské služby** **Rýmařov**
výroba nábytku **RÝMAŘOV** **Rýmařov spol. s r.o.** **Rýmařov**

POJĎ VEN

**Konečně jaro, není na co čekat!
Vyrzte na zahradu i s novinkami
od značky STIHL.**

Právě teď jsou totiž v **AKCI!** **Markéta Slaměníková - STIHL**
Malá Morávka 213
tel.: 723 912 274, 554 273 209
Po-PÁ 8:00-12:00 13:00-16:30

Prodejní **AKCE** od 1. 4. do 30. 6. 2019

12.5.2019

ZAHÁJENÍ LÁZEŇSKÉ SEZÓNY V KARLOVĚ STUDÁNCE 2019

PROGRAM

11:00	MŠE SVATÁ V KOSTELE PANNY MARIE UZDRAVENÍ NEMOCNÝCH
12:00 - 12:30	SLAVNOSTNÍ PRŮVOD A ŽEHNÁNÍ PRAMENŮM
11:00 - 12:30	CIMBÁLOVKA KUBÁLOVCI (altérnek před LD LIBUŠE)
12:30	PRŮVOD MAŽORETEK Z OLOMOUCE
13:00	KOMORNÍ PĚVECKÝ SBOR CON SPIRITO
14:00	DECHOVÁ KAPELA VĚROVANKA
15:00	TANEČNÍ A HUDEBNÍ VYSTOUPENÍ DIVČÍ SKUPINY VESNA
16:00	VOXEL

DOPROVODNÝ PROGRAM V PRŮBĚHU DNE

Prezentace k 50. výročí CHKO Jeseníky / Projížďky na koních z EKOfarmy v Karlovicích / Skákací hrad / Malování na obličej / Stánky s regionálními produkty / Průvodcovské procházky Karlovou Studánkou / Ukázka hasičské kolové techniky / Ukázka dobových kostýmů

WESTERN ARTS CLUB

Program akcí v Kempu Indiana v Rýmařově - Janovicích, sezóna 2019

30.4.	3. ročník Beltline - Slet Čarodějnic	
4.5.	Jarní cena Kempu Indiana v ovládní dlouhého bíče, ve vrhu nožem a sekerou	
15.6.	JES ART - Jesenický umělecký festival - workshopy, výstavy, škola výroby a ovládní bíče, koncert kapely Dunibuch	
29.6.	Vitání Prázdnin - Divadelní představení Záskok - Ochotnické divadlo Jára Smítroho Cimmana	
12.7.	Divadelní představení Broadway - La Skála Theatre	
2.8.	22. Velká cena Indiana - zahájení, Divadelní představení Broadway - La Skála Theatre	
3.8.	22. Velká cena Indiana - soutěžní den	
17.8.	Divadelní představení Broadway - La Skála Theatre	
7. - 8.9.	Westernová škola - ovládní dlouhého bíče, vrh nožem a sekerou	
5.10.	Podzimní cena Kempu Indiana v ovládní bíče a ve vrhu nožem a sekerou	
2.11.	4. ročník Halloween - Strašidelný les, přehlídka masek a strašidel	

Milí návštěvníci, program na rok 2019 budeme ještě upravovat! Děkujeme za pochopení a budeme se těšit na Vaši účast! Informace: tel.: 606 732 948, mail: wac@ewestern.eu, ewestern.eu

Spolek přátel ZUŠ a výtvarný a hudební obor akademie pro seniory vás zve na

VÝSTAVU VÝTVARNÝCH PRACÍ

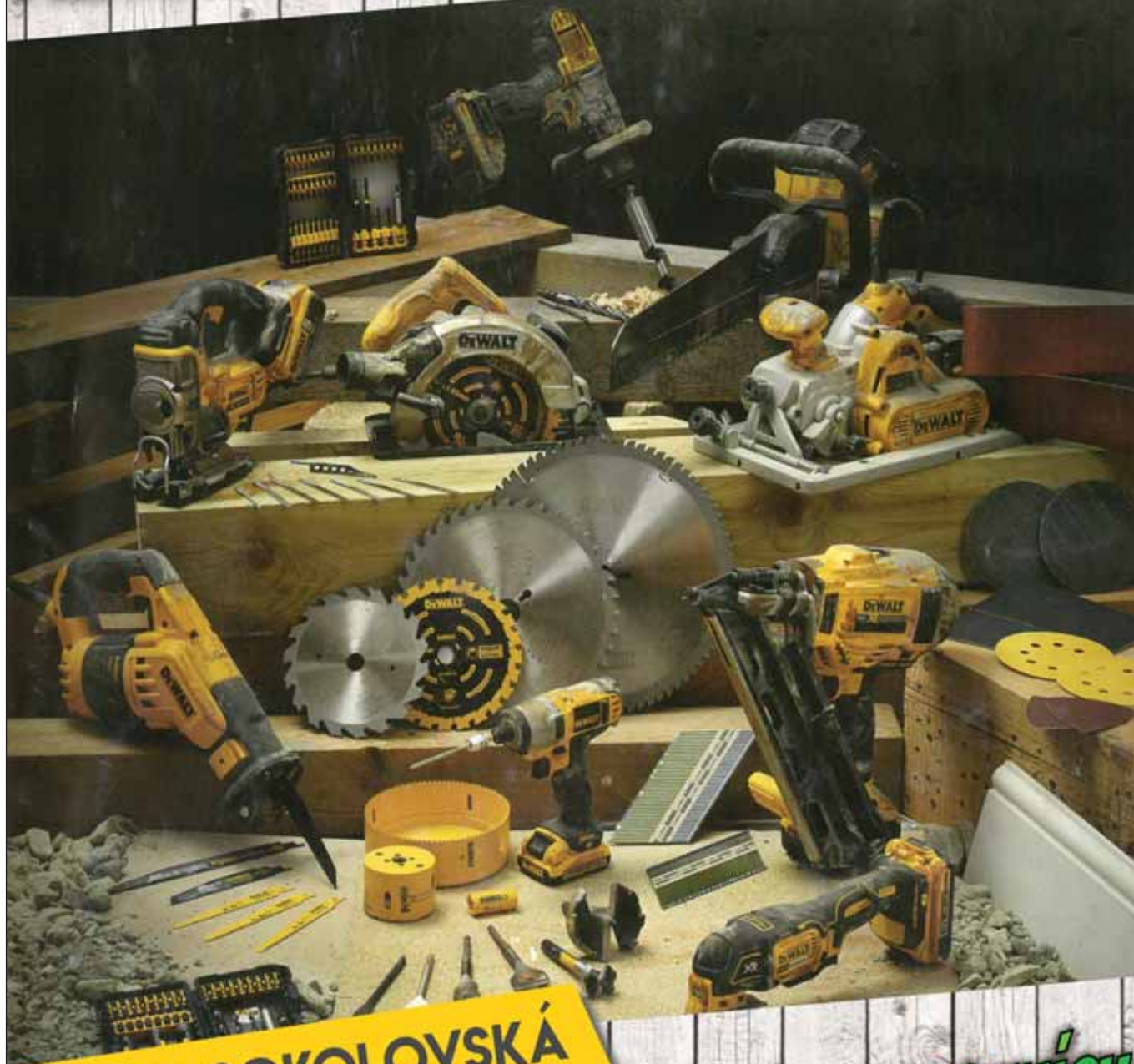
Vernisáž
4.6. 2019
v 17 hodin

GALERIE NA SCHODECH v budově ZUŠ na Čapkově ulici

**NOVĚ OTEVŘENA
PŮJČOVNA NÁŘADÍ!**

**STAVEBNINY NA HALE
RÝMAŘOV** *Vše pro Vaši stavbu*

ULICE SOKOLOVSKÁ
NAPROTI GYMNÁZIA

VOLEJTE KDYKOLIV!
736 261 149 / 604 480 197

**PRODEJ PRACOVNÍCH
ODEVŮ A OBUVI**

STAVEBNINY NA HALE RÝMAŘOV

Lékárna Avion

Rýmařov, Nám. Míru 3

Vaše rodinná lékárna

SE ZÁKAZNICKOU KARTOU ZÍSKÁVÁTE:

SLEVA až 100 Kč
Z DOPLATKU NA LÉKY*

A PŘI NÁKUPU VYBRANÉHO SORTIMENTU
VOLNÉHO PRODEJE NAD 500 Kč

*Sleva z doplatku je poskytována ve formě neuplatnění maximální obchodní přírážky a vztahuje se na léky hrazené z prostředků veřejného zdravotního pojištění

- ✓ U nás dostanete to co máte předepsáno (nezaměňujeme)
- ✓ 20% sleva na antikoncepci
- ✓ Věrnostní bodový systém
- ✓ Dovoz inkontinenčních pomůcek na území Rýmařovska zdarma
- ✓ Inzulíny bez doplatku

ZÁKAZNICKÁ KARTA

AKČNÍ PRODUKTY

Analergin 50 tbl.

K léčbě příznaků spojených s alergickými stavy, jako jsou senná rýma, přetrvávající alergická rýma a chronická kopřivka. Lék k vnitřnímu užití. Čtěte pečlivě příbalový leták.

Nabídka platí do vyprodání zásob.

Běžná cena:

~~149 Kč~~

Akční cena:

119 Kč

Beta karoten Galmed 12000 I.U. 100+20 zdarma

Antioxidant, který napomáhá k ochraně organismu před působením volných radikálů, doplněk stravy.

Nabídka platí do vyprodání zásob.

Běžná cena:

~~139 Kč~~

Akční cena:

99 Kč

NEJEZDĚTE DO BRUNTÁLU! ŠETŘÍME VÁM PENÍZE A ČAS

Lékárna Avion, Rýmařov

Nám. Míru 216/3, Rýmařov
Tel.: 554 219 823
E-mail: avion@lekarnauhradeb.cz

www.lekarna-avion.cz

OTEVÍRACÍ DOBA:

Po – Pá 8.00 – 12.00 12.30 – 16.30
So ZAVŘENO
Ne ZAVŘENO

[facebook.com/Lékárna Avion](https://www.facebook.com/Lékárna-Avion)

15 LET KVALITNÍ PÉČE O VAŠE ZDRAVÍ